Bugün
16
sahife

AKŞAM

Sene 19 — No. 6506 — Fiatı her yerde 5 kuruş

PERŞEMBE — 26 TEŞRİNİSANİ 1936

Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24243 (Matbaa) - 20113 (Klişe)

Bir Fransız gazetesi yanıp yakılıyor

Pariste çıkan *Le Journal* de siyasi muharrir Saint-Brice bir makale yazıyor. Fikir ve görüşlerine tamamen iştirak bizim için mümkün olmamakla beraber, şu esnada Fransa bakımından dikkate değer bulduğumuz bu yazıyı tercüme ediyoruz:

«Kim derdi ki bir gün gelecek, Göbenin muzafferane Maltaya girişine şahid olacağız? (Muharrir, umumî harpte Göbenin nasıl bize geçtiğini kısaca anlatarak şöyle diyor.)

Fakat, bugün bu gemi, Türkiye ile İngiltere arasındaki manevî dostluğun parlak bir şekilde ihyası rolünü Kemalist bayrak altında oynuyor. Malûmdur ki bu dostluk Montrö konferansında başladı. Sonra kral Edvard ile Bahriye nazırı Samuel Hoare, lâtin denizinin şarkında İngiliz vaziyetini tarsin edecek olan paktı sağlamamaya gittiler. Şimdi, Mussolininin daha geçenlerde bomba yuvası adını verdiği bu üssü bahride Türk filosu resmen kabul ediliyor.

Türklere kur eden sade İngilizler değildir. Dr. Şaht, Ankaraya gitmiş ve denildiğine göre Atatürke, Türkiye için çok faydalı ve kârlı bir alışveriş teklif etmiş: Yüksek fiate pamuk satın alıp silâh ve mühimmat satmak. Bu işde de teşriki mesai maziye bağlıdır.

Hakikatte, bu mazi, Fransanın memnuniyetle hatırlatması lâzım gelen maziye göre çok yenidir. Türkiyeyi birinci François devrinde beynelmilel politikaya sokan Fransa değil midir?.»

Muharrir, Fransanın bu eski mevkiini kaybetmesinden ve yerini başkalarının almasından dolayı yanıp yakılıyor.

Türkiyede henüz Fransa dostluğu azalmış değildir. Türkiyenin şu veya bu devletle de dost olması, şu veya bu devletle iktisadî menfaatlerine ehemmiyet vermesi, diğer devletlerle esasen var olan dostluklarına halel vermez.

Eğer Fransa, Türkiye dostluğuna kıymet veriyorsa -ki verdiği anlaşılıyor- son meselede Türk efkârı umumiyesinin temayüllerini anlamakta acele etmesi lâzımdır. Dostluk sade lâfla olmaz, iki taraflı anlaşmaya istinad eder.

Türkler Fransayı severler. Fakat bu sevgi ve saygının karşılıklı olması lâzımdır.

Posta telgraf

Baş müdürlükler kalkıyor kadro takviye edilecek

Ankara 25 (Hususî) — Birinci kânunun 31 inden itibaren tatbik edilecek yeni posta, telgraf teşkilâtı kanununun tatbiki hazırlıkları ikmal edilmiştir.

Birinci kânunun 31 inden itibaren baş müdürlükler kalkmış olacak, 62 vilâyette merkez müdürlükleri ihdas edilecektir.

Yeni teşkilât kanunu ile bütün memurların maaşları artacak ve mevcut kadroya 150 kadar memur ilâve edilecektir.

Idamdan af

Alman mühendisl 10 sene hapsedilecek

Berlin 25 (A.A.) — Resmî bir tebliğe göre, Alman mühendis Stickling Sovyet hükûmeti icra komitesi reisi tarafından affa mazhar olmuştur. İdam cezası 10 sene hapse tahvil edilmiştir.

Güç işlerden:
Mektep hekimliği
Yazan: Selim Sırrı Tarcan
Sekizinci sahifemizde okuyunuz.

General Şükrü Naili sekteikalpten öldü

Edirnede bayram eğlenceleri bu büyük matem dolayısile tatil edildi

Merhumun cenazesi bugün büyük merasimle Edirneden şehrimize getirilecek

Edirne 25 (A.A.) — Her sene olduğu gibi, bu sene de Edirnenin kurtuluş bayramında hazır bulunmak üzere Edirneye gelen İstanbul saylavı general Şükrü Naili bu akşam saat 17,30 da vilâyet konağında otururken sekteikalpten vefat etmiştir.

Memleketin bu çok temiz ve yetişkin evlâdının ölümü Edirnede derhal şayi olmuş ve büyük bir matem uyandırmıştır. Kurtuluş bayramı münasebetile hazırlanan eğlenceler bu büyük matem dolayısile tatil edilmiştir.

Bu acı haber derhal telgrafla Atatürke ve İsmet İnönüne bildirilmiştir. Haber, Ankaraya, vekiller heyetinin toplantı halinde bulunduğu sırada vasıl olmuş ve derin bir teessür uyandırmıştır. Cenaze yarın akşamki konvansiyonelle ve büyük törenle İstanbula gönderilecektir.

***

Merhum general Şükrü Naili

General Şükrü Naili Selânikte doğmuştu. Selânik askerî rüşdiyesinde, Harbiye mektebinde okumuş, erknı harp zabiti olarak orduya iltihak etmiş ve üçüncü orduda bir çok mühim vazifelerde bulunmuştu.

Balkan harbine, umumî harbe ve nihayet İstiklâl harbine iştirâk etmişti.

İstiklâl harbinde Bursa havalisinde harp eden ve Bursayı istirdat eden kolordunun kumandanı idi. Merhumun bu cephede büyük yararlıkları görülmüştü.

İşgal kuvvetleri gittikten sonra İstanbula giren millî ordunun başında general Şükrü Naili bulunuyordu.

General Şükrü Naili uzun müddet İstanbulda kolordu kumandanı kalmış ve bir kaç sene evvel tekaüd olduktan sonra mebus seçilmişti.

Merhum kıymetli bir asker olduğu kadar temiz kalbli, faziletli bir insandı. Bu sebeple İstanbulda kendisini herkese sevdirmişti. Beklenmiyen ölümü bütün halk arasında teessür uyandırmıştır.

Fırtına ve soğuk devam ediyor

Karadenizde şiddetli fırtınalar küküm sürüyor, dört vapur kaza geçirdi

İki günden beri İstanbul sokaklarında görülen manzaralar

Fırtına ve soğuk devam ediyor. Dün vakit vakit sulu kar yağmış, termometre beş dereceden yukarı çıkmamıştır. Sıcaklık akşam altıda üç, gece yarısı bir dereceye kadar düşmüştür.

İstanbulda teşrinisanide bu kadar soğuk görülmediği için her tarafta bundan, havadaki ani değişiklikten bahsedilmektedir. Erken başlıyan kış bilhassa fakir halkı ve odun, kömürünü vaktinde tedarik edemiyenleri müteessir etmiştir. Bunlar sert şimal rüzgârının durmasını ve havanın düzelmesini bekliyorlar.

Rüzgârın şiddetinden birçok tahtaperdeler yıkılmış,, tabelâlar düşmüştür. Sokaklarda sık sık şapkaların uçtuğu görülüyordu. Fırtına yüzünden vapurlar Karadenize çıkamamaktadır.

VAPUR KAZALARI

Dün akşamki kuvvetli fırtınalardan dört vapur kazası olmuştur:

1 — Türk bandıralı Hisar vapuru Karadeniz boğazı medhali civarında Adacıklar mevkiinde tehlikeli vaziyete düşmüşse de on saat mukavemetten sonra Zonguldağa doğru yoluna devam edebilmiştir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Atatürkün yeni bir heykeli dikilecek

Yedek subay okulu önüne dikilecek heykel için hazırlıklara başlandı

Harbiyede yedek subay okulu ve okulun büyük kapısı

Haber aldığımıza göre Yedek subay okulu (İhtiyat zabit mektebi) komutanı yarbay Behzad, Büyük Önder Atatürkün güzel bir heykelini yaptırarak mektebin cephesine koydurmağa karar vermiş ve bu kararını geçen hafta gündelik bir emir ile okulun talebesine bildirmiştir. Bay Behzad, mektep henüz Halıcıoğlunda bulunduğu zaman bu güzel tasavvurunu tatbik etmeği düşünmekte idi. Harbiye mektebinin Ankaraya taşınması ve ihtiyat zabit mektebinin Pangaltıdaki binaya nakli bu tasavvurun kuvveden fiile çıkmasını geri bırakmıştır.

Yedek subay okulu eski Harbiye binasına yerleştikten sonra mektep komutanı bay Behzad bu kararını tatbik için hazırlıklara girişmiştir. Okuldaki İhtiyat zabit namzetleri arasında bu güzel eseri yapacak kıymetli sanatkârlar da vardır.

Heykel, mektebin bu devresinde talebe olarak bulunan heyketlraş Hadi ile bazı arkadaşları tarafından yapılacak ve kaidesi de gene bu devrede talebe olarak bulunan mimar Seyfi ile diğer mimar arkadaşları tarafından hazırlanacaktır. Mimar Seyfi, Floryanın imar plânını yapan kıymetli sanatkârdır.

Gerek heykeltraş Hadi ve gerek mimar Seyfi şimdi heykelin ve kaidenin plânlarını hazırlamakla meşgul bulunmaktadırlar. Plânlar ikmal edildikten sonra inşaata başlanacaktır. Gerek heykelin, gerek kaidesinin bilhassa sanat bakımından kıymetli birer eser olmasına ehemmiyet verilmektedir. Mektebin tramvay caddesine bakan cümle kapısının önüne rekzedilecek olan heykel önümüzdeki nisana kadar hazırlanacak ve mektebin bu tahsil devresinde okuyan talebenin yar subay (zabit vekili) olarak orduya iltihak edecekleri 23 nisan 937 günü yapılacak diploma tevzi merasiminde heykelin açılma töreni de yapılacaktır.

En gülünç adam!...

(Karikatür müsabakası serisinden: 14)

AKŞAM ın karikatür müsabakası kuponu: 14
(Bu kuponu kesip saklayınız)

Son dakika

Alman - Japon paktı hakkında bir Japon tebliği

Pakt Sovyet Rusyaya değil, komünizme karşı yapılmış

Londra 26 (Akşam) — Tokyodan bildirildiğine göre Japonya hariciye nezareti dün akşam saat 22 de Alman - Japon paktının metnini ve bir de tebliğ neşretmiştir. Tebliğde deniliyor ki:

«Yapılan anlaşma Sovyet Rusyaya karşı değil, kominterne (komünist enternasyonaline) karşıdır. Komintern her memleketin dahilî işlerine karışarak dünya sulhunu tehdid etmektedir. Buna nihayet vermek için pakt yapılmıştır.»

İTALYA GİRMİYOR

Berlin 26 (Akşam) — Almanya, Alman - Japon anlaşmasına İngiltere ve İtalyanın da girmelerini istiyor. İtalya, komünizme karşı mücadeleyi kabul etmekle beraber bu tarzda anlaşmaya girmek emelinde olmadığını beyan etmektedir.

LONDRA VE PARİSTE

Londra 26 (Akşam) — Almanya ile Japonya arasında bir pakt imza edildiği haberi Londrada fena tesir yapmıştır. Siyasî mahafil çok ihtiyatlı bulunmaktadır. Fakat bu paktı Almanya namına Almanyanın Londra sefiri M. Ribbentropun imza etmesi hayret uyandırmıştır.

Paris 26 (Akşam) — Alman - Japon paktı burada hayret uyandırmadı. Siyasî mahafil şimdilik mütalea beyan etmiyor.

İNGİLİZ KABİNESİ TOPLANDI

Londra 26 (Akşam) — Kabine bu sabah toplandı. Alman - Rus münasebatını ve Alman - Japon paktını müzakere etti.

METİN ALMANYADA DA NEŞREDİLDİ

Berlin 26 (Akşam) — Propaganda nazırı M. Göbels dün akşam radyoda Alman - Japon anlaşmasının metnini okumuştur. Bu metinde anlaşmanın, dünya sulhunu tehdid eden kominterne karşı olduğu bildirilmektedir.

[Alman - Japon paktı hakkındaki haberler beşinci sahifemizdedir.]

Italya Balear adalarını ne zaman tahliye edecek?

Londra elçisi bu hususta İngiltereye tebligatta bulundu

Paris 25 (A.A.) — Echo de Paris gazetesinin Londra muhabirine göre M. Mussolini, M. Grandiyi Katalonyada bir kızıl ileri karakolu vücude getirilmesi imkânı mevcud oldukça İtalyanın Baleares adalarının bazı noktalarında karakol vazifesini ifa etmek mecburiyetinde kalacağını Londra kabinesine bildirmeğe memur etmiştir.

General Franko, muzafferiyete nail olduğu gün İtalya, muhafazası Akdenizde çarpışmalara sebebiyet vermek olan bu mevzileri terkedecektir.

Madrid hükûmeti muvaffak olduğu takdirde İtalya, burnumuzun dibinde Baleares adalarına yerleşmek için çok iyi bir fırsat bulacaktır.

Ayni muhabir, İtalyan diplomasisinin Londra kabinesini,Frankonun mesaisini teshilde İngilterenin menfaati olduğuna ikna etmeğe çalışmakta olduğunu ilâve etmektedir.

Sovyet Rusyada

Dün kongre açıldı, yeni kanunuesasî görüşüldü

Londra 25 — Sovyetler birliği kongresi bugün açılmıştır. M. Stalin bu münasebetle radyo ile neşredilen bir nutuk söylemiştir. Nutkunda yeni kanunu esasi hakkında izahat vermiş, eskisi ile yenisi arasındaki farkları anlatmıştır.

M. Stalin Sovyet Rusyanın askerî müdafaasını tamamlamak hususundaki mesaiden bahsetmiş ve bir mühimmat nezareti kurulacağını söylemiştir.

Yeni Fransız dahiliye nazırı

Paris 25 (A.A.) — Sosyalist mebuslardan M. Max dormoy, müteveffa M. Salengronun yerine Dahiliye nazırı tayin edilmiştir.

Yeni nazır 48 yaşında olup büyük harp muhariplerindendir ve Montluen belediye reisidir.

Harp borçları ve Fransa

Paris 25 (A.A.) — Radikal sosyalist mebuslardan M. Rene Richard, harp borçlarının tesviyesi hakkında ve Amerika ile müzakerata girişmesi talebini mutazammın bir takriri mebusan meclisine tevdi etmiştir.

Almanya Sovyetlerle münasebatını kesecek mi?

Bu husustaki haberin doğru olmadığı bildiriliyor

Londra 25 (A.A.) — Hariciye nezareti, bu sabah Deyli Telgraf gazetesi tarafından neşrolunan ve Almanya ile Sovyet Rusya arasındaki münasebatın kat'ı ihtimaline dair olan haberi tekzip etmektedir.

Londra 25 (A.A.) — Havas muhabirinden: Salâhiyettar mahafil, Almanyanın Sovyet Rusya ile diplomasi münasebetleri katedeceğine inanmamakta, çünkü ne M. Fon Ribbentropun ne de M. Maiskinin Hariciye nezaretinde yapmış oldukları son görüşmelerde buna telmih etmemiş bulunduklarını beyan etmektedirler.

Ayni mahafil M. Fon Ribbentropun Berline göndermiş olduğu haberler sırasında böyle bir tedbirin İngiltere üzerinde iyi bir tesir yapmıyacağını çünkü siyasî akide meselelerinin beynelmilel sahaya nakledilmesi için sarfolunan gayretleri tasvip etmemekte bulunduğunu bildirmiş olduğunu ilâve etmektedir.

Amiral Horti

Macar kral naibi Romada parlak surette karşılandı

Roma 25 (A.A.) — Macar naibi hümeti amiral Horthy, saat 15,45 de buraya gelmiş ve İtalya kral ve kraliçesi ile M. Mussolini tarafından karşılanmıştır. İstasyondan Quirinal sarayına kadar bütün yollarda kesif bir halk kütlesi toplanmış idi. İki keçeli asker selâm resmi ifa ediyordu.

Dört Landodan mürekkep olan kafileden birinci arabada amiral ile İtalya kraliçesi, ikinci arabada da İtalya kralı ile madam Horthy bulunuyordu. Halk alayı şiddetle alkışlamıştır. Şehir, Macar ve İtayan bayraklariyle donanmıştır.

Efgan hariciye nazırı geldi

Avrupada seyahat etmekte olan Efgan hariciye nazırı Feyiz Muhammed Han şehrimize gelmiş, Perapalas oteline inmiştir. Nazır hususî surette seyahat etmektedir. Türkiyeyi bir kere daha görmek için geldiğini ve Ankaraya da gideceğini söylemiştir.

Bu Sabahki Telgraflar

Madridde tekrar harp başladı

Alman ve Italyan gemileri âsilere yardım ediyormuş

Paris 25 — Madridden bildirildiğine göre Madrid cephesinde bugün oldukça şiddetli muharebeler olmuştur. Hükûmet kuvvetleri nümune hastanesinde bulunan iki bin asiyi muhasara etmiştir. Casa del Campa ormanındaki muharebelerde asiler mühim zayiata uğramışlardır.

Dün akşam asilerin tayyareleri Madrid üzerinde uçmuş ise de hükûmetin tayyarelri görünür görünmez kaçmışlardır. Asilerin kenar mahallelere yaptıkları taarruzlar tardedilmiştir.

Sevil radyosu ise asilerin Madridde bir miktar ilerlediklerini, artık Manzanaresi nehrini kolaylıkla geçebildiklerini bildiriyor.

Bilbaodaki hükûmet kuvvetleri asilere karşı taarruza geçmek üzeredir. Hükûmete silâh götürmekte olan bir Norveç vapuru asiler tarafından tevkif edilmiştir.

ESRARENGİZ DENİZALTI GEMİSİ

Londra 25 — İspanya hükûmet kuvvetlerinin elinde bulunan Cervantes kruvazörünün ecnebi bir denizaltı gemisinin taarruzuna uğradığı muhakkak gibidir. Bu gemi mensup olduğu limandan ayrılarak İspanya asilerinin emrine girmiştir.

İspanya Harbiye ve Bahriye nezaretleri Valansta bir tebliğ neşredearek Alman ve İtalyan harp gemilerinin İspanyol asilerine yardım ettiklerini, İspanyol donanmasının bütün harekâtını bildirdiğini, Cebelüttarık boğazında bu maksatla Alman gemilerinin dolaştığını bildirmektedir.

Romada bu ithamların gülüçn olduğu söyleniyor.

ALMAN VE İTALYAN SEFİRLERİ GİDİYORLAR

Londra 25 — Deyli Telgrafın Valanstaki muhabirinin bildirdiğine göre İspanya hükûmeti Alman ve İtalyan sefirlerinin İspanya topraklarını terketmeleri için 24 saat mühlet vermiştir. Alman sefiri ve sefaret erkânı İspanya topraklarından ayrılmıştır.

Türkofiste tayinler

Yeni ihdas edilen ticaret mümessilliklerine tayinler yapıldı

Ankara 25 (Hususî) — Türkofiste mühim değişiklikler olmuştur. Ofis reisi Mecdet Paris ticaret mümessilliğine tayin edilmiştir. Baş müşavirlerden Bürhan Zihni ofis reisi olmuştur.

Romada yapılmakta olan Türk - İtalyan ticaret anlaşması müzakerelerinde iktisat vekâletini temsil eden Bürhan Zihni gelinciye kadar ofis işleri iktisat vekâleti teftiş heyeti reisi Hüsnü Yaman tarafından vekâleten idare edilecektir.

Ofiste yapılan diğer değîşiklikler de şunlardır:

İstanbul yüksek ticaret mektebi profesörlerinden B. Celâl ofis muavinliğine, müşavirlerden Talha, İskenderiye ticaret mümessili Baha baş müşavirliklere, tarifeler heyeti âzasından Sıtkı İskenderiye, müfettişlerden Kâmran Cenevre, baş müşavirlerden Halil Mithat Prag, müşavirlerden Melih yeniden ihdas olunan Belçika, Hayreddin Şükrü İstokholm, İstanbul ofis müdürü Mahmut Londra, ofis ticaret mümessilliklerine, Londra ticaret mümessili Nizameddin Ali ölçü ve ayarlar müdürlüğüne, Roma mümessili Suphi Ziya İstanbul, Prag mümessili Cemal Ziya İzmir ofis müdürlüklerine nakil ve tayin edilmişlerdir.

Radyo istasyonları

Istanbulda da ikinci bir istasyon yapılacak

Ankara 25 (Hususî) — Etimesutta yapılacak olan büyük radyo istasyonunun inşaatı münakasaya çıkarılmıştır. İnşaata talip şirketler arasında tanınmış İngiliz, Amerikan, Alman firmalar da vrdır.

Nfıa vekâleti bundan sonra İstanbulda yapılacak olan ikinci büyük radyo istasyonunun projelerini de hazırlamağa başlamıştır.

Bir sahte senet muhakemesi

Puzant Yeramyan adında bir komisyoncunun imzasını taklid etmek suretile sahte bir senet yapıp mahkemeden hüküm almak ve icra dairesine haciz yaptırmak suçlarından maznun emlâk dellalı Hirant ve Cemil adlarında iki kişinin muhakemelerine ağır ceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Son celsede iddia makamı her ikisinin de Türk ceza kanununun 342 ve 344 üncü maddelerine tevfikan cezalandırılmalarını istemiştir. Maznunların müdafaalarını yapmaları için muhakeme gelecek ayın yirmi birinci gününe bırakılmıştır.

İngiliz - Mısır muahedesi

Londra 25 (A.A.) — Lordlar kamarası reye müracaat etmeksizin İngiliz - Mısır muahedesini kabul etmiştir.

Tramvaylarda izdiham

Dün toplanan Eminönü kaza kongresinde bu iş görüşüldü

Halk Partisi Eminönü kaza kongresi dün gece saat 21 de kaza merkezinde toplanmıştır. Kongre riyasetine B. Refik Ahmet Sevengil seçildikten sonra müzakereye geçilmiş, senelik rapor okunmuş, ve bilânçoyu tetkik etmek üzere bir heyet ayrılmıştır.

Yirmi dakika istirahatten sonra tekrar toplanılmış ve dileklere geçilmiştir. B. Efdaleddin söz alarak demiştir ki:

— Tramvaylarda izdiham fazladır. Sebebi de tramvayların tek hat üzerinden işlemesidir. İstanbul tarafında Kumkapıya bir hat indirilerek Yenimahalle ile birleştirilmelidir.

Bu teklif üzerine Parti başkanı, tramvaylardaki izdihamın senelerdenberi İstanbul halkının büyük bir iztırabı olduğunu söylemiş ve demiştir ki:

— Bunun sebebi, gerek Beyoğlu ve İstanbuldan kalkan tramvaylar, gerek Boğazdan ve Kadıköyünden, Adalardan, Haliçten gelen vapurların bir noktada buluşmalarıdır.

Parti başkanı izdihamı önlemek için Ataürk köprüsünün yapılacağını, köprü meydana geldikten sonra tramvay hatlarının değiştirileceğini, bu suretle de izdihamın ortadan kaldırılacağını, Belediyenin, otobüs seferlerine de yakın zamanda başlıyacağını söylemiştir.

Bundan sonra idare heyeti intihabı yapılmış, B. Tevfik Uzer, B. Raşid Gökdemir, B. Necati Çiller, B. Agâh Sırrı Levend, B. Celâl Moralı, B. Hüsameddin Sunal, B. Feyzullah seçilmişlerdir.

Dil kongresinde bulunmak üzere de şu delegeler ayrılmıştır:

B. Tevfik Uzer, B. Raşid Gökdemir, B. Hüsameddin Sunal, B. Agâh Sırrı Levend, B. Refik Ahmed, doktor Talât.

Eminönü Halkevi binasının inşaatına yakında başlanacaktır.

Merhum general Şükrü Naili

Cenaze yarın saat 10,20 de İstanbula getirilecek

General Şükrü Naili Gökberkin cenazesi bu akşam Edirneden geçecek olan Konvansiyonel trenine konacak ve yarın saat 10,20 de Sirkeciye getirilecektir.

Merhumun cenaze töreni için bugün merasim programı hazırlanacaktır. Generalin hem İstanbul mebusu, hem de İstanbula ilk giren Türk ordusu kumandanı olması itibarile yapılacak merasime bilhassa ehemmiyet verilecektir.

Bektaşî âyini yapanlar

Nihat ve Mustafa baba bunu inkâr ediyorlar

Eyüpte oturan Nihadın evinde Bektaşîlik âyini yapmak ve Bektaşî babalığı tevcihine kalkışmaktan suçlu Mustafa baba ile Nihadın mevkufen muhakemelerine dün sabah asliye birinci ceza mahkemesinde başlanmıştır.

Mahkemede iki suçlu bu cürmü inkâr ederek evde Bektaşî âyini yapmadıklarını, rakı içip eğlenmek üzere toplandıkalrını söylemişlerdir. Bundan sonra şahit olarak Eyüp kaymakamı, polis birinci şube müdürü, komiserler ve polisler dinlenmişlerdir. Bunlar ifadelerinde evden çalğı sesleri duyduklarını ve eve girdikleri zaman kadın, erkek bir çok kimselerin rakı içmekte olduklarını o sırada bunlardan ev sahibi Nihadın başında Bektaşî külâhı ve üzerinde Bektaşî elbisesi bulunduğunu, Mustafanın da Bektaşîliğe müteallik cübbe, teber ve saire ile bir şeyler yaptığını söylemişlerdir.

Mahkeme suçluların âyin yaptıkları iddia edilen ve kendileri yakalandıkları zaman mühürlenmiş olan mahallin hakikaten bir Bektaşî tekkesi haline getirilmiş olup olmadığının tesbiti için bir ehli vukuf seçilerek mahallinde keşif yapılmasına ve Halit, Muhsin adlarında diğer iki şahidin de mahkemeye çağırılmalarına karar vererek muhakemeyi başka güne bırakmıştır.

Edirnenin kurtuluşu

Dün büyük merasimle kutlandı

Edirne 25 — Edirnenin kurtuluşu bugün büyük merasimle kutlandı. Her taraf donanmıştı. Ankara, İstanbuldan ve Trakyanın bir çok yerlerinden heyetler gelmişti.

Sabah saat dokuzda bir bölük asker kurtuluşu temsilen şehre girdi. Belediye reisi heyecanlı bir nutuk söyledi. Selimiye minareleri arasına 25 metre uzunluğunda büyük bir bayrak çekildi. Bundan sonra bir çok nutuklar söylendi, büyük bir geçit resmi yapıldı.

TRAKYA TALEBE YURDU AÇILDI

Trakya umum müfettişi general Kâzım Diriğin teşebbüsile İstanbul Üniversitesi civarında bir bina satın alınarak Trakya Talebe Yurdu haline getirilmiştir.

Dün saat 16 da binada Edirnenin kurtuluş bayramı tesiid edilmiş ve bu münasebetle yurdun açılma merasimi de yapılmıştır.

Ekspres geç geldi

Avrupada ve Balkanlarda fevkalâde kar olduğu için her sabah saat 7,35 de gelen Avrupa ekspresi bugün saat on birde gelmiştir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

İstanbulun yedikleri

Daima zihnimi kurcalıyan bir sual vardır ki bir türlü cevabını bulamam: Nasıl oluyor da İsviçre, Fransa ve saire gibi memleketlerde, arasanız tarasanız, kilosuna beş on misli fazla para verseniz, ilâç için olsun bir dirhem mağşuş yağ bulamıyorsunuz, ve niçin bizim memleketimizde, hele şu koca İstanbulda üç beş misli fiat verseniz gene halis yağ bulamıyorsunuz?

Geçen gün bir gazetede okuduğum aşağıdaki şu satırlar insanı derin derin düşündürüyor.

Bir yağcı anlatıyor:

«Mahlût yağlar yalnız İstanbulda yapılır. Bunun için imalâthaneler, hattâ fabrikalar vardır. Anadoludan buraya karışık yağ asla gelmez. Taşra tüccarı, çok çok yağın içine un katar. Halbuki İstanbulda bağırsak ve deri kazıntılarından ölü hayvan yağlarına kadar herşey vardır. Düşünün ki sade yağların toptan kilosu 34 kuruştan 100 kuruşa, tereyağların da 70 den 300 kuruşa kadar satılır. Hepsi sütten (!) yapılan bu yağların bu kadar farklı oluşuna hayret etmemek kabil değildir.»

Herşey böyle. İstanbulda sade yağ değil, bir de mağşuş süt, hattâ suyu en bol olan bu şehirde mahlût su bile satılıyor!

Bu, herşeyden önce bir ahlâk meselesidir. Ticarî ahlâk denilen büyük kıymet, memlekette günden güne azalıyor, iflâs ediyor. Dalavere, tağşiş, kandırma, hırsızlık, kaide haline geçiyor. Bu da gösteriyor ki yalnız kanunlar bu gibi ahlâksızlıkların önüne geçmeye muktedir değildir. Ticaret hayatının hiç bir mesleki teşkilâta bağlı olmayışı ahlâksızlığın bu dereceyi bulmasına en büyük sebeptir.

Fakat ne olursa olsun, halkın yiyeceğile, sıhhatile bu derece iştihza, bir de fımaldan ileri geliyor.... İstanbulda satılan yağları her gün, müttemadiyen kontrol etmek, böyle muzır şeyler satanları şiddetle cezalandırmak mümkün olmuyor mu?

İstanbulda mağşuş yağ yapan imalâthaneler, fabrikalar varmış. Bunları tıpkı gizli morfin, kokain imalâthaneleri gibi takibetmek lâzımdır. Ölü hayvan yağı, halkı daha az mı zehirler? Akşamcı

Berberler bu pazar günü kapalı bulunacaklar

Berberlerin de pazar günleri dükkânlarını kapamaları hakkında hafta tatili kanununda yapılan tadilât geçen cumartesi günü resmî dairelerin tatilinden sonra tebliğ edildiği için geçen pazar günü birçok berberler dükkânlarını açmışlardı. Bu hafta bütün berber dükkânlarının kapatılması lâzım geleceği dün vilâyet tarafından kaza kaymakamlıklarına ve belediye şubelerine bir tamim ile bildirilmiştir.

Maliye memurları arasında tayinler

Münhal bulunan muhasebe baş mürakipliğine Beyoğlu Belediye muhasebecisi Nuri, Beyoğlu muhasebeciliğine de istimlâk şubesi mümeyyizi Tevfik, istimlâk mümeyyizliğine muhasebe mürakiplerinden Fahri, muhasebe mürakipliğine de emlâk şubesi şeflerinden Hüsnü Murad, emlâk şubesi şefliğine de bu şube mümeyyizlerinden Ömer ve Ömerin yerine de Sabih İzzet tayin edilmişlerdir.

ŞEHİR HABERLERİ

Takas işi

Suiistimal suçunun muhakemesine devam edildi

Takas suiistimalinden maznunen mahkemeye verilen 42 suçlunun muhakemelerine dün asliye üçüncü ceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Geçen celsede suçlulardan bir kısmı hakkında duruşmadan vareste kalma kararı verildiği cihetle dünkü celsede mahkemede 22 suçlu ve diğerlerinin de vekilleri hazır bulunmuşlardır. Bunlar vazifelerini ihmal suçundan maznundurlar. Yalnız içlerinde Faik adında bir kereste eksperi babasının yerine muayene yaparak evraka babasının imzasını koymak suretile sahte imza kullanmak suçundan maznun bulunuyordu. Diğer suçlular sorgularında kendilerinin talimat ve kanun dairesinde vazifelerini yaptıklarını, isnad olunan suçun asılsız olduğunu söylediler. Diğer suçlu Faik ta:

— Keresteleri muayene etmek üzere telefonla bizi çağırdılar. asıl eksper babam Hüseyin Remzidir. Fakat kendisi ihtiyar olduğu için bütün işlerine ben bakarım ve imzasını kullanabilirim için de vekâletnamem vardır.

O gün takas heyetinden bizi aradıkları zaman firmamıza müracaat etmişlerdi. Babamın yerine muayeneye ben gittim, muayeneyi yaptım, raporumu yazdım, o zaman takas heyetindeki âzalar bana babamın imzasını atamamı söylediler. Ben de evraka babamın Hüseyin Remzi imzasını koydum. Ben babamın yerine gittiğim zaman heyet âzası esasen beni tanıyorlardı. Onların teklifi üzerine babamın imzasını kullanmağa mecbur kaldım, demiştir.

Mahkemeye gelmiyen diğer suçlulara tebligat yapılmasına ve hazır bulunan suçluların da sabıkalarının sorulmasına karar vererek muhakemeyi başka güne bırakmıştır.

Barbarosun türbesi

Yapılacak park için bir proje hazırlandı

Büyük Türk denizcisi Barbaros Hayreddinin Beşiktaştaki türbesi civarının tanzimine şehir meclisi tarafından karar verildiğini yazmıştık.

Türbenin etrafında yapılacak park için bir proje hazırlanmıştır. Bu maksatla türbenin etrafında bulunan bazı dükkânlar da istimlâk edilecektir.

Belediye fen heyetine mensup bazı mühendisler dün türbe mahallinde gidererk yapılan projenin mahallinde tatbiki ile meşgul olmuşlardır.

Bu yerde münhasıran Barbaros Hayreddinin türbesinden başka mezar bulunması doğru görülmediğinden buradaki mezarlarla Beşiktaş muhafızı Hasap paşanın türbesi de kaldırılacak ve bu ölülerin kemikleri diğer bir mezarlığa gömülecektir.

İthalât rejimi

Esasların bugün bildirilmesi bekleniyor

Yeni senebaşından itibaren tatbik mevkiine girecek olan genel ithalât rejimi esaslarının bugün alâkadarlara tebliği bekleniyor. Bununla beraber yeni rejimin ana hatları tamamen anlaşılmıştır.

Bilhassa Türkiye ile klering anlaşması yapmış ve ticarî müvazene vaziyetini Türkiyeye karşı açmış bulunan memleketlerin istifade edeceği şekilde olan liste, ithalâtımızın yüzde sekseninin bu gibi memleketlerden yapılacağını gösteriyor.

Hâlen meri olan kararnamenin K listesinde yazılı bulunan ve şimdiye kadar ithalât mikdarı tahdid edilen maddeler yeni kararnamede tamamen serbes bir halde klering listesine alınmıştır.

Bundan başka şimdiye kadar ithali memnu olan bir çok maddeler de ayni listeye sokulmuş ve KL listesi bu suretle genişletilmiştir.

Yeni rejimdeki mühim noktalardan biri de, şimdiye kadar kontenjan listesinde olan maddelerden bazılarının tamamen serbes bırakılmasına imkân görülemediği için alınan yeni bazı kararlardır. Bu kararlara göre, bazı maddelerin ithali için sipariş dahi yapmadan evvel alâkadar vekâletlerden müsaade alınacak ve bundan sonra ithalât yapılabilecektir.

Diğer bir yenilik te yolcu beraberinde gelecek eşyalardadır. Hâlen meri olan kararnamede yolcu beraberinde gelecek eşyanın kıymeti 100 liralığı geçmiyecektir. Yeni rejimde ise bu kıymet mikdarı 250 liraya çıkarılmıştır.

Beş yangın

İtfaiye çabuk yetişerek beşini de söndürdü

Yirmi dört saat zarfında İstanbulun muhtelif semtlerinde beş yangın olmuştur:

1 — Pangaltıda Peruze apartımanının dördüncü katında Geti adında bir kadının mutfağından yangın çıkmış, yetişen itfaiye tarafından söndürülmüştür.

2 — Taksimde Bahçeli hamam sokağında Aliz adındaki kadının evinden yangın çıkmışsa da itfaiye tarafından söndürülmüştür. Evdeki eşyanın 2,000 liraya sigortalı olduğu anlaşılmıştır. Zabıta yangının sebebini tahkik ediyor.

3 — Rızapaşa yokuşunda bir çorap fabrikasında bekçi kulübesinden yangın çıkmışsa da söndürülmüştür.

4 — Tahtakalede Uzunçarşı caddesinde Zeki adında birinin kiracı olduğu 323 numaralı sap dükkânından yangın çıkmıştır. Dükkânın içinde balta, kazma ve saire saplarından birçoğu ve dükkânın üstündeki odanın tavan ve döşemesi yanmıştır. Ateş etrafa sirayet etmeden söndürülmüştür.

5 — Küçükayasofyada bayan Kadriyenin oturduğu 13 numaralı evin bacası tutuşmuş ve alevler evi sarmak üzere iken itfaiyenin yetişmesi üzerine söndürülmüştür.

Hâlde tahkikat

Müdür muavininin vazifesine nihayet verildi

Meyva ve sebze hâlinde bir müddettenberi Belediye müfettişleri tarafından yapılan tahkikat bitmiştir.

Tahkikat açılmadan evvel hâl idaresinde bir çok suiistimaller yapıldığı ve usulsüz olarak bir takım paralar toplandığı iddia ve ihbar edilmişti.

Bu iddialar, bilhassa hâl idaresindeki bazı kantar memurlarının aleyhine teveccüh ediyordu.

Yapılan tahkikat neticesinde kantar memurları hakkındaki ittihamın doğru olmadığı görülmüştür.

Bundan bir müddet evvel işten el çektirilen hâl idaresi müdür muavini Fevzi hakkındaki tahkikat tamamlanmış ve Fevzinin vazifesine nihayet verilmesi muvafık görülmüştür.

Borsada vaziyet

İhraç mevsiminde bulunduğumuz cihetle piyasada hararetli muameleler olmaktadır. Bunun akisleri kambiyo borsasında da görülmekte gündede 50,000 liralık döviz arzedilmektedir.

Yabancı dövizlerin borsada muamele fiatlerinde ehemmiyetli değişiklikler göze çarpmaktadır. Sterlin 616 - 619, dolar 79,45,30, Fransız frangı 17,06,75, liret 15,09,10 ve İsviçre frangı da 3,45,67 vasatî fiatlerden muamele görmektedir.

Borsa harici altın düşük vaziyetini muhafaza etmektedir.

Leblebiciler dün idare heyetini seçtiler

Esnaf cemiyetlerinin en küçüğü olan leblebicilerin idare heyeti intihabı sükûnetle yapılmış ve bitirilmiştir.

Leblebiciler, idare heyetlerinde ehemmiyetli değişiklik yapmağa lüzum görmemişlerdir.

Teraziler

Yerli fabrikalar hariçten ithaline itiraz ediyorlar

Bundan bir müddet evvel şehirde ölçü ve tartı bulunmadan şikâyet edilmişti. Bu ciheti göz önünde tutan bir tacir hariçten terazi ithal etmiş ve piyasaya çıkarmıştır. Bunu gören yerli fabrikalar alâkadar makamlara müracaat ederek terazi ithaline lüzum olmadığını ileri sürmüşlerdir.

İktisat vekâleti bu hususta tedkikat yapmaya ticaret odası sanayi şubesini memur etmiştir. Sanayi şubesi tedkikatını ikmal etmiş, fakat raporu iktisat vekâletine göndermeden evvel bir müracaat karşısında kalmıştır. Bu müracaatı yapan terazi ithalâtçısı bir defa da kendisinin fikri sorulması lâzım geldiğini ileri sürmüştür.

İthalâtçının bu iddiası üzerine sanayi şubesi müdürlüğü tedkikatını tamik etmiştir.

Rapor bir kaç gün sonra genişletilmiş şekilde vekâlete arzedilecektir.

DOSYA

Türkün âhı

Yıl 1914

Bugün ramazanın on yedisi. Rumî tarih de şu: 27 temmuz 1330

(Tanin) de bir başmakale okudum. İşte adı:

Türkün âhı..

İki sütuna yakın yazı içinde muharrir hangi acınızı söylemiyor, hangi Türk kalbinin asırlık hıncını ortaya koymuyor!.

Bugün insanlığı, aklı filân unutup ta timsahlar gibi, gergedenler gibi biribirine giren Avrupa ihtirasları makalede ne güzel hulâsa edilmiş! Evet, asırlardanberi bin bir yalan, bin bir bahane bularak bize saldırırlardı. İşte şimdi artık biribirlerini yiyorlar!. Ve kanaatim bu ki daha bir çok yiyecekler.. bence bunun en açık sebeplerini bütün medeniyet kör bir inatla görmemeğe çalışıyor. İktisadi iştihanın, aç gözlülüğün, hatta akurluğun şahlanışı karşısında insanî ve felsefî bir takım fikirler korkudan birer köşeye büzülmüş!.. Fakat ne yazık ki bizim yurdumuz cihanı biribirine geçiren bu iktisadi azgınlığın mahiyeti hakkında çok zayıf bir şura malik! Aramızdaki bütün kavgalar, hep bizi doymaz ecnebi ağızlarına birer lokma edecek mahiyette şeylerdir. Türkiye bütün ciddi işlerden gafil adi ve miskin parti kavgaları içinde kendi mahdut kuvvetlerini törpülüyor. (Tanin) deki makaleden bazı satırları buraya geçireceğim:

«Senelerdenberi kemali tehalükle yığılan barut dağları ateş aldı. Halbuki Türk, Balkanlarda jandarmalık vazifesi ile kalsa idi ve bu vazifesini ifa ederken Avrupanın hilesine, suiniyetine, ifsadatına uğramak değil, ciddi müzaheretine nail olsaydı bugün şu harbı umumî musibeti içinde bütün âlemi insaniyet çırpınmazdı...»

Muharrir sözlerini şöyle bitiriyor:

«Kim bilir, bu akan masum kanlarından belki ebedi bir mühim sulh ve salâh şafağı parlıyacağını da ümid eyleriz.»

Bilmiyorum, arkadaşımız son satırlarını bizi ve kendisini teselli için mi, yoksa makalesine tatlı ve ümid besleyici bir netice vermek için mi yazmış. Herhalde - velev bir dakika olsun - duyabildiği nikbinlikten dolayı kendisini tebrik etmeli. Demek ki benim kafam ve ruhum tamamile kötürüm! Zira zihnim bir türlü böyle güler yüzlü bir düşüncenin yanına yaklaşamıyor!

Gazetede makaleden daha mühim bir şey gördüm:

(Neler kaybettik?) istifhamının kara başlığı altında (matbuatı umumiye müdüriyetinin) bir tebliği var ki Reşadiye zırhlısının ve 1850 tonilatoluk iki torpito destroyerinin zaptedildiğini haber vermektedir; daha sonra diğer askeri havadisleri, meselâ Liyejin zaptını falan görüyoruz.

Bence vaziyet iyice anlaşılmıştır: Memleketimizi biz bu kanlı yangından kurtaramıyacağız. Seziyorum ki vatanın bir çok köşesini gene bir çok Türk kanı sulayacak! Bütün Balkan felâketlerini, bütün o bozgunların sayısız evcamı bildiğim için beynim durmadan uğulduyor! Bu sonsuz feza boşluğunda sağır bir sükûttan başka bir şey olduğuna bir dakika inanabilsem ben de çocukluğumda olduğu gibi gene kollarımı gökyüzüne doğru kaldıracaktım..

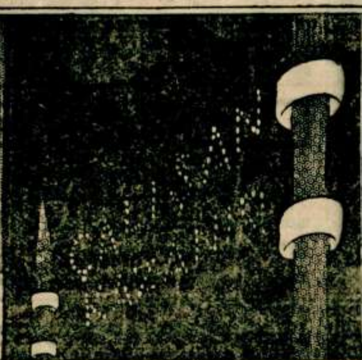
(Devamı 4 üncü sahifede)

Fazıl Ahmed Aykaç

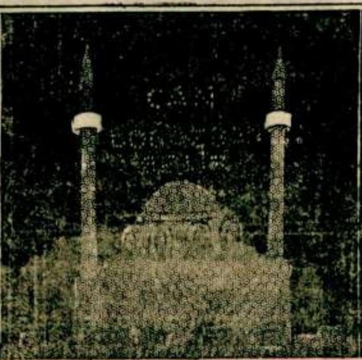
Bay Amcaya göre...

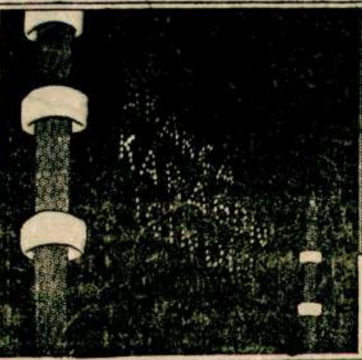
— Mahyalar zemin ve zamana göre yapılırsa daha iyi oluyor bay Amca...

... Beyazıt camiine nasıl böyle semte uygun mahya kurulmuşsa...

... Her semtin minarelerine de o semte göre mahya kurulmalı!... Meselâ Ortaköy camiine Boğaz dair...

... Yenicamiye bankacılığa dair vecizeler...

... Beyoğlu camilerine de...

B. A. — Vatandaş türk[illegible]

Fırtına ve soğuk

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

2 — Yunan bandıralı Erinovla vapuru Karadenizde Ereğli limanında karaya oturmuştur.

3 — Alman bandıralı Morea vapuru Mudanyada zincir ve halatlarını kopararak karaya düşmüştür.

4 — Fransız bandıralı Garrone vapuru gaz yüklü olarak Seddülbahir civarında Kepez mevkiinde ehemmiyetli surette karaya oturmuştur. Türk gemi kurtarma anonim şirketinin Çanakkalede istasyoner Alemdar tahlisiye gemisi derhal kaza mahalline gelerek yardıma âmade olduğunu gemi kaptanına bildirmiş, fakat suvari henüz talimat almadığını cevaben söylemiştir. Alemdar her ihtimale karşı kazazede geminin yanında bulumaktadır.

Karadenizde de kazalar olduğu tahmin ediliyor. Yolda olan bazı vapurların en yakın limanlara sığındıkları haber alınmıştır.

ANADOLU VE TRAKYADA

Anadolu ve Trakyanın birçok yerlerine kar yağmıştır. Trakyada sıcaklık sıfırdan aşağıdır.

Geyve 25 (Akşam) — Pazar gününden beri hava soğumuştur. Geyve civarına kar yağmıştır. Her taraf bembeyazdır. Soğuk şiddetlidir.

BULGARİSTAN VE ROMANYADA KAR

Sofya 25 (Akşam) — Bilhassa şimali Bulgaristanda havalar birdenbire soğumuştur. Evvelki gece birçok yerlere ilk kar düşmüştür. Karın irtifaı 4 santimetredir.

Bükreş 25 (Akşam) — Birçok vilâyetlerden gelen haberlere göre Romanyaya epi kar yağmıştır. Dobrucada karla karışık yağmur yağmakta olduğu bildirilmektedir. Köstenceden bildirildiğine göre, kar fırtınaları, Karadenizde vapurların muntazam seyriseferlerine mani oluyor. Fırtına, Köstence iskelesinde mühim hasarat yapmıştır.

HEM KAR, HEM SICAK

Ankara 25 (Hususî) — Meteoroloji enstitüsünden öğrendiğime göre iki gündenberi İstanbul çevresi dahil olmak üzere Marmara havzasile orta Anadoluda ve doğu Anadolunun Erzurum, Karstan maada yerine kar yağmıştır. Karın toprak üstündeki kalınlığı şarkî Karahisarda 17, Sarıkamışta 20, Kastamonuda 23 santimetreyi bulmuştur. Doğu Anadolunun bazı yerlerinde ise havalar sıcaktır.

Konferans ve konser

Şişli Halkevinden: 27 ikinci teşrin cuma akşamı saat 21 de Nişantaşı Rumeli caddesindeki Halkevimizde bay doktor Muzaffer Şevki tarafından şişmanlık ve zayıflık mevzuu etrafında sıhhî bir musahabe yapılacaktır.

Konferanstan sonra konservatuvardan bayan Pakize ve Kuvarik ve arkadaşları tarafından bir de konser verilecektir. Herkes gelebilir.

Dosya

(Baş tarafı 3 üncü sahifede)

Bugünün bir takım küçük havadisleri üzerinde dikkatim ayrı ayrı dinlendi:

Londra — Amikon kruvazörü yandı.

Pekin — Çin hükûmeti ilânı bitarafî etmiştir!.

Roma — Misinadan gazetelere iş'ar olunan haberlere göre Göben diretnotunda bulunan amiral Şoson vasiyetnamesi ile bütün parasını ve imparator Giyomun fotografını dostlarından birine tevdi eyledi.

Göben, Breslav zırhlıları zabitanı da vasiyetnamelerini Almanyanın Misina konsoloshanesine emanet etmişlerdir.

Göben ve Breslav cenuba müteveccihen hareket etmişlerdir. Esnayi harekette Göbenin mızıkası Alman marşını terennüm etmiştir.

«İtalyan ajansı»

Bütün bu şuun arasında bana dilini çıkartır gibi olan bir şey daha var. Gayet tabiî, gayet normal şey. Lâkin her nedense bana acı bir gülme veriyor. İşte:

İftar

Evvelki gece şeyhislâm efendi hazretleri, bahriye nazırı Cemal paşa, maliye nazırı Cavid, maarif nazırı Şükrü beyefendilerle orman nazırı Bistani ve posta nazırı Oskan efendiler ve dün gece de âyan reisi Rifat beyefendi veliahdi saltanat devletlû, necabetlû Yusuf İzzeddin efendi hazretlerinin Zincirlikuyuda kâin köşklerinde iftar eylemişlerdir...

Cümlesine afiyetler olsun.

Ancak kendi kendime sormak istiyorum:

İşte «Türkün âhı» Avrupayı tuttu. Fakat asıl bizim başımızda büyük belâya acaba ne vakit tesir edecek?

Fazıl Ahmed Aykaç

BORSA

İstanbul 25 Teşrinisani 1936

(AKŞAM KAPANIŞ FİATLERİ)

Esham ve Tahvilât

İst. dahilî	95,—	İş. B. Hamiline	10,—
Kuponsuz 1933		» Müessis	83,—
istikrazı	96,50	T. C. Merkez	
Ünitürk I	22,75,—	Bankası	87,—
» II	21,10,—	Anadolu hisese	25,20
» III	21,40,—	Telefon	6,50
Mümessil I	45,50	Terkos	11,75
» II	42,65	Çimento	13,25
» III	—	İttihat değir.	10,50
İş Bankası	10,—	Şark »	0,75

Para (Çek fiatleri)

Paris	17,09,—	Prağ	22,47,25
Londra	616,—	Berlin	1,97,64
Nev York	79,55,—	Madrit	7,41,50
Milâno	15,09,10	Belgrad	34,49,75
Atina	88,63,50	Zloti	4,21,—
Cenevre	3,45,57	Pengo	4,33,50
Brüksel	4,70,17	Bükreş	110,39,—
Amsterdam	1,46,63	Moskova	24,87,50
Sofya	64,93,50		

Zeytincilik ıslah ediliyor

İzmir (Akşam) — Ziraat vekâletinin teşebbüsile Ankarada toplanacak olan zeytincilik kongresi, memleketimizin bu mühim mahsulünün iyi ve fazla şekilde istihsali için mühim kararlarla yeni bir saha açacaktır. Memleketimizde milyonlarca delicenin aşılanmasile yeni zeytinlikler vücut bulacak ve halkımıza her sene mahsul almak için iyi bakım usulleri öğretilecektir.

Sırıkla zeytin toplamanın fenalıklarını halkımıza öğretmek için geniş mikyasta propagandaya ehemmiyet verilecektir. Vilâyet ve ziraat müdürlüğü, zeytinciliğimizin inkişafı çareleri hakkında mühim birer rapor hazırlıyarak ziraat vekâletine göndermişlerdir. Resmimizde İzmir civarında iyi bakılan ve her yıl mahsul alınan bir zeytinlik görünüyor.

İstanbul belediyesi ilânları

İstanbul Elektrik Şirketinin elektrik kilovat tarifesi: 936 senesi İkinci teşrin ve Birinci kânun ayları ile 937 senesi İkinci kânun ayına mahsus olarak üç ay için Yüksek Nafıa Bakanlığınca beher kilovat saat bedeli 14 kuruş 10 para olmak üzere tasdik edilmiştir. Abonelerce bilinmek üzere ilân olunur. (B.) (3205)

Haydarpaşa Lisesi Direktörlüğünden:

Lisemiz yatılı talebesinin ikinci taksiti 1 Birincikânundur. Taksitin ona göre zamanında yatırılması lâzımdır. (3020)

DÜŞÜNCELER:

MADRİD Mİ? BURGOS MU?

Bundan birkaç gün önce bir genç bir gazetede bir yazı yazmış ve İspanya hâdiseleri karşısında Türkiye matbuatının bazılarında, hattâ «Ulus gazetesinde bile» bir Madrid çığırtkanlığı, ve müdafaasına raslandığını, bu mesele etrafında gazetelerin «şu veya bu muharririn şahsi menfaatlerine veya temayüllerine alet» olduklarını söylemişti.

İspanya hâdiseleri karşısında bazı muharrirlerin meşru İspanya hükûmetini «müdafaa etmelerini», «Madride çığırtkanlık yapmalarını» doğru bulmıyan genç, asilerden bahsederken: «Memleketin bir ucundan başlayıp tâ hükûmet merkezinin içine kadar ilerliyen bir harekete artık ihtilâl demek daha münasiptir» diye asilerin müdafaasını yapmaktan kendini alamıyordu. Hele bu müdafaa ayni gencin yine İspanyol asilerinden bahsederken: «Her hükûmete karşı yapılan kıyam mutlaka alçakça bir hareket değildir» demesiyle büsbütün ortaya çıkıyordu.

Bu yazıyı o gence yazdıran sebep Falih Rıfkı Atayın Ulus gazetesinde çıkan bir makalesiydi. Şimdi ayni Ulus gazetesinde Falih Rıfkı Atay bu meseleye bir daha temas ediyor, ve meseleyi kökünden şu suretle halletmiş bulunuyor:

«Türkiyenin enternasyonal başlıca davası nedir? Milletler cemiyeti sulhünü kuvvetlendirmek! Eğer temenni etmek bir işe yararsa biz Avrupada Milletler cemiyeti sulhünü kuvvetlendirmeği maksat edinen rejimlerin çoğalmasını arzu ederiz.

..... Madrid mi? Burgos mu? Fakat biraz nezaket lâzım: İspanyanın Türkiyedeki mümessili Madride mensuptur ve Türkiye İspanya elçisi Madrid nezdinde mümessilimizdir. Madrid mi? Burgos mu? Temenni mi etmek istiyorsunuz? Hangisi barışçı ise. Hangisi Milletler cemiyeti cephesinden ise. Hangisi Avrupanın ve Akdenizin sulhüne yardım edecekse!»

Görülüyor ya, mesle çok doğru ve sarih olarak konmuştur. Madrid mi? Burgos mu? Milletler cemiyeti cephesinden olan, barışçı, Avrupada ve Akdenizde sulhü bozacak zümrelerle alâkası bulunmıyan Madridin zaferini temenni etmek, çığırtkanlık yapmak, hele bu bahiste alâkası anlaşılmıyan «şahsî menfaat» gütmek demek değildir. Bu bence ayni zamanda Türkiye bakımından dünya barışından yana olmak demektir.

Orhan Selim

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

AMATÖRLER

Nev-York radyosu: Yeryüzünde nekadar amatör varsa bir kere baş vurup şansları denesinler, muvaffak olanlar angaje edilecektir, diye ilân etti.

Memleketin her tarafından akın ediyorlar, fakat muvaffak olamıyorlar.

Kanadalı bir kadın elinde avucunda kalan paraları sarfedecek ki oğlunu getirdi, muvaffak olamadılar. Paraları da yoktu. Belediye memleketlerine iade etti.

Bir kadın Tiroldan kalkıp geldi, geri gönderildi.

Bir şimendifer memuru küçük kızını gönderdi. Kız radyoda muvaffak olamadı, bunun üzerine barlarda şarkı söylemeğe başladı. Çocuk mahkemeleri çocuğu tevkif edip babasına iade ettiler.

Kaliforniyalı bir kadın, kardeşinin benzin nakline mahsus otokarına binip Nev-Yorka geldi ve gene otokara binip geldiği yere gitti.

İKİ NEFER

Londrada çıkan Everybodys mecmuası yazıyor:

1917 deydi. Flandra cephesinde izinli Londraya giden bir nefer trende başka bir nefere rasladı.

— Babamı görmeğe gidiyorum, dedi, resmine bakınız, güzel bir ihtiyardır.

Öteki nefer resme baktı, sonra cebinden bir altın lira çıkardı ve paranın üstündeki resmi, 5 inci Jorjun resmini gösterdi:

— Bu da benim babam. Güzel bir ihtiyardır. Alınız sizin olsun.

Samajeste 8 inci Edvard bu tesadüfü hatırlıyorlar mı acaba?.

ASLAN SAĞMAK

Moskovada hayvanat bahçesinde yeni doğan üç aslan yavrusu günden güne zayıf düşmeğe başlıyorlar. Sebebi? Acaba analarının südü onları beslemiyor mu?.

Bunu anlamak için dişi aslanın südünü tahlil etmek lâzım, tahlil etmek için dişi aslanı sağmak lâzım.

Gardiyanlardan biri aslanın karnını okşuyor, hayvan keyfinden yatıyor ve bir gardiyan karnı okşamakta devam ederken başka bir gardiyan da memeleri tutup sağıyor...

CANDAN ÖPÜŞENLER

Sinema artistlerinin makyajlarını yapan Villi Vestmor, yalnız bu işi yapmakla kalmamış, ayni zamanda hangi artistlerin, filim çevirdikleri sırada, candan öpüştüklerini incelemiş..

Valliye göre candan öpüşenlerin başında Marlen Ditriche Gari Koper var. Her öpüşmeden sonra dudaklarını yeniden boyamak lâzım geliyormuş.

Listenin sonunda da Mae Vest ile Fred Mac Murray isimleri yazılı. Onlar mahcup âşıklar, filim devam ettiği müddetçe makyajları hiç bozulmuyormuş...

İMZA PEŞİNDE

Viyanalı John Henderton adındaki zatın işi gücü imza toplamaktır. Kolleksiyonunda 10,000 imza vardır. Bu imzalar arasında şu isimler de var: Lindberg, Stalin, Voroşilof, Mussolini, Benes, Otto Habesburg, kutup kâşifi Rasmussen...

Bay Henderton mütemadiyen seyahat edip imza toplamaktadır:

— Hayatta yegâne zevkim budur! diyormuş...

İzmir (Akşam) — İzmir Kültür lisesindeki kız talebe, askerlik derslerini takibe başlamışlardır. Resmimizde lisenin kız ve erkek talebesi bir arada görünüyor.

Hariçle telefon muhaberesi

Haziranda Suriye ve Mısır ile konuşulacak

Telefon idaresi, henüz muntazam muhabere kabil olmayan memleketlerle konuşma temini için çalışmalara devam etmektedir. Telefon şirketi hükûmete geçtikten sonra İzmir, Bursa ve havalisi ile memleket dahilinde birçok yerlerle muntazam telefon muhaberatı temin edilmiştir.

Son aylar zarfındaki çalışmaların en ehemmiyetlisini yabancı memleketlerle daha seri ve muntazam telefon konuşmaları temini teşkil ediyor.

Şimdi Suriye ve havalisi ile muhaberat teminine çalışılmaktadır. Konyaya kadar muhaberat temin edilmiş ve Konya hattı da konuşmaya açılmıştır. Bu hatta yapılan ilk tecrübelerden iyi neticeler elde edilmiştir. Konyadan Adanaya ve oradan da hududa kadar tesisat yapılacaktır. Bu tesisatın ikmalı için altı aylık zaman kâfi görülüyor. Hududa kadar telefon konuşması kabil olduktan sonra tesisatın Suriye telefon hattına bağlanması çok kolay olacaktır.

Suriyeden sonra Kahire ile istenildiği zaman görüşmek mümkün olacaktır. Hazirana kadar bu hatlarla da konuşabileceğimizin muhakkak olduğu haber veriliyor.

Bir zarfçı tevkif edildi

Zarfçılık suretile bir adamın 45 lirasını dolandıran Ali adında biri dün Sultanahmed üçüncü sulh ceza mahkemesine verilmiştir.

Mahkeme Alinin tevkifine karar vermiş ve kendisi evrakile birlikte istintak dairesine teslim edilmiştir.

SİYASİ İCMAL

İngiliz politikasının hedefleri

İngiltere, dış politikasının hedef ve gayelerini sarih olarak ilân etti. Bu suretle Avrupanın çok karışık ve mübhem olan politika vaziyetini aydınlattı. İngiliz Hariciye nazırı Mister Edenin muhtelif beyanatı ile tenevvür eden İngiliz politikasının esasları şunlardır: İngiltere denizden ve havadan ve karadan fevkalâde silâhlanıyor. Lâkin silâhını yalnız İngiliz imparatorluğunun müdafaasında kullanacaktır. Bir de İngiltereye çok yakın olmasından bugünkü vaziyetinin muhafazasına ziyadesile ehemmiyet verdiği Fransa ile Belçikayı kendileri tarafından tahrik edilmeyen ve sebebiyet verilmeyen bir tecavüze uğradıkları zaman İngiltere bunların müdafaası için silâh kullanacaktır.

Garbî Avrupanın emniyeti için Almanyanın iştiraki ile yeni bir misak aktedilirse İngiltere Almanyanın topraklarını da müdafaa için silâh kullanacaktır. Avrupada başka hiç bir maksatla silâh kullanmayacaktır. İngiliz imparatorluğunun ve Avrupanın haricinde ise yalnız müttefiki İrak ve Mısır krallıklarının topraklarını silâhla müdafaa edecektir. Milletler cemiyetinin tecavüze uğramış sayacağı devlete İngiltere isterse yardım edecek, istemezse yardımdan imtina gösterecektir. Yani İngilterenin keyfine kalmış bir iştir.

İngiltere İspanya işlerine karşı da vaziyetini tekrar tesbit etti. İngiltere bitaraflıktan ayrılmıyacak ve bilâkis İngiliz ticaret gemilerini İspanyaya silâh ve mühimmat taşımaktan menederek bitaraflığını teşdid edecektir. İspanyada boğuşan iki tarafın da hukuku düvel ahkâmı üzere muharip bulunduğu sıfatını tanımıyacak ve kara suları haricindeki seyrüsefere müdahale etmelerine mâni olacaktır.

İngiltere, Akdenizdeki gerginliği bertaraf etmek için İtalya ile anlaşmağa hazırdır. Fakat şimdi tazelenen ananevî Türk - İngiliz dostluğunu ihlâl edecek herhangi karar ve harekette bulunmıyacaktır. İngiltere yeni Lokarno misakı için yaptığı tekliflerde karşılıklı yardım esası üzerinde durmuş ve misakın garbî Avrupanın emniyetine münhasır olmakla beraber ileride şarka da şamil olacak daha geniş bir misaka adım teşkil edeceğini kaydetmiştir. İngiltere Avrupanın şimdi veya ileride büyük bir harbe uğramaması için politikasının hedef ve gayelerini tesbit ve ilân etti.

Komünizme karşı

Alman-Japon anlaşması Berlinde imza edildi

İngiliz gazeteleri bu anlaşmayı şiddetle tenkit ediyorlar

Berlin 25 (A.A.) — Beynelmilel komünizme karşı vücude getirilmiş olan Alman - Japon itilâfı saat 12 de M. Musakoyi ile M. Fon Ribbentrop arasında imza edilmiştir.

İtilâfname, şu cihetleri derpiş etmektedir:

1 — İki taraf beynelmilel komünizmin faaliyeti hakkındaki malûmat ile, bu meselede efkârı umumiyeyi tenvir edebiecek tedabir hakkındaki malûmatı teati edecekler ve sıkı bir teşriki mesai ile tedafüi tedbirler alacaklardır.

2 — İki taraf, beynelmilel komünizmin tehdidine maruz bulunan bütün devletlerden bu itilâfnamenin ruhuna muvafık tedafüi tedbirler almağa veya bu itilâfa iştirak etmeğe müştereken davet edeceklerdir.

İki taraf, mevcud kanunlar çerçevesi içinde, dahilde veya hariçte doğrudan doğruya veya dolayısile beynelmilel komünist faaliyetine yardım edenlere karşı şiddetli tedbirler alacaklardır. Bu maksat ile, daimî bir muavin komite ihdas edilmiştir.

3 — İtilâfname, bugünden itibaren ve beş sene müddetle merî olacaktır.

Bütün ecnebi devletler sefirleri, Sovyet Rusya sefiri müstesna olmdak üzere, saat 12 ile 13 arasında Hariciye nezaretine davet edilmişlerdir.

Gazeteciler de saat 13,20 de mezkür nezarete çağırılmışlardır.

AMERİKANIN VAZİYETİ

Vaşington 25 (A.A.) — Amerika, Japon - Alman ittifakına muhalefet edemiyeceğinden, tam bir bitaraflık muhafaza etmek arzusundadır.

Siyasî mahafilde Alman ve Japon erkânı harbiyelerinin teşriki mesai ile Almanyanın Japon tayyareciliğini hazırlamağa çalışmasının, daha şimdiden itilâfın tatbik mevkiine konulduğunu göstermekte bulunduğu beyan olunmaktadır.

İNGİLİZ GAZETELERİNİN MÜTALÂALARI

Daily Telegraph yazıyor: Almanya ile Japonya arasında yapıldığı rivayet edilen anlaşma beynelmilel büyük ehemmiyeti haizdir.

Paris siyasî mahafili bu anlaşmanın doğurduğu tehlikenin Almanyanın Ren arazisini işgali ve tekrar silâhlanmağa başlaması tehlikesinden daha büyük olduğu kanaatindedir.

Alınan malûmata göre anlaşmanın bazı maddeleri Almanlarla Japonlar arasında esliha ve cephane mübadelesi, ayni zamanda Japon erkânı harbiyesi için teknik yardım temin etmektedir.

Fakat anlaşmanın tehlikeli tarafı asıl Avrupa durumuna dokunan cihetidir. Fransa Japon askerî kuvvetlerinin modernleştirilmesinde alâkadar değildir. Esasen Japon askerî vesaitinin modası geçmiş eski şeyler olduğu kanaatindedir. Fransız - Rus paktının ise uzak şarkta bir mücadele olduğu takdirde hali tatbike geçmesi mevzuu bahis olmadığından Fransayı alâkadar eden nokta bu da değildir.

Fransanın endişeleri şundan ileri gelmektedir: Almanyanın bir Avrupa harbi için gerisini temine çalışmakta olması ihtimali...

Almanyadan muhtelif membalardan alınan malûmat memleket dahilinde ekonomik durumun pek vahim olduğunu bildirmektedir. Haber verildiğine göre hali hazırdaki vaziyet ve gidiş devam ettiği takdirde mayıs ile haziran ortasında Almanyada açlık baş gösterecektir. Fransa, dahilde kıtlıkla başa çıkamayan Hitler hükûmetinin prestijini kurtarmak için harbe atılmasından korkmaktadır.

İddia edildiğine göre bu tehlikeyi önlemek için bir yol vardır: Sulh taraftarı devletlerin birlik hareket ederek kendilerini göstermeleri.

TAYMİS DİYOR Kİ

Bu anlaşma hakkında bir başmakale neşreden Taymis gazetesi böyle bir anlaşmanın hiç bir tarafa bir kazanç temin etmediğini iddia ederek diyor ki:

«Japonya bu anlaşma ile serbes hareket kudretini kaybetmiş oluyor. Faşist devletlerin bloku haricinde kaldığı müddetçe Japonya bu devletlerin Rusyaya karşı gösterdikleri husumetten istifade edecek, fakat bu husumetin Rusya ile olan münasebatını haleldar etmesine mâni olacaktı. Almanyanın Japonyaya fikir danışmadan Rusyaya hücum etmesi mümkün değildi. Japonya ise Almanyaya sormadan uzak şarkta Rusya ile harbe girişmezdi. Rusya ile son zamanlarda münasebetleri pek gergin olan ve komünizme nefretleri çılgın sayılabilecek derecede olan iki devletle teşriki mesai eden Japonya kendi haricî siyasetine tamamile hâkim olmak kudretini kaybetmiştir.

Japonya bu hareketi ile, ayni zamanda, son günler zarfında pek de ehemmiyet verdiği İngiliz - Japon yakınlaşmasını baltalamış oluyor. Japonyanın faşist - komünist kavgasında mevki almağa kalkışması bu devletin iyi politikacı olduğu hakkındaki şöhreti haleldar edecektir.

İzmir fuarı için beş yıllık program

İzmir (Akşam) — İzmir fuarının çok mütekâmil bir hale getirilmesi için beş yıllık mühim bir program hazırlanmaktadır.

Fuar komitesi reisliği, bir çok ticaret evlerinden bu program hakkında mütalâa istemiştir.

Gaziantepte üç büyük biçki ve dikiş yurdu vardır. Bunlardan bayan Ayşe İncinin idare ettiği yurd geçen hafta güzel bir sergi açmış, sergiyi binlerce halk ziyaret etmiştir. Resmimizde bayan Ayşe İnci, bu sene yetişen genç kızlar ve imtihan heyeti görünüyor.

Haftalık borsa ve piyasa

Borsada sükûnet var, piyasada ihracat faaliyeti devam ediyor

Borsada bu hafta da sükûnet içinde geçmiştir. Kambiyo ve esham fiatlerinde dikkate değer bir değişiklik görülmemiştir.

Ünitürk fiatleri, geçen hafta 23 lira 85 kuruş üzerindeydi. Bu hafta 24 liraya kadar yükselmiştir. Anadolu demiryolları tahvillerinin fiati de 42 lira 55 kuruşla 42 lira 85 kuruş arasındadır. Cumhuriyet Merkez bankası tahvilleri 88 liradır.

Aslan çimento şirketi hisse senetleri de 13 lirayla 13 lira 30 kuruş arasındadır.

PİYASADA UMUMÎ VAZİYET

Bu hafta içinde piyasayı en ziyade meşgul eden mesele, genel ithalât rejimidir. Bu haber iptida yanlış olarak aksetmiştir. Hatta bazı tacirler, tahdidatın tamamile kaldırıldığı yolunda bir mâna çıkarmışlardır. Genel ithalât rejimi, evvelce tatbik edilen ve yılbaşına kadar da tatbik edilecek olan kontenjan sisteminde yapılan tadilâttan başka bir şey değildir. Evvelce miktar itibarile tahdid edilen K listesi kaldırılmış, bu listedeki mallar K. L. listesine yani klering listesine ilâve edilmiştir.

İHRACAT MALLARIMIZIN VAZİYETİ

Bu hafta içinde ihracat maddelerimizin geçirdiği vaziyet hakkında alâdarlardan aldığımız malûmatı aşağıya yazıyoruz:

Buğday — Piyasa geçen haftaya nisbetle daha ziyade hararetlidir. Yumuşak buğdaylar üzerine Almanya ve İngiltereye ihracat devam etmektedir. İngilterede Türkiyenin yumuşak buğdayları büyük rağbet görmektedir.

Tiftik — Fiatler geçen haftaya nisbetle canlıdır. Oğlak cinsinden olan malların fiati artmaktadır. Geçen hafta bu nevi mallar 121 kuruşa satılıyordu. Bu hafta 130 kuruşa kadar yükselmiştir. Geçen seneki fiat 79 kuruş gibi düşkün bir fiatti.

Yapağı piyasasında, durgunluk devam ediyor, Sovyet Rusya ticaret mümessilliği, mal almak için Moskovadan emir beklemektedir.

Zeytin, Zeytinyağı — Zeytin fiatlerinde değişiklik yoktur. Sovyet ticaret dairesi, piyasadan zeytin almak için tetkikler yapmaktadır.

Zeytinyağı fiatleri de değişmemiştir. Belediyenin zeytinyağlarına pamuk ve susam yağı karıştırılması hakkındaki kararı, zeytinyağı tacirleri tarafından iyi karşılanmamıştır.

Tereyağı — Son günlerde fiatler artmaktadır. Trabzon yağları 80 kuruşa kadar yükselmiştir. Urfa yağları 95 kuruştur. Trabzondan az mal gelmektedir. Kars yağları piyasada pek azdır. Ve karstan da pek az yağ gelmektedir.

Mahlût yağ satışına dair bir talimatname çıkacağı haberi toptan yağ satanlar arasında iyi karşılanmamıştır. Yağcılar, bu talimatnameden sonra müşkül vaziyette kalacaklarından bahsetmektedirler. Maamafih bu iddiada bulunanlar arasında «halis tereyağı» namı altında mahlût yağ satanlar pek çoktur.

Yumurta — Piyasada mevsim münasebetile işler azdır. Barselonadan bir kaç ticarethane, yumurta almak için müracaatte bulunmuştur. Fakat malûm olan İspanya ahvali yüzünden, yumurta tacirleri böyle siparişe müsbet cevab vermek için tereddüd etmektedirler. Barselonadaki ticarethanelere henüz red cevabı da verilmemiştir. Geçenlerde gene İspanyol firmaları, yumurta tacirlerimizden yumurta istemişti. Bu taleb de tereddütlerle karşılanmıştı. Neticede İspanyollar, Bulgar yumurtacıları ile uyuşmuşlardır.

Fındık — Geçen hafta piyasanın durgun geçtiğinden bahsetmiştik. Bu hafta fındık piyasası daha canlıydı. Fiatler 70 kuruştan 71 kuruşa kadar yükselmiştir.

Alınan haberlere göre, Barselona Valansiyadan, Fransaya mühim miktarda fındık ihracatı yapılmaktadır. İspanyol muharebeleri yüzünden, fındık ihracatının tamamile durduğu hakkındaki haberlerin mübalâğalı olduğuna şüphe yoktur.

YAŞ MEYVA İHRACATI

Yaş meyva ihracatı, dış ticaretimizde yepyeni bir sahadır. Bir iki senedenberi tecrübe mahiyetinde telâkki edilen yaş meyva ticareti, bu sene daha geniş bir şekil almıştır. Bu hafta içinde muhtelif meyvalarımıza nerelerden siparişler olduğunu aşağıya yazıyoruz:

Elma — Rizede yetişen ve şimdiye kadar, iç piyasalarda rağbet bulmıyan elmalar, Almanyada büyük sürüm temin etmektedir. Bu elmalar, Rizeye yakın Pazar (eski ismi Atina) limanından vapurlara yüklenmektedir. Bu liman ekşi elma ihracatı yüzünden, Karadenizin maruf ve işlek limanları arasına girmiştir. Yaş meyva şirketi burada daha büyük teşkilât yaptıktan sonra Pazar limanı, elma ihracatı yüzünden, mamur ve zengin bir hale gelecektir.

Amasya elmaları, Suriye ve Filistinde aranmaktadır. Mersin limanı vasıtasile de Mısıra mühim miktarda Niğde elması gönderilmektedir. Niğde elmaları evsaf itibarile Amasya elmasına yakın olduğu için, sürüm temin etmektedir.

Kavun — Uzunköprüden Almanyaya gönderilen kavunlar çok beğenilmişti. Bu tecrübe üzerine gelecek sene daha mühim miktarda kavun ihracatı yapılacaktır. **H. O.**

Diyarıbekirde iskân işleri

Yeni göçmen evleri inşa edilmektedir

Diyarıbekir (Akşam) — Diyarıbekir vilâyetinin merkez, Bismil, Eğil, ilçelerinde bir heyet tarafından gezilerek göçmenlere tahsis edilen iskân yerleri tesbit edilmiştir. Müfettişi umumîlik mıntakasının muhtelif yerlerine yerleştirilmiş olan göçmenler müstahsil bir vaziyete geçirilmiştir. Göçmenler için Diyarıbekirin yeni Kıtırbil ve Kabi köylerinde evvelce yaptırılan göçmen evlerine ilâveten Kabi köyünde yeniden yirmi üç göçmen evi yaptırılmak üzere hazırlık yapılmıştır.

Van vilâyetinin Edremit köyünde elli göçmen evi inşasına başlanmıştır. Bu evlere Bulgaristandan gelecek göçmenler yerleştirilecektir. Ayrıca Hırç ve Gem köylerinde iki yüz ev daha yapılmak için lâzım gelen tertibat alınmıştır.

Muş ovasında birçok köylerde Bulanık ve Muradiye kazaları merkez ve köylerinde Bitlisin Tatvan ilçesinde İskele köyünde evvelce yapılan evlerden başka Gem köyünde yeniden yedi ev yapılmış ve eksikleri ikmal edilmiştir.

Vanın Erciş kazasında ikişer katlı olmak üzere beş, Muşun Alızurum köyünde yedi ve Sahkum köylerinde üç göçmen evi yaptırılmıştır. Önümüzdeki yılda Van ve Bitlis vilâyetlerinde yapılacak evler için kereste deposu olarak Vanın Erciş kazası intihap olunmuştur. Göçmenlerin ahvali sıhhiyeleri normaldir. Göçmen bulunan Diyarıbekirin İrincil ve yeni Kırtıbil köylerile Bitlis vilâyetinin Tatvan nahiye merkezine içilebilecek su getirilmiştir. Heyeti umumiyesile sıhhate elverişli olmayan bazı köylerin kaldırılması kararlaştırılmıştır.

Edirnede gece kız sanatlar okulu

Edirne (Akşam) — Umumî müfettiş Kâzım Dirikin himayesinde Edirnede bir gece kız sanatlar okulu açılmıştır. Terzilik, şapkacılık ve çiçekçilik şubelerini ihtiva eden okul muhitte çok rağbet görmüştür.

Ankara grupu tapu sicil müdürü Çankırıda

Çankırı (Akşam) — Çankırı kadastro ve tapu sicil dairesini teftiş etmek üzere gelen Ankara grupu tapu sicil müdürü Celâl Agâh Uyanık ve kontrol Emin şehrimizde üç gün kalarak teftişlerini bitirmişler ve Çoruma gitmişlerdir.

İKTİSADÎ BAHİSLER

Pamuk ekimi

Bulgaristanda gittikçe artıyor

Sofya 24 — Bulgaristanda pamuk ekimi çok artıyor. Yakın zamana kadar 100 hektarlık bir sahaya pamuk ekiliyordu. Şimdi bu saha 50 bin hektarı bulmuştur. Son altı senenin istihsali şudur: 930 da 19,706, 931 de 21,643, 932 de 32,268, 933 de 63,518 934 de 153,506, 935 de 185,531 kental.

Bulgaristan pamuk ithalâtını tahdid etmiştir. Esasen ithalât son senelerde çok azalmıştı.

YUNANİSTANDA ÜZÜM MAHSULÜ

Atina 24 — Yaz mevsimi zarfındaki fena havaların bağlara yaptığı zarar dolayısile bu seneki çekirdeksiz kuru üzüm istihsalinin geçen seneye nisbeten çok daha az olacağı ve ihraç edilebilecek miktarın ancak 16,000 tonu bulacağı tahmin edilmektedir.

Yunanistanın en iyi cins üzümleri İngiltereye ihraç edilmektedir. Almanyadan da kuru üzüm talepleri artmakta ise de, klering tediyatındaki güçlükler ve emtia mübadelelerinde yapılan tahdidat karşısında tacirlerin bu memleket ile muamele yapmaktan çekindikleri kaydedilmektedir.

Bazı hususî haberlere nazaran Yunanistanın İtalyaya kükürtlenmemiş kuru üzüm ihraç etmesi ihtimali mevcut görülmektedir.

YUNAN BANKALRI SINAÎ VE TİCARÎ İŞ YAPAMIYACAKLAR

Atina 24 — Yeni bir kanun mucibince, bankalara, banka muamelâtından başka işlerle meşgul olmaları menedilmiştir.

Meselâ, bankalar kendi hesaplarına ticarî muamele yapmayacak ve sınaî teşebbüslere iştirak edemiyeceklerdir.

BULGARİSTANIN İHRACATI

Sofya 24 — Geçen hafta zarfında Bulgaristandan Almanyaya mühim miktarda ceviz ve patates ve Filistine de 20,000 kilo kaşkaval peyniri ihraç edilmiştir.

Geyvede parti kongresi

Geyve (Akşam) — Cumhuriyet partisinin kaza kongresini yapmak üzere vilâyet parti başkanı Kocaeli valisi Hamid Oskay Geyve kaza merkezine gelmiş, nahiyelerden gelen delegelerle birlikte parti evinde toplanılmıştır. Kongrede kaza idare heyetinin iki senelik mesai programı okunmuş ve ittifakla kabul edilmiştir.

Bu toplantıda dilekler üzerinde konuşmalar yapılmak suretile ihtiyaçlar tesbit edilmiş, ve bundan sonra yeni idare heyeti intihap edilerek toplantıya nihayet verilmiştir.

Çankırı hükûmet binasının tamirine başlandı

Çankırı (Akşam) — Hükûmet binasının alınan beş bin lira tahsisatla tamirine başlanmıştır.

KADIN KÖŞESİ

Astrakan şapka

Siyah astrakandan önü yüksek, yanı tüyle süslü şapka. Mantonun yakası ayni astrakandandır.

Çanakkalede teftiş

Dört mülkiye müfettişi mutad teftişlere başladılar

Çanakkale (Akşam) — İstanbul mıntakası mülkiye müfettişi Feyzi Gürelin başkanlığı altında dört müfettişten mürekkep bir teftiş grupu vilâyetimizin meslekî işlerini teftişe başlamıştır. Müfettişlerden bay Feyzi Geliboluda, bay Şükrü Ayvacıkta, bay İhsan Yenicede, bay Hayri Lâpseki kazasında teftişe başlamışlardır.

TOHUMLUK İŞLERİ

Islah olunmuş tohumluk işine fevkalâde ehemmiyet veren vilâyetimize bu yıl Ziraat vekâletince ödünç olarak Yeşilköy ıslah istasyonu üretmesinden Lüleburgaz Sarmısaklar çifliği de yetiştirilen cins arpadan 30 ton tohumluk verilmiştir. Bu tohumluklarla selektör bulunan mıntaka köylerinin birinin tohumluğu değiştirilecektir.

Yeni yıl harmanda aynen arpa vermek ve aldığı mahsulü yalnız tohumlukta kullanmak şartile çifçiye parasız dağıtılan arpalar temiz ve iyi evsafta anaç tohum üremesine mühim bir âmil olacaktır. Ayni istasyonda üretmesinden olan ve vilâyette dört yıllık denemede iyi sonuç veren sert buğdaylardan getirtilmiş ve halka dağıtılmıştır. Yıldan yıla üreyen bu tohumlukların yakında çoğalacağı ve bu sayede iklim ve toprak şartlarına uygun bir cins tohumluk elde edileceği görülmektedir.

İki katil yakalandı

Diyarıbekir 24 — Çırzı köyünden Süleymanı öldüren ve birkaç kişiyi yaralayan Hüseyin ve Emin adında iki kardeş Suriyeye kaçmışlardı. Bunların geçende tekrar topraklarımıza geldikleri haber alınmış ve kendileri Kâmil onbaşı kumandasındaki müfreze tarafından yakalanmıştır.

SEVENLER YOLU

Edebî Roman — Bürhan Cahid MORKAYA

Tefrika No. 34

Sıcak bir duştan sonra yatağına uzanırken bu zevki dudakları da ifade etti:

— Oh, ne rahatım!.

Ve kırkını aşan erkeklerin duydukları o tok, dolgun uyku ihtiyacı ile tatlı tatlı gözlerini kapadı.

* * *

Avukat Riza Sedad iki defa telefon ettiği halde Ahmed Melihi bulamayınca merak etti.

Nâzım Cemali aradı.

Yazıhanesinden hasta olduğunu söylediler.

Evine telefon etti. Emektar ahçısı beyin dün gecedenberi gelmediği cevabını verdi.

Riza Sedad şüphelendi.

Bu sefer mühendis Ragıbı aradı. Bürosunda ortağı olan müteahhid Nuri Kâzım cevap verdi:

— Mühim bir şey mi var. Ragıb biraz keyif çatıyor.

Teklifsiz oldukları için Riza Sedad şaka etti:

— Sen de yazıhanede onu bekliyorsun demek. Nerde olduğunu biliyor musun bari.

— Her ihtimale karşı gittiği yeri haber verir. Fakat söylesem sen de şaşarsın. Adada!

— Bu kışta, kıyamette!.

— Ben de ona şaşıyorum ya.

— Nâzım Cemalle, Ahmed Melih de beraberler mi acaba?.

— Onu bilmem. Bana yalnız, şöyle bir iki gece âlem yapacağını söyledi.

Riza Sedad vaziyeti anlamıştı.

— Büyükadadalar tabiî. Evde mi, otelde mi acaba!.

— Otelde, otelde. Manolya otelinde.

— Allah akıllar versin. Haydi hoşça kal dostum.

Riza Sedad telefonu kapattı. Saatine baktı. Adanın son, hattâ sondan evvelki vapuru henüz kalkmamış olacaktı.

Ahmed Melihin de katışmasile tam saçayak olan üç bekâr muhakkak adada eğleniyorlardı. Onlara bir baskın vermek hoş olacaktı.

Bu fikirle yazıhaneden çıktı vapura yetişti.

Islak, soğuk, pis bir havada adanın birkaç yerlisini karanlıklara doğru sürükleyen vapurda bütün İstanbul gazetelerini ilân sahifelerine kadar okudu. Yazın mavi gök altında süslü ve neşeli yolcular mimoza, anber ve çam kokulu ada kıyılarına biran evvel kavuşturmak için acele eden vapur bu karanlık ve soğuk kış gecesi battal bir kömür gemisi gibi ağırlaşmıştı.

Nihayet sulu sepken yağan bir kar altında iskeleye çıktı. Arkasını döven poyrazla adımlarını sıklaştıran Riza Sedad Manolya otelinin sarı bir aydınlık sızan camlı kapısından kendini içeri attı.

— Nâzım Cemal bey burada mı?

Uzaktan gelen bir piyano sesi içini gıcıkladı. Garson yüzünün bütün sırıtkanlığı ile ona iç kapıyı da aaçrak nihayetteki, deniz tarafındaki salonu gösterdi:

— Hepsi ordalar pasam.

O zaten tahmin etmişti.

Mühendis Ragıbın ortağından ip ucunu ele geçirdikten sonra onları elile koymuş gibi bulacağından o kadar emindi ki, garson daha sırıtırken paltosunu, atkısını çıkarıp eline tutuşturdu ve meşhud cürüm tesbit etmeğe giden bir sivil memur sükûneti ile kapıya yaklaştı.

Hep tanıdık sesler ve bunlara karışan şakrak kadın kahkahaları.. piyanoda arasıra bir alaturka şarkı başlıyor. Hep beraber okumağa çalışıyorlar. Beceremeyince başka şarkıya geçiyorlardı.

Bir saniyelik durgunluktan istifade eden Riza Sedad birdenbire kapıyı açtı, girdi.

Ve girmesile beraber çığlık da koptu.

Kadınlar ilk hamlede girenin bir dost olduğunu kestiremedikleri için ne yapacaklarını şaşırdılar. Biri Ahmed Melihin kucağından masanın altına kaydı. Biri yüzünü avuçlarile kapadı. Fakat erkeklerin sevinç ve şakalarını görünce kendilerine geldiler.

Riza Sedadın gözüne ilk çarpan manzara şöyle idi.

Kocaman çini sobanın bir hamam halvetine çevirdiği salonda üç erkek pijamalarla ve üç kadın kombinezonlarile keyfediyorlardı. Ne zamandanberi kurulu durduğu meçhul yuvarlak büyük masanın üzeri bir mezeci tezgâhı gibi yiyecekler, yemişlerle ve içkilerle donanmıştı.

Piyanonun taburasındaki keklik gibi tüneyen bir kız elindeki muzla kalmıştı. Nâzım Cemal istifini bozmadan Riza Sedada boş sandalyeden birini gösterdi:

— Tilkinin dönüp dolaşıp geleceği yer kürkçü dükkânıdır.

Riza Sedad göz ucu ile üç genç kadını muayene ederek cevap verdi:

— Eski kurtlar ine girmişler. Tilkiye meydan mı var.

Onların böyle pijamalarla gelişi güzel eğlenmeleri buraya pek hazırlıklı geldiklerini gösteriyordu. Zaten yüzlerindeki yorgunluk bu bereketli içki sofrasının pek de yeni kurulmadığını gösteriyordu.

Riza Sedad arkadaşlarının taşkın sevinçlerine karşı kaşlarını çattı:

— Hiç yüzüme gülmeyin, dedi. Kendi kendinize eğlenceler yaparsınız da beni hatırlamazsınız değil mi?.

Nâzım Cemal bu davanın müdafaasını üstüne almış gibi, avukata cevap verdi:

— Haklısın, fakat dinle. Bu şenliği niçin hazırladık biliyor musun?.

Riza Sedad güldü:

— Eğlenmek için!.

— Doğru, Fakat bu eğlencenin bir mânası var. Ahmed Melihin bekârlık hayatını tesid ediyoruz.

— Çok güzel.

— Böyle bir eğlenceye evlileri nasıl davet ederiz. Amma senin gibi ayağile gelenlerin başımız üstünde yerleri var. Şimdi söyle bakalım ne içeceksin. Rakı mı, viski mi, şarap mı? Ha dur ondan evvel seni hanımlarla tanıştıralım. Haydi o işi de yeni bekârımız yapsın.

Ahmed Melih oldukça sarhoştu.

(Arkası var)

Hergün bir hatıra

"Dr. Voronofla bir gece Montekarlo gazinosunda nasıl eğlendik?,,

"Meşhur Roçildin damadı önünde bir sürü banknot yığınları ile masada oturuyordu ..,,

Ceylân apartımanının her tarafı aynalı anasörile ikinci kata çıktım. «Voronof» un Türkiye mümessili addedilen profesör Behçet Sabitin kapısını çaldım. Baştan aşağı kırmızılar giyinmiş Jozefin Bakerden çok daha şirin genç bir arap kızı kapıyı açtı.

Bir salon... Gayet lüks eşyalar... Gümüş bir kafes içinde nadide bir kanarye... Duvarda Voronofun kocaman bir resmi.. altında profesöre hitaben yazılmış pek samimî satırlar..

Voronofun Türkiye hatta Şark mümessili profesör beni muayene salonuna alırken:

— Biliyor musunuz? dedi. Yakında büyük bir sanatkârımıza bu aşıyı yapacağım.. pek muvaffakıyetli bir netice alacağıma şüphe etmiyorum. Hem bu seferki aşıyı maymundan insana değil, insandan insana yapacağım. Bir genç bu büyük sanatkâr için ameliyatla kendisinden bir parçayı vermeğe razı olmuştur.

Profesöre sordum:

— Üstadım.. doktor Voronofla nasıl tanıştınız?

— Viyanada apandist ameliyatı yaptırmıştım. O esnada orada beni Voronof usulile yapılacak bir aşı ameliyesine çağırdılar. Daha iyi olmamıştım. Pansımanımla kalktım, gittim. Maymundan insana yapılan bu ameliyeyi gördükten sonra mutlaka Voronofla tanışmağa, onun ameliyat usullerini kendisinden öğrenmeğe karar verdim ve bunun için nakahat halimde kalktım. Ta Parise gittim.. çünkü Voronof Pariste idi.

Şüphe yok ki Voronof dünyanın en iyi yaşamasını bilen insanlarından biridir. O zaman Pariste Klariç otelinde hususî bir daireye yerleşmişti. Kapıyı bana gayet şirin kırmızılar giyinmiş genç bir arap açtı...

Profesör Behçet Sabit

Meşhur profesör sözünün burasına gelince düşündüm. Ceylân apartımanındaki profesörün dairesini de bana gene böyle kırmızılar giymiş şirin ve genç bir arap kızı açmıştı.

Üstad sözüne devam etti:

— O zaman Voronof bekârdı ve bu büyük dairede tamamile yalnız yaşıyordu. Alâkama pek memnun oldu. Beni yemeğe davet etti. Dikkat ettim genç ve dinç kalmak için çok nadide şeyler yiyor ve içiyordu. Bilhassa gayet nadide şarapları vardı. Lâkin üstad bu şarapları sarhoş oluncıya kadar değil, hafif bir keyif temin edinciye kadar içerdi. Sonra hayatını, yemesini, içmesini, uykusunu, çalışmasını son derece intizama sokmuş bir insandı. Klariç otelinin mükellef dairesine rağmen:

— Burada görüyorsunuz, dedi, göçebe bir hayat geçiriyorum. Sizi mutlaka Mantondaki şatomda beklerim..

Sonra kendisi İstanbula geldi. Birlikte bir ameliyat yaptık. Doktor Voronofu Mantondaki şatosunda Amerikadan dönüşümde ziyaret ettim. Bu şato da hakikaten bir harika idi. İtalya ile Fransa hududunun birleştiği yerde meşhur Grimaldi şatosu.. Kotdazüre nazır... Montekarloya tamamile hâkim bir halde.. etrafı sık portakal, mandalina, limon ağaçlarile dolu bir bahçe ile çevrilmiş. Vaktile bu şatoyu Grimaldi yaptırmış... Şatoda bir kitabe gördüm. Profesöre sordum:

— İngiltere kraliçesi Viktorya buraya misafir olmuş.. dedi. Bu kitabe ona aittir.

Profesör elile ağaçtan mandalinalar kopararak bana ikram etti:

— Buyrunuz, dedi, mandalina en faydalı meyvalardan biridir. İkram ettiği mandalinaları yedim.

O gece:

— Eğer isterseniz, dedi, bu gece Montekarlo gazinosuna gidip biraz eğlenelim.

— Hay hay.. dedim.

Kalktık. Montekarlo gazinosuna gittik.. bir masaya oturduk. Ayni masada önüne biner franklık yüzlerce paket yığılmış bir adam dikkatime çarptı. Doktor Voronofa sordum:

— Roçildin damadı... diye cevap verdi.

Bir saat içinde Roçildin damadının önündeki biner franklık paketlerden iki yüz tanesinin kaybolup gittiğini görmüştüm. Doktor Voronof her biri 10 frank olan 10 fiş aldı. Yedisini bana verdi. Üçü de kendisine kaldı. Oynamağa başladı.

Doktor Voronof kaybetti. Ben de kaybettim. Bu sefer ben fiş aldım. Onar franklık 10 fiş... Yedisini doktor Voronofa verdim. Üçünü de ben aldım.

Oynadık. Bu sefer talih bize güler yüz gösterdi. Ben 1200 frank kazandım. Dotor Voronof ta 1200 frank kazandı. Montekarloda biraz daha oturduk. Sonra şatoya döndük..

— Doktor Voronof bu meşhur Voronof aşısını meşhurlardan kimlere yapmıştı?

— Voronof, dünyaca meşhur aşısını evvelâ kardeşi üzerinde tecrübe etmiştir. 82 yaşında bulunan kardeşi aşıdan sonra adamakıllı 40 yaşında genç bir adam haline girmişti.

— Ya doktor Voronofun kendisi?..

— Kendisi de 62 yaşında olmasına rağmen son derece gençtir... Son zamanlara kadar bekâr yaşıyordu. Bu sefer Viyanaya gidişimde üstad bana bir sürpriz yaptı. Hollandalı Fleger operasına gideceğim zaman kapıda gayet lüks mantolu genç bir kadınla bizim üstada rasgeldim.

Doktor Voronof bana elini uzattı:

— Size, dedi, refikamı takdim edeyim.

Genç refikasile tanıştık. Onlar en ön sırada yer almışlardı. Biz locada idik.

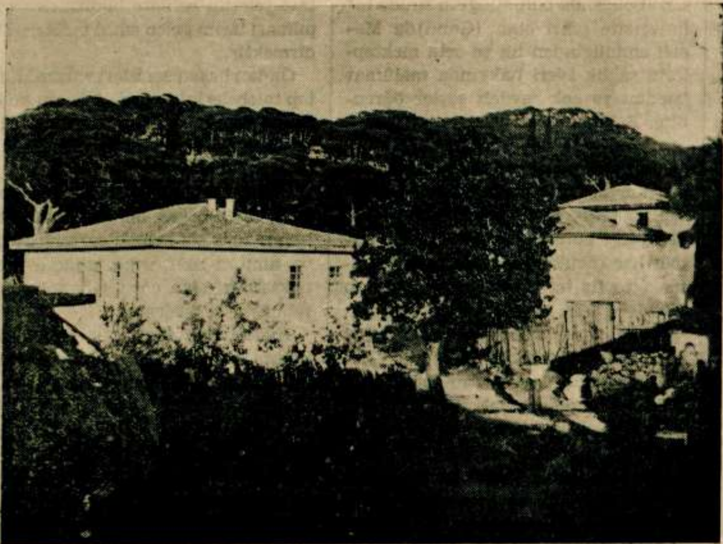
Hollandalı Fleger oyunu devam ettiği müddetçe onları seyrettim. Üstad bu sefer eski halinden çok daha genç ve zinde görünüyordu. O kadar ki 26 - 27 yaşında bulunan genç refikasile aşağı yukarı ayni yaşta görünüyorlardı.

O zamandan itibaren Voronofun usulleri çok tekâmül etmiştir. Artık bugün Voronof usulleri klâsik tıb kitaplarında ders olarak talebeye öğretilmektedir.

Maymundan insana yapılan ameliye insandan insana yapılmak şeklinde tekâmül etmiştir. Bugün insandan insana gençlik ameliyesi kanunla kabul olunmuştur. Biz bunu burada da yapacağız ve Voronofun bu günden güne tekâmül eden usulleri karşısında artık yeryüzünde ihtiyarlığa karşı en büyük darbe indirilmiş olacaktır.

H. F.

Kozakta Millet mektepleri açıldı

Kozakta ilk okul ve köyden bir görünüş

Kozak (Akşam) — Çalışkan İzmir valisinin emrile Kozakta mekteb ve öğretmenlerile olan her köyde Millet mektepleri açılmıştır. 1 teşrinisanide açılan millet mektepleri, 1 martta derslerine nihayet vereceklerdir.

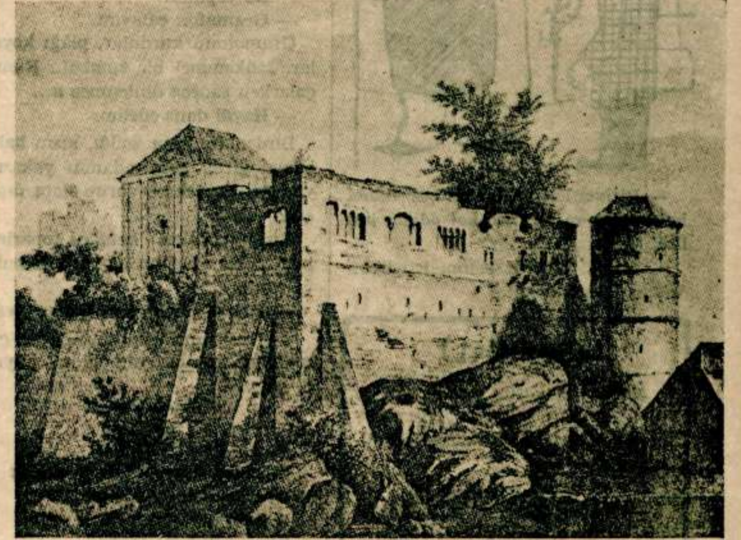
Edirnede Halkevi üyeleri, müfettiş Kâzım Dirik, vali ve müşavirlerle bir arada

VENEDİKLİ BAFFA
"Safiye Sultan,,

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 34

Sinan paşa Belgrad yolunu tutmağa uğraşıyordu yolda kendisinden mührü almağa gelen adamı gördü, şaşırdı

Eğri kalesi

Üçüncü Mehmed, padişah oldum diye ne yapacağını şaşırdı. Kendisine babasının öldüğünü tebşir eden Bostancı başı Ferhad ağaya da ne yapacağını bilmiyordu. Ona ne paralar, ne hediyeler vermedi! Yalnız, para olarak verdiği, yirmi bin flori idi. Bir milyon iki yüz bin akçe...

Bu işte Lala Mehmed paşa da kazandı. Vezarete nail oldu. Çünkü dadısının kocası idi.

Manisada kimler yanında bulundu ise, hepsi de inamlara ve ihsanlara nail oldular. Yalnız, hocası Nevalî efendiye bugünleri görmek nasib olmadı. Külâhı gene hoca Sadettin efendi kaptı. Muallimi sultan rütbesi ona tevcih kılındı.

Fakat en büyük felâkete de Canfeda kadının kardeşi divane İbrahim paşa uğradı. Zulmü ve gaddarlığı herkesin canına yetti. Yedikulede mahpus oturuyordu. Vücudu derhal ortadan kaldırıldı. Sarayda da tasfiyeler başladı. Devlet işlerine karışan ağalar, cüceler ve dilsizler kapı dışarı edildi. Hepsi de az çok bir ulûfe ile Mısıra sürüldü. Saray gûya yeni bir devir yaşıyacaktı!

III

VENEDİKLİ BAFFA VALİDE SULTAN

Venedikli Baffa artık valide sultan olmuştu. Üçüncü Mehmedin hasekisi Handan sultanın hiçbir şeye karıştığı yoktu. O, beş yaşında, oğlu şehzade Ahmedi büyütmekle meşguldü. Bütün işleri Venedikli Baffa, Safiye sultan çeviriyordu.

Canfeda kadın, Üçüncü Murad ölünce, eski saraya çekildi. Kendisile beraber Üçüncü Muradın kızları da oraya gönderildi. Analarından çoğu kapıcılara, bölük halkına ve çavuşlara verildi. Bu vazifeyi Canfeda kadın ifa etti. Canfeda kadın sarayın faziletli simalarındandı. İstanbulda bir mescid, Saraçhanebaşında bir sebil, Akbabada bir cami yaptırmıştı. Babaeskide ve daha bir çok kariye ve kasabalarda hayratı vardı. Kardeşi deli İbrahim paşanın zulümlerini işite işite o kadar bezmişti ki, değil hapsine, hatta ölümüne bile razı olmuştu.

Venedikli Baffa, Canfeda kadına elinden gelen iyiliği yaptı. Kendisine yüz akçe yevmiye bağlattı. Fazla fazla tayinat verildi. Daha sonra yevmiyesine yüz akçe terakki ve senevî tayinatına da iki misli zam yapıldı. Canfeda kadın Ömrünün sonuna kadar eski sarayda yaşadı ve orada öldü.

Venedikli Baffa artık Raziye karı ve yahudi Ester Kira ile başbaşa kaldı. Üçüncü Muradın maskaralarından cüce Caferi, rüşvet aldığı için, saraydan kovdurdu. Akrabasından bosna beylerbeyisi İsmail beyi azlettirdi.

Validelik mevkii Safiye sultanın nüfuzunu bir kat daha arttırdı. Hoca Sadettin, Sinan paşa, Ferhad paşa, İbrahim paşa, Çiğalezade hep onun emrile hareket ediyorlardı. Sinan paşanın İstanbulda bulunmayışı bütün işlerini bozdu. Halbuki o, Ferhad paşadan yeni padişah zamanında öc almak fikrinde idi. Ferhad paşa sadaret kaymakamı olduğu için yeni padişaha daha ziyade sokuldu. Veziri azamlık Ferhad paşaya tevcih olundu.

Ne kadar garipti! Ferhad paşa sulhu şarkı teskin etmişti, ve İranla bir de muahede yapılmıştı. Tebriz, kısmen Azerbaycan, Loristan, Şirvan ve Gürcistan Türklerde kalacaktı. Ebu Bekir, Ömer, Osman, Ali ve hatta Ayşe anamız (!) hakkında küfür edilmiyecekti. Ferhad paşanın İranla yaptığı bu muahede çok mühimdi. Osmanlı imparatorluğunun serhad diyarı artık Hazer denizi sahilleri olacaktı.

Sinan paşa bunu bir türlü çekemiyordu. İkisi de Arnavuttu. Fakat Ferhad paşa Sinan paşadan çok yüksekti. Üçüncü Murada Beyazıd köşkünü yaptıran Sinan paşa, sırf Ferhad paşanın İran zaferini kıskanarak açtığı Avusturya seferinde hiç bir iş becerememişti. Şimdi Belgrada kaçmış, atlarını çayırlatmak mevsimini bekliyordu.

Saray Sinan paşadan o kadar bizardı ki, kendisinden mührü şerif alınmadan yeni bir mühür kazdırıldı. Ferhad paşaya verildi. Eski mührü almak için de Sinan paşaya bir adam gönderildi. Sinan paşa Belgrad yolunu tutmıya uğraşıyordu. Yolda kendisinden mührü almıya gelen adamı gördü. Şaşırdı. Ne yapabilirdi? Mührü derhal teslim etti. Yerine satırcı Mehmed paşa kaymakam oldu. Defterler mühürlendi. Belgrad kalesine konuldu.

Yapılacak çok mühim işler vardı: Eflâk ve Buğdan isyanı bastırılacak, Nemçe seferine devam edilecekti. Macarlar, hıristiyanlık kafasile hareket ederek, öz kardeşlerinden ayrılmak ve kendilerini ağır bir boyunduruk altında yaşatmak istiyen Nemçe kâfirlerile birleşmek istiyorlardı. Bütün bu işleri başaracak bir serdar lâzımdı.

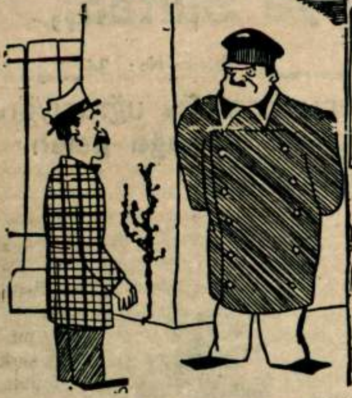
Tuna boyları hâlâ ateş içinde yanıyordu. Kar, tipi, buz, bora, halk nereye kaçacağını şaşırmıştı. Sinan paşa, Belgrada can atıncıya kadar neler çekmişti! Fakat:

Kim itti sana bu kârı teklif?

Tuna bile, liyakatsiz bir Arnavudun, Karadenize dökülüp akan sularından geçmesinden utanmış, donmuş kalmıştı.

Koca Sinan paşa hiç utanmadı. Tunayı geçti, Malkaradaki çifliğine kondu. Koca vezir, o zamanın tabirile, hakikaten «bir Arnabudu anuddu.» Kafasından ziyade Türk idaresinde kazandığı servetle tutunabiliyordu. (Arkası var)

İĞNE _ ÇUVALDIZ

— Birinci kat odalar on beş, ikinci kat odalar on, üçüncü kat odalar beş lira..

— Yazık, oteliniz benim istediğim kadar yüksek değil!..

ÇÜNKÜ

Mustantik başını salladı:

— Paraları çaldığın yetişmiyormuş gibi üstelik çekmeceyi de almışsın

Hırsız başını önüne eğdi:

— Ne yapayım, meşhur misaldir, siz de bilirsiniz: İnsan yalnız para ile mesud olmaz!..

Yanlışlık

Londraya ilk defa gelmişlerdi. Dostlarından biri onlara balıklarile meşhur bir lokanta tavsiye etmişti. O lokantaya gittiler, kadın yemek listesine baktı:

— İstakoz.. dedi. Bir düzine istakoz getiriniz.

Garson hayretle:

— Bir düzine istakoz mu? diye şaştı.

Kadının kocası kızdı:

— Evet!. İstakoz!.. On iki tane de bana getir...

Garson kocaman tabaklar içinde bir yığın kadının ve bir yığın da kocasının önüne koydu. Kadın bir istakozlara bir de kocasına baktı ve kocasının hayretini görünce:

— Galiba, bize istridye tavsiye etmişlerdi!..

Pazar

Karısı — Yarın dükkânlar kapalıdır.

Kocası — Alacak bir şeyim yok.

Karısı — Nasıl yok, yarın evlendiğimiz günün senei devriyesi!..

SEBEBİ

Genç kız onu akşam yemeğine davet etti.

Genç adam süslendi, arkadaşının evine gitti. Biraz erkence gitmişti, yemeğe hayli vakit vardı.

— Ne yapalım?

— Gramafon çalayım.

Gramofonu kurdular, plâğı koydular. Mükemmel bir rumba!.. Rumba çalarken sadece dinlenmez a...

— Haydi dans edelim.

Birdenbire kapı açıldı, kızın babası odaya girdi, genç adamın yakasına yapıştı, bir tekme vurup kapı dışarı etti.

Genç sokakta kendini toparladı, hemen bir telefona koştu, kızı buldu ve sordu:

— Baban neye bana hakaret etti?

— Kusuruna bakma, sağırdır, gramofonda rumba çalındığını duymadı da...

Kira

Salamon kızına güzel, küçük bir ev aldı. Döşeli dayalıydı.

— Bebeğin için, dedi.

Ertesi günü de sordu:

— Nasıl evden memnun musun?

— Çok memnunum.

— Nerede ev.

— Ayda bir liraya amcamın kızına kiraladım!..

— Kocam bu bara yemekleri güzel diye geliyor...

— Baba, bunların çok mu acele işleri var?..

OLMAZ

Salamon oğluna çıkıştı:

— Kendine bir iş bul. Ben senin kadarken bir mağazaya beş lira aylıkla girdim, beş sene sonra mağazayı satın aldım.

— Geçmiş ola o günler baba, artık buna imkân yok, mağazalarda kasa defteri tutuyorlar!..

Sıra

Şahidi çağırdılar... Güzel sarı saçlar; gayet sevimli bir çehre; cazibeli iri mavi göz Etrafına gülücükler saçarak şahid yerine geldi. Maznun vekili; şöyle bir toparlandı ve ilk suali sordu:

— Pazartesi gecesi nerede idiniz?

— Bir otomobil gezintisinde!..

Müddei vekili doğruldu ve sordu:

— Salı gecesi nerede idiniz?

— Bir otomobil gezintisinde!..

— Yarın gece nerede siniz?

Maznun vekili atıldı:

— Bu sualinizi yersiz ve münasebetsiz buluyorum.

— Sebep?

— Çünkü sual sormak sırası benim bu suali ben soracaktım!..

Bakacak

Bayan şapkacı dükkânına girdi:

— Gazetede okudum, dedi, iki bin tane yeni şapka getirtmişsiniz..

— Evet.

— Hepsini çıkarınız, birer birer giyip bakacağım!..

BİR YASTIKTA KOCAYANLAR

Erkeklerin pek çoğu, iki kişi bir yatakta yatmanın ayrı bir sanat olduğunu ve evvelden bu işe hazırlanmak lâzım geldiğini iş işten geçtikten sonra anlarlar...

Uykunun başka başka safhaları vardır: Kimi sağdan sola, soldan sağa durmadan çırpınır; kimi bütün yorganı kendi üstüne çeker, kimi horlar, kimi sayıklar, kimi yatağında yemek yer, kimi yatağında ilâç alır, öksürenler vardır, tıksıranlar vardır...

Öyle kadın vardır ki kollarını sağa sola sallıyarak kocasını uykusunda tokatlar. Öyle kocalar vardır ki yatağın tam ortasında yatar, kenarda kalan karısının rahat uyumasına imkân bırakmaz...

Horultu beşeriyetin yatağına musallat bir vebadır... Ezgisine tahammül edilmez, âdeta bir bitmemiş senfonidir, ancak sabahleyin biter... Fakat tam değil, gece yeniden başlar.

Bazı kadınlar vardır, karanlıkta gözlerini yummazlar, yanlarındaki uyuyana bakarlar. Zifir gibi karanlıkta üzerinize dikilen iki gözün miknatisi ile uykunuzdan uyanırsınız.

Ya geç ve güç soyunan kadınlar!.. Erkek hemen yatar. Kadın yatmadan evvel ertesi güne hazırlanır. Yüzünün boyalarını siler, pomata sürer, mayi sürer. Yüzünde koyu bir

maske var sanırsınız. Saçlarını kabartır, bigudilere hapseder. Başı bir leylek yuvasına döner.

Bütün bunlar hiç değilse bir saat devam eder. Bu müddet zarfında koca gözünü yumamaz.

Yatakta okuyan kadınlar da vardır... Bu bir şey değil diyeceksiniz. Evet ama, ya kocası ışıklı odada uyuyamıyorsa. Aydınlıkta uyuyamıyanlar çoktur.

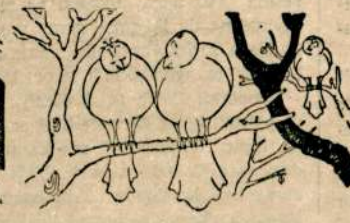
Bir çok kadınlar da vardır ki derdlerini kocalarına yatakta dinletirler, kulaklarına daha iyi girsin diye!..

Komşudan şikâyet, hizmetçiden şikâyet, karşı kapıcının yaptıkları, para ihtiyacı, bunların hepsi yatak sohbetidir. Uzun da sürer ha... Koca bir aralık: «Ne... Dinlemiyor musun?» feryadile daldığı uykudan sıçrıyarak uyanır ve derhal: «Dinliyorum karıcığım, dinliyorum..» diye cevap verir. Eğer yanılıp ta: «Şimdi bunların sırası mı, çeneni kes te uyu» diyen olursa işte o zaman sabaha kadar gözüne uyku girmek nasib olmaz; karısı senelerdenberi onun için ne büyük fedakârlıklara katlandığını yanar, yakılır.

Bunun için yeni evlenenlere: Bir yastıkta kocayın! diye dua etmek yanlıştır gibi geliyor bize... Onlara ancak: Bir çatı altında mesud olunuz! demek daha doğrudur.

— Bu adada yapraklar hangi mevsimde dökülür?..

— Yapraklar döküldü döküleli kocanın sana emniyeti arttı.

— Sonbahar diye bir şiir yazacak ta...

Müsahabe

Güç işlerden: Mektep hekimliği

Yazan: Selim Sırrı Tarcan

Zannederim her işin az çok bir güçlüğü vardır. Hattâ pek kolay görünen araba kullanmanın bile (!) insan dizginleri nasıl tutacağını, dönemeç yerlerinde nasıl hareket edeceğini, yolun hangi tarafından gideceğini bilmezse ya bir ağaca çarpar, ya bir adam çiğner veya bir hendeğe yuvarlanır. Bilgi, görgü, tecrübe işte bu üç anahtar her müşkülü halleder, her kilidi açar.

Bugünün terbiye işlerinde mektep hekimlerinin büyük rolü vardır. Bundan kırk elli sene evvel mektep kelimesinin ifade ettiği mânadan yalnız fikir terbiyesi kasdedilirdi, şimdi ise orada çocukların fikirleri kadar ruhî ve bedenî terbiyesine ehemmiyet veriliyor. O sebeple pek haklı olarak Amerikalılar mektebi şöyle tarif ediyorlar:

«Temple de la régénération physique et morale de l'enfant.»

Evet çok doğrudur. Mektep çocuğun ahlâkı gibi bedenini yeniden kuvvetlendiren, ihya eden bir mabettir.

Mektebe giden her çocuk bir yandan kafasını hayat bilgileri ile bezerken, bir yandan da sıhhatini kazanacak. Bunun için de pedagoji sahasında yüksek bilgili öğretmenle çocuk bakımında ihtisas yapmış hekimlerin elele vermesi bu zor meseleyi halle yardım eder.

Bugün az çok herkes şu hakikati teslim ediyor: Fevkalâde zeki, son derece çalışkan fakat cılız, çelimsiz, beceriksiz gençler yetiştirmekten, orta zekâlı işine bağlı, sağlam bedenli, gözü pek bir nesil vücude getirmek bin kat âlâdır.

Bugünün mekteplerinden dileğimiz şudur:

Yeni nesil sağlam olmalı, çok yaşamalı, tuttuğu işi başarmalı, alnının teri ile ekmeğini kazanmalı, yükselmeli ve yükseltmeli!.

Bu gayenin tahakkuku için çocuğun fiziyolojik kudret ve kabiliyetini mektep hekiminin daima kontrol etmesi sayesinde muallimlerin tatbik edecekleri pedagoji metodu semere verebilir.

Kültür Bakanlığımızın mekteplerin sağlık işlerine çok büyük bir alâka gösterdiğini müfettişliğim zamanında görmüş ve gördüklerimi uzun raporlarla kendilerine bildirmiştim. Geçen sene Belçikada bulunduğum sırada bir üniversite şehri olan (Gand)da Maarif eminliğinden ilk ve orta mekteplerin sağlık işleri hakkında malûmat istedim ve çok faydalı şeyler öğrendim. Bakınız bana neler anlattılar:

«Gand şehrinde mektep hekimliği 1875 de kurulmuştur. Tam altmış bir senedir ki, mütehassıs hekimler mektepleri teftiş eder ve talebelere sıhhî vesayada bulunurlar. Fakat asıl ferden her çocuk için ayrı dosya tutulması ve fiş tanzimi 1913 de bundan yirmi üç sene evvel başlamıştır.

Mekteplerin sıhhat işlerini teftiş eden Maarif eminliği bürosunda bir sağlık direktörü, dokuz müfettiş, dört mütehassıs (göz, kulak, bel kemiği çarpıklıkları ve raşitizma dahiliyeci ve cild) iki diş tabibi, dört hasta bakıcı ve iki daktilodan ibaret 22 kişilik bir heyet bütün ilk ve orta mekteplerin sıhhat işlerile meşguldür.

Müfettiş hekimlerimiz haftanın muayyen günlerinde ve muayyen saatlerinde bütün mekteplerin teftişini yaparlar ve tekmil talebeyi umumî bir muayeneden geçirirler.

Her çocuk velisi mektep müdürlerine çocuğun mektebe yazılmadan evvel geçirmiş olduğu hastalıkları, çocuğun umumî sıhhatinin vaziyeti, dişlerini hülâsa nesi var, nesi yoksa bir tabip imzası ile bildirmeğe mecburdur. Bütün bu teferrüatı ihtiva eden dosyayı mektep müdürleri müfettiş hasta bakıcılara verirler. Müfettiş tabip çocuğu muayene ederken hasta bakıcı da bu dosyaları hazırlar. Ondan başka sıhhat karnelerini de hasta bakıcılar doldurur ve her yıl altı ayda bir yeni muayenede kontrol neticesini kaydederler. Böyle olmazsa doktorlar kırtasiyeciliğe boğulurlar.

Sıhhat karnelerine muayenelerden alınan neticeyi kaydetmekle kalınırsa, ondan hiç bir fayda hasıl omıyacağı aşikârdır.

Muhtelif zamanlarda yapılan muayenelerden bir netice çıkarmak lâzımdır. Onun içindir ki, her altı ay sonunda mektep hekimleri her çocuk hakkında müşahede raporlarını direktör hekime verirler o da o çocuk için yapılması lâzım tedbirleri mektep direktörüne bildirir.

Bu raporda şunlar yazılıdır:

1 — Çocuğun adı, yaşı, ağırlığı, boyu kuvvetlenmesi için yapılacak tedbirler.

2 — Bel kemiğinde çarpıklık varsa (Ortopedi) müessesesine ne kadar zaman gitmesi lâzım geldiği.

3 — Göz, kulak ve dişlerinde tedaviye lüzum varsa mütehassıs hekimlere müracaatları.

4 — Tatil obalarına, açık hava mekteplerine veya prevantoryomlara gönderilmek lâzım geldiği.

5 — Talebeleri zayıf ise veya vereme müstaid ise bir sanatoryoma nakli.

6 — Jimnastik muallimlerinin dikkate alması lâzım gelen hususlar.

İşte böylece her çocuğun sıhhî vaziyeti hem mektep müdürleri, hem bütün muallimler tarafından malûm olduğu gibi dosyasına yazılı olan bu malûmattan çocuk velileri de haberdar edilir.

Hasta bakıcıların bir vazifesi de her rahatsız çocuğun evine gidip doktor tavsiyelerini velilere bildirmek ve yapılması lâzım gelen sıhhî tedbirleri bildirmektir.

Ondan başka aşı işleri vardır ki, mektep talebelerinin yüzde doksanı kuşpalazına karşı aşılanmışlardır. Diğer hastalıklara karşı da aşıyı mektep tabipleri yaparlar.

Umumî tabip müfettişler göz, kulak, kalb, ciğer, boğaz, burun, diş rahatsızlıkları veya bel kemiği çarpıklıkları veya umumî zâaf, zekâ, dikkat, hafıza noksanları olan çocukları mütehassıs tabiplere sevkederler.

Hülâsa herhangi bir rahatsızlığa müptelâ veya müstaid olan çocuklar bu sayede ya bir sanatoryoma, ya bir prevantoryoma, ya açık hava mektebine, ya tatil obalarına ya ortopedi müessesesine sevkedilirler. Bu daimî teftiş sayesinde (Gand) mekteplerindeki çocukların sıhhati günden güne düzelmekte ve gönüle ferah veren bir vaziyette olduğunu iftiharla söyliyebilirim.»

Selim Sırrı Tarcan

Karamürselde parti binasının temel atma töreni yapılmıştır. Resmimiz bu töreni gösteriyor.

Sinema

937 senesi hazırlığı

Amerikada filim sanayii buhran devresini atlattı

Amerikada bütün stüdyolar 1936 senesine aid filimleri tamamen çevirmişlerdir. Şimdi 1937 senesi için hazırlıklar başlamıştır. 1937 senesinde Hollivutta, şimdiye kadar görülmemiş derecede çok filim çevrilecektir. Hollivutta stüdyolarda çalışanların miktarı çoğalmıştır. Artistlere verilen ücretler de arttırılmıştır. Amerikada diğer sanayi gibi, sinema sanayii de buhran devresini atlamıştır.

1937 senesi için 50 tane büyük filim çevrilecektir. Bunlar için hazırlıklar bitmek üzeredir. Yalnız Paramount otuz büyük filim çevirecektir. Bunların her biri birkaç milyon dolara mal olacaktır. Diğer filim şirketleri stüdyolarında da büyük hazırlıklar vardır.

Mae West zayıflamak için çalışıyor

Hollivutun tanınmış yıldızlarından Mae West etine dolgun bir kadındı. Son zamanlarda epeyce şişmanladığından spor yapmağa başlamıştır. Bu cümleden olarak evinden stüdyoya her gün ayakla gidip gelmektedir.

Mae West geçende yeni iki otomobil almıştı. Otomobil kullanmağı da çok seviyordu. Buna rağmen zayıflamak için yürümeğe mecbur kalmıştır.

Mae West Hollivutta apartımanda oturan yegâne artisttir. Şimdi bu apartımanı bırakarak bahçeli bir eve geçmeğe karar vermiştir. Ayni zamanda bahçede çalışarak spor yapacaktır.

Hollivutun meşhur yıldızlarından Carole Lombardın son resmi

Havadan gelen para

Şarlonun söylediği Titin şarkısı bestekâra ne kazandırdı!

Şarlonun Asrî zamanlar filmi geçende İstanbulda gösterildi. Şarlo, diğer bütün filimlerinde olduğu gibi, bu filminde de konuşmuyor. Bu defa Şarlo yalnız bir şarkı söylüyor. Bu şarkının sözleri dünyanın hiç bir tarafında konuşulmayan bir lisandandır, yani tamamen uydurmasiyondur. Fakat Şarlo tavrı, halile ne demek istediğini mükemmel surette anlatıyor.

Şarkının bestesine gelince, bir zamanlar çok meşhur olan Titin şarkısının bestesidir. Bu şarkıyı bundan 15 sene evvel Demidof isminde bir bestekâr yapmıştı. Pariste oturan Demidof geçende Amerikadan bir çek almıştır. Bizim paramızla altı bin lira kadar tutan bu çek, Şarlonun filminde Titin şarkısının bestesini kullanması mukabilidir.

Demidof bir zamanlar bu şarkı için birçok telif hakkı almıştı. Aradan seneler geçtikten sonra yeniden aldığı para kendisine havadan bir kazanç gibi gelmiştir. İşin garibi Demidofun yeni kazancı altı bin liradan ibaret olmıyacaktır. Asrî zamanlar filminin satıldığı her memleket için satış parası nisbetinde bir telif hakkı alacaktır. Altı bin lira Amerika içindir. Bu suretle bestekârın daha birkaç defa altı bin lira alacağı anlaşılmaktadır.

★ Moris Şövalye son çevirdiği «Günün adamı» filmi bittikten sonra yeni bir filme başlamıştır. Bu filmin adı «Güler yüzle..»dir. Baş kadın rolünü Mary Glory yapmaktadır.

★ Harry Baur yeni bir film çevirmiştir. Bu filmde bir denizaltı gemisi kaptanı rolünü yapmaktadır.

★ Hollivutun sevimli yıldızlarından Ginger Rogers'in tayyareci Howard Hugs ile evleneceği söyleniyor. Artist bu şayianın aslı olmadığını söylemiştir. Tayyareci ile birlikte bir kabaraya gidip dans etmesi şayiaya sebep olmuştur. Fakat kabarada bulunanlar aralarında iki artistin arasında (aşk ve sevda) sözlerini işittiklerini iddia ediyorlar.

Solda Frances Drake ayna karşısında, sağda Joan Marshın Akşam'a hediye ettiği resmi, ortada Loretta Young ve Robert Taylor

★ Hollivutun tanınmış yıldızlarından Lily Damita iki sene evvel Errol Flyn ile evlenmişti. Şimdi ikisinin ayrılacakları söyleniyor. Son zamanlarda Lily unutulmuş gibidir. Halbuki kocası çok rağbettedir. Lily'nin bunu kıskandığı iddia ediliyor.

★ Londrada bir filim çeviren Fransız yıldızlarından Marcelle Chantal Parise dönmüştür. Londradaki filimin adı «Dul kadınlar adası»dır. Filim ingilizce ve fransızca olarak çevrilmiştir.

Sinema haberleri

★ Jozefin Baker yakında yeni bir filim çevirmeğe başlıyacaktır. Artist şimdiki Müzik Holde oynuyor.

★ Fernand Gravey Hollivuta vasıl olmuştur. Yakında filim çevirmeğe başlıyacaktır.

★ Meşhur Fransız komiği Lucien Baroux yeni bir filim çevirmeğe başlamıştır.

★ Amerikalı meşhur artist Grace Moorun altı kız kardeşi vardır. Bunlardan ikisi sinema artistliği yapmağa başlamıştır.

★ Meşhur Fransız artisti Marie Bell tayyare pilotluğu şehadetnamesi almıştı. Artist bir tayyare satın almıştır. Şimdi bu tayyare ile seyahat etmektedir.

◦ AKŞAM - SPOR ◦

Ankara stadı açılıyor

Olimpiyad hesaplarını tetkike memur mürakipler kimlerdir?

Olimpiyat hesapları

«Top» spor mecmuasında olimpiyat masrafları hakkında yapılan hesaba müstenid neşriyat üzerine Türk spor kurumu başkanı general Ali Hikmet, olimpiyat hesaplarının tedkiki işinin mürakiplere verildiğini efkârı umumiyeye bildird.

Bu keyfiyet «Top» mecmuasının bu neşriyatı yapmakta haklı olduğunu göstermeğe kâfidir. Çünkü olimpiyatların üstünden üç ay geçtiği halde hesapların henüz lâyıkile tedkik edilmemiş olduğu anlaşılmaktadır.

Ankarada yaptırdığımız tahkikata göre, olimpiyat, Rusya ve Berlin seyahatleri hesaplarını tedkik etmek üzere kongre mürakiplerinden ve merkez bankası azasından Reşad ile parti ve vilâyet idare heyeti başkâtibi Mazhar memur edilmişlerdir.

Mürakiplerin, hesapları iyice tedkik edeceklerine ve söylendiğine göre aldıkları avansların katî hesaplarını henüz bitirmemiş olan bazı kimselerden bu hesapların katî neticesini isteyeceklerine şüphe yoktur. Hesapların tedkiki sonunda, hesabı verilmemiş tek bir santim kalmıyacağını beklemek gayet tabiidir. Ancak, bir refikimizin de işaret ettiği gibi yapılacak hesap tedkiki, şu veya bu sarfiaytın evrakı müsbitesi bulunup bulunmadığını anlamaktan ibaret kalmamalı; şu kadar para ile yapılan bir işin daha ehven şartlarla yapılıp yapılamıyacağı araştırılmalıdır.

Merkezi umumî, yapılacak tedkikat neticesini ayrıca efkârı umumiyeye bildirmeğe karar vermiş bulunduğuna göre, şimdilik bu işin sonunu beklemeği doğru buluyoruz.

Ankara stadı

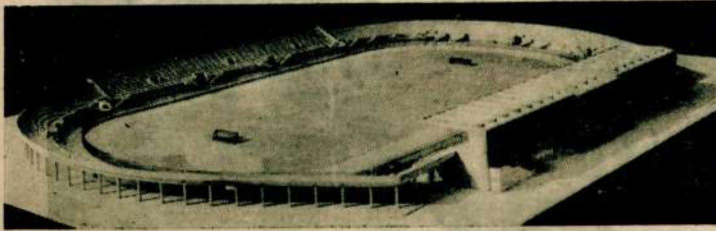
Ankarada, Avrupa stadları ayarında modern bir stad yapıldığı malumdur. Çimen sahasile çok şirin bir manzara gösteren bu stad henüz sporcu gençliğin istifadesine açılmamış bulunmaktadır. Öğrendiğimize göre Türk spor kurumu umumî merkezi ile Ankara belediyesi stadın açılma resmi için büyük bir program hazırlamaktadırlar. Bu programda Avrupa takımlarından birinin Ankaraya çağrılması bulunduğu gibi İstanbuldan da bir takımın, tercihen Fenerbahçenin daveti de düşünülmektedir. Fenerbahçenin çağırılmasının bu takımın yalnız Türkiye ve İstanbul şampiyonu olmasından ileri gelmediğini, Fenerbahçenin de çimen bir sahaya sahip bulunması dolayısile Ankaranınki gibi çok güzel bir çimen sahada en iyi oynayabilecek bir takım olduğuna kanaat beslenmesinin âmil olduğunu alâkadarlardan öğrendik.

Doğrusu da bugün İstanbulun en iyi ve sevimli futbol oynayan takımı olduğuna şüphe edilmeyen Fenerbahçenin Ankara stadının açılış gününde Ankaralıları memnun edecek iyi bir oyun çıkaracağına inanmak lâzımdır.

Ne zaman açılacak?

Ankara stadının, fevkalâde bir değişiklik olmazsa kânunuevvelin on birinci cumartesi günü açılmasına karar verilmiştir. Bununla beraber katî açılma tarihi, Avrupadan getirtilecek takımın gelip gelmemesine bağlıdır. Doğrusu da, stadın açılış gününde iyi bir Avrupa takımının Ankarada oynması en iyi düşünülmüş noktalardan biridir.

En iyi düşünülmüş noktalardan biridir diyoruz. Çünkü daha bazı iyi noktalar vardır. Meselâ, mevsuk membalardan öğrendiğimize göre stadın açılış günü bütün halk stada parasız olarak girebilecektir. Pazara tesadüf eden ikinci günde de seyircilerden çok az bir ücret alınacaktır.

Pek yakında açılma resmi yapılacak olan Ankara stadı

Bu tedbirler, halkı yeni stadına ve spor maçlarına alıştırmak için çok isabetli düşünceler mahsulüdür. Bu sene Fransada bazı şehirlerde yapılan yüzme havuzlarında başlangıçta bir iki kere seyircilerden para alınmadı. Bu suretle bu spor yerlerine devama alışan ve oarlarda en temiz bir eğlence bulan halk, şimdi para ile olduğu halde, yapılan yüzme müsabakalarını ve su topu maçlarını kaçırmıyorlar.

Bu vesile ile bir noktaya işaret etmek isteriz: Ankara şehir stadı, yalnız bir defa için değil, her zaman için stada giriş ücretlerini her keseye uygun gelebilecek bir şekilde tesbit etmelidir. Bundan hem seyirciler, hem de dolayısile spor kazanmış olacaktır.

Alışmak için

Ankara stadının kânunuevvel on birinde açılacağını yukarıda yazdık. Bununla beraber hemen şunu ilâve edelim ki, bu açılış resmi açılışdır. Halkı stada alıştırmak düşüncesi gibi bir de Ankara futbolcülerinin açılış merasiminden evvel bu modern stadın çimen sahasına da alışmaları lâzımdır. Memnuniyetle öğrendiğimize göre bu da düşünülmüştür ve bunun için Ankara takımları maçlarını bu haftadan itibaren yeni stadda yapacaklardır.

Geçenlerde Ankaraya giden Fenerbahçenin orada yaptığı maçları seyretmiş olan Zeki Riza, Ankara futbolcülerinin büyük bir terakki gösterdiklerini bu sütunlarda etrafile yazmıştı.

Bu terakkiyi gösteren ve artık muayyen sistemler altında çalışmağa başlamış bulunan Ankara futbolcülerinin, bundan böyle Ankara stadının çimen sahasında oynamak suretile futbolde büsbütün yükseleceklerine emin olabiliriz. Martta başlayacak olan millî küme maçları da buna yardım edecek en faydalı bir iş olacaktır.

Maaş mı alacaklar?

Ankara sporuna aid haberleri sıralarken gene Ankara ile alâkadar bir haberi, daha doğrusu bir rivayeti de burada yazmadan geçemiyeceğiz.

Ankaranın sporla alâkadar mahafilinde söylendiğine göre Türk spor kurumu umumî merkezi azalarına ikişer veya üçer yüz lira aylık verilmesi düşünülmekte imiş.

Bin bir türlü dedikoduya, tarizlere, tenkidlere göğüs gererek spor işlerile Allah rızası için uğraşmak pek kolay bir iş değildir. Fakat bizim spor teşkilâtımız amatör olduğu için şimdiye kadar gelip geçen spor idarecileri muvazzaf olarak değil, para almadan, amatörce çalışmışlardı.

Spor teşkilâtımızı eskisi gibi amatördür. Bunun için kaydettiğimiz rivayetin sıhhat derecesini lâyıkile tayin edememekle beraber biz bunun doğru olduğuna inanmıyoruz. Nasıl inanabilelim ki, spor teşkilâtımızın en büyük ve en yüksek makamı olan umumî merkez azalarının söylendiği gibi maaş alabilmeleri için evvelâ spor teşkilâtımızın profesiyonelliğini kabul ve ilân etmek lâzımdır.

Profesyonellik amatörlük meselelerinin leh veya aleyhinde mütalea yürütmeği başka zamana bırakarak şimdilik bu rivayetin, gene bir spor dedikodusu olmaktan ileri gidemiyeceğine inandığımızı kaydetmekle iktifa edeceğiz. Yoksa Avusturya federasyonundan maddi menfaatler gören bir Hugo Meisl'in mi, Macar federasyonundan ayni şekilde istifade temin eden bir doktor Fodor'un mu, maaşlı bir memur olan İtalya futbolü tek seçicisi Pozzonun mu, yahud da işinden ihtilâs ettiği zamanlarda spor işlerini idareye çalışan amatörlerin mi spora daha büyük hizmetler ifa ettiklerini araştırmak, isbat etmek bu yazının bir kaç satırı içinde yapılabilecek bir iş değildir.

Spor teşkilâtının şekli

Bir rivayeti kaydederken diğer birini de yazmamak için hiç bir sebep yoktur. Bir aralık, bir spor müsteşarlığı ihdas edileceği söylenmişti. Bu spor müsteşarlığı meselesi bugünlerde gene Ankara spor mahafilinde mevzuu bahis olan bir şeydir. Ancak söylendiğine göre, bu sefer, spor müsteşarlığının ihdası değil, Türk spor kurumunun bir vekâlete bağlanması mevzuu bahistir.

Türk spor kurumunun bağlanacağı söylenilen üç makam vardır: Başvekâlet, Millî müdafaa, Maarif.

Bu hususta henüz verilmiş hiç bir karar bulunmamaktadır.

Çek takımı

Fenerbahçe ve Güneş klüplerinin 5 ve 6 kânunuevvel için Çekoslovakyadan Cecchie Karlin futbol takımını İstanbula getirteceklerini evvelce yazmıştık. Bu organizasyona son günlerde Galatasaray da girmiştir. Çek takımile yapılmakta olan muhaberat üzerine Fenerbahçe ve Güneş takımları futbol ajanlığından ve federasyonundan 5 ve 6 kânunuevvelde bu maçlar için izin almış bulunmaktadırlar. Ancak yukarıda açılış gününü yazdığımız Ankara stadı için de, İstanbula gelecek olan bu Çek takımının hükûmet merkezimizde de oynatılması düşünüldüğü için muhaberenin şekli değişmiş bulunmaktadır.

Şu halde, Cecchie Karlin İstanbulda 5 ve 6 Ankarada 11 ve 12 kânunuevvel tarihlerinde oynamak üzere kendisine yapılan tekliflere müsbet bir cevap verdiği takdirde bu maçların yapılması imkân dahiline girecektir.

Çek takımı geldiği takdirde, cumartesi ve pazar günleri Galatasaray ve Fenerbahçe ile oynadıktan sonra son karşılaşmasını da salı günü Güneş ile yapacaktır. Bununla beraber bu program, kaydettiğimiz gibi Çek takımının İtsanbul ve Ankara maçlarını kabul etmesine ve ona göre şartlarını değiştirmesine bağlıdır.

Futbol milyonerleri

Arjantinli İzabellâ futbol milyonerlerini anlatıyor

Bir zamanlar cenubî Amerika futbolcüleri Avrupaya gelerek bir çok takımları takviye etmişti. Bunlardan Orsi İtalyan millî takımını galibiyetten galibiyete sürükliyen yegâne oyuncu idi.

Pariste çıkan **Paris - Soir gazetesinin** spor muharrirlerinden biri, bir vakitler Arjantin millî takımının göz bebeği sayılan ve şimdi Fransada antrenörlük eden meşhur futbolcü Stabile ile cenubî Amerika futbolcüleri hakkında dikkate değer bir mülâkat yapmıştır. Bu mülâkatı aşağıya iktibas ediyoruz:

— Cenubî Amerika futbolü nasıl gidiyor?.

— Her zamanki gibi iyi. Arjantinde kalmış olan dostlarım beni terakkilerinden veya muvaffakiyetsizliklerinden müntazaman haberdar ediyorlar.

— Halen en iyi takımlar hangileridir?

— Hiç bir değişiklik yok. Arjantinde gene haklı olarak Bâca Juniors, River Plate, İndepentiente, Huracan takımları şöhretlerini muhafaza ediyorlar. Uruguayda Nacional ve Penarol takımları. Brezilyada America, Vasco de Gasna ,Şilide Colocolo, Paraguayda Olimpia. Size bunlarla cenubî Amerikanın en iyi takımlarını zikretmiş oluyorum. Peru, Bolivya, Küba, Meksika nisbeten daha hafiftirler.

BÜYÜK OYUNCULAR

— Ya en fazla takdir edilen oyuncular?

— Cenubî Amerikası futbolcülerinin hususiyeti yerlerini uzun zaman muhafaza edebilmeleridir. Onların yanında da bir çok genç yıldızlar vardır.

Bunlar muhacim Ferreira, Minella, Masantonio, Naon, Cherro, muavin Santamaria, Suarez, müdafi Cuello, Wilson, Garcıa, kaleci Estrade ve Boziodur. **Şunu da kaydediniz ki bu yeni aslar arasında aslı Fransız olan mükemmel bir sağaçık vardır. Bunlar hepsi sözde Arjantinlidir. Uruguaylılar arasında merkez muhacim Giocca, müdafi Muniz, Besuso, Porta, ihtilâlin Barselonayi terketmesine sebep olan Enrique Fernandez ve İtalya millî takımında merkez muavin oynamış olan Ricardoa Facioyu zikredebilirim.** Paraguayda (futbolü bırakmak üzere olan Fleitas Solich ile Brisuela, Benitez - Caceres, Diaz vardır.

— Biraz evvel niçin sözde Arjantinli futbolcüler dediniz?

— Cenub' Amerikasında her hangi bir memlekette bulunursa bulunsun bir futbolcü şöhretini kurdu mu hemen daima Boenes - Aires klüplerinden biri tarafından satın alınır.

MİLYONER KLÜP

— Peki bütün klüpler hasılatı temin ederler mi?

— Kabul ediniz ki günün en büyük karşılaşmaları 90.000 seyirci celbeder, Diğerleri derece derece 70,000 den 10,000 ne kadar düşer. Bu inanılmıyacak muvaffakiyet (ki Cenup Amerikasının her yerinde böyledir.) Yerlerin çok ucuz olmasından ileri gelmektedir. Çünkü bizde Yani Arjantinde iki sınıf ücret vardır. 6 frank ve 3 frank (yani bizim paramızla 36 kuruş ve 18 kuruş) bunun dışında da kadınlar para vermez.

Hasılat klüpleri geçindirmeğe kâfi gelmiyeceği için her klübü tutan kimseler vardır. Bu taraftarlar ayda yedişer fırank verir (Bizim paramızla 42 kuruş). Bu aidat onlara amıcol veya championa maçlarının hepsine iştirake ve muhtelif sporlar ile meşgul olan büyük klüplerde istedikleri sporu yapmağa hak verir. River Plotenin 38.000, Boça Junyorsun 25.000. Rasingin 20.000, Hurocanın 8.000 âzası vardır. Bu âzanın verdiği aidat klüplere meselâ Fransız takımlarının elinde olmıyan bir mütedavil sermaye temin eder. Düşününüz ki Piver Plotenin kasasında daima 20.000.000 - yirmi milyon frank vardır. (Bizim paramızla 1,200,000 liradır.

ŞAMPİYONA MAÇLARI

— Müsabakalar nasıl yapılır?

— Boenos - Aires, Rosorio, Sauta - Fe gibi (ki bunlar on beş kadardır) her büyük şehir Chaco, Formasia (ki bunlar on kadardır) ki her kasaba kendi şampiyona maçlarını tertip ederler. Bundan başka her yeri kendi şehir veya kasabalarını temsile memur takımlar seçerler. Bu temsilî takımlar Arjantin şampiyonasını oynarlar. Şimdiye kadar Boenos - Airesin çıkardığı takım hemen daima şampiyon olmuştur. Bu vesile ile şünu da söyleyeyim ki, geçen sene Parise gelmiş olan Uruguay takımına bakarak mütalea yürütmek doğru değildir. Çünkü o takım üçüncü sınıf bir takımdır.

— Cenup Amerikasında maçların daima tam bir sükûnet içinde oynanmadığını da söylüyorlar ne dersiniz?.

— Ne diyeyim, oradaki futbol hırsı buradakinden büsbütün başkadır. Bununla beraber herşey sükûnete doğru gidiyor bunun için hususî bir mahkeme kuruldu bu mahkeme sahaları mahdud olmayan bir zaman için boykot edebilir ve fazla taşkınlık gösterenleri de hapse atar.

Her şey geçiyor yalnız cenubi Amerikadaki futbol heyecanı geçmiyor.

Katalonyanın âkibeti ne olacak?

Barselon, büyük harpten sonra akla hayret veren bir süratle inkişaf etti

Garbî Akdenizin cenneti mesabesinde olan Katalonya asırlarca müddet İspanya hâkimiyetine mukavemet etti

İspanyanın birçok mıntakaları tabiat ve iklim itibarile Afrikaya benzer. Buna mukabil, merkezi Barselon olan Katalonya mıntakası iklim, tabiat güzelliği toprağının bereketi itibarile cenneti andırıyor.

Madrid önünde devam eden dahilî harp yakında Katalonyaya da sirayet edecek gibi görünüyor. Ayni zamanda aşk ve musiki memleketi addedilen Katalonyada, son günlerde içtimaî hayat, eğlenceler, durmuştur.

Barselonun güzel gazinoları bomboştur. Geceleri, asi harp gemilerinin anî bir tecavüzünü karşılamak için limanın muhtelif yerlerine yerleştirilen muazzam projektörlerden fışkıran ışıklar, tarihten evvelki zamanlarda yaşamış korkunç canavarların gözlerini andırıyor. Şimdi Katalonyalıların biribirine sordukları korkunç sual şudur:

Katalonyalı kızlar

MADRİD DÜŞTÜKTEN SONRA..

— Madrid düştükten sonra ne olacak? Ne olacağı düşünmeye kimse cesaret edemiyor. Çünkü general Frankonun muhakkak surette Katalonyayı da zaptetmeye kalkışacağını biliyor. Çünkü İspanya Katalonyasız olamaz, çünkü Katalonya, İspanyanın en mühim merkezi, Akdenizde en büyük limanı ve sınaî merkezidir.

Bir kere Katalonya İspanyol mensucatının yüzde doksanı gibi pek büyük bir kısmını imal etmektedir. Pamuk işleyen 154 fabrika vardır. Bu sanayide 115,000 amele çalışmaktadır. Yün işleyen 59 fabrika mevcuttur. Bunlar İngiliz fabrikaları ile rekabet edecek derecede ihtisas kazanmışlardır.

Mensucattan sonra ağır sanayi gelmektedir. Bununla iştigal eden en aşağı 700 fabrika vardır. Bunların en büyüğü Hispano-Suiza'dır.

Katalonyalılar bu iki sanatla iktifa etmemişler, ayni zamanda çimento, deri imaline de çok ehemmiyet vermişler. Kimya endüstrisini de ihmal etmemişlerdir. Harpten evvel bu endüstri yoktu. Büyük harpten evvel Barselon küçük bir limandı. Harpte bitaraf kalması İspanyol endüstriel hayatının inkişafına çok hizmet etmiş ve eğlencede olduğu gibi iş sahasında da kimseden geri kalmak istemeyen Katalonyalılar bu fırsattan bir değil bin türlü istifade ederek sınaî faaliyetlerini vâsi mikyasta arttırmışlardır. Kömür madeninin yoksulluğu onlara engel teşkil etmemiş, su kuvvetinden istifade ederek fabrikalarında muharrik kuvvet olarak elektriği kullanmışlardır.

İNSANI HAYRETE DÜŞÜREN BİR İNKİŞAF

Endüstriel faaliyeti bu kadar genişlemiş bir mıntakada ziraatın da ihmal edilmiyerek bilâkis sanayi kadar ehemmiyeti haiz olması insanı hayrete düşürür

Katalonyanın meyvaları bütün garbi Avrupada meşhurdur. Barselon limanı portakal, zeytin, şarap, badem, fındık, ceviz ticaretinin merkezidir. Katalonya sade yabancı memleketlere ihracatta bulunmaz, Katalonyanın mahsulleri nefsi İspanyada da büyük rağbet görür.

Sınaî istihsalâtı ile İspanyanın bütün ihtiyaçlarını önleyen çalışkan Katalonya, ziraî mahsulâtı ile de diğer İspanyolları doyuruyor. Sonra dans ve şarapları ve musikisi ile İspanyaya yeni bir ruh veriyor.

TİCARET MERKEZİ BARSELONA

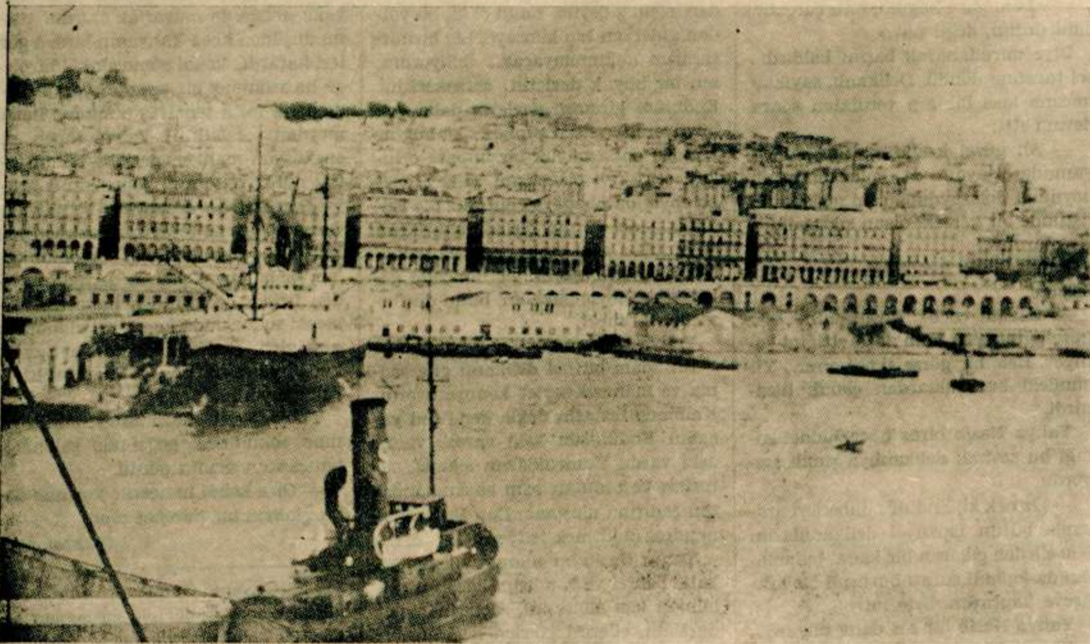
İspanyol siyasetini düşününce aklımıza derhal Madrid gelir. İspanyol asarı atikasını zihnimizden geçirince gözlerimizin önüne Elhamra, Sevil ve Toledo gelir. Fakat İspanyol ticareti mevzuu bahis olunca behemehal Barselonu nazarı itibare almamız zaruridir.

Harpten evvel Barselona fena şöhretli bir limandı. Avrupa anarşistlerinin ve beyaz esir ticaretinin merkezi olarak tanınmıştı. Fakat 1919 dan 1930 senesine kadar Katalonyanın merkez şehri inkişaf etmiş garbî Akdenizin ehemmiyetli limanlarından biri sırasına girdiği gibi İspanyol ihracat ve ithalât ticaretinin merkezi olmuştur. Barselonun yaptığı ticaret Bilbao limanının ticaretini fersah fersah geride bırakmıştır.

ÂSİ KATALONYA

İspanyanın kanlı mazisinde Katalonya asi olarak tanınmıştır. Bütün İspanya Arapların hâkimiyeti altına geçtiği sekizinci asırda bile Barselon uzun müddet mukavemet göstermiş ve Araplar İspanyadan çıkıncıya kadar hür kalmıştı. Hattâ 11 inci ve 12 inci asırlarda Sardünya ve Korsikayı işgal ederek büyük bir devlet kurmuştu. Fakat kanı bahasına elde ettiği bu hürriyeti 16 ıncı asırda kralları birinci Ferdinand Kastil kraliçesi İzabela ile evlenmesi neticesi olarak Kastili teslim etti. Çünkü Ferdinandın halef bırakmaması neticesi Katalonya Kastil hükümdarı Şarlkenin hâkimiyetine girdi. Kastil hür Katalon ruhunu öldürmeye çalıştı ise de muvaffak olamadı. O devirden sonra bütün mezalime rağmen zaman zaman Katalonya hürriyet savaşına atılmaktan çekinmedi. Katalon ruhu fırsat buldukça bir şimşek gibi parladı ve İspanyayı ateşe verdi. Mücadele asırlarca devam etti. Madridin siyasî hâkimiyeti altında olduğu halde Katalonya İspanyaya kendi ruh ve kültürünü aşılamağa muvaffak oldu. Şimdi işte dahilî harpten bilistifade Katalonya üç asırdır hayat bahasına arzu ettiği hürriyete kavuşmuş oluyor. Asırlardanberi yanan bir hasretten sonra bu kavuşmanın hararetini bir tasavvur edin! Fakat zannedilmesin ki, Katalonya ayrı bir devlet kurmak gayesindedir. Bilâkis, onlar İspanyadan ayrılmayı düşünmüyorlar. İstedikleri dahilî hürriyettir. Yani Federal bir İspanyol devletidir.

Dört aydır devam edip giden mücadeleye Katalonyalılar daha tamamile iştirak etmiş bulunmuyor. Madrid hükûmetinin acı tecrübesinden bilistifade Katalonlar bu müddet esnasında kuvvetlerine talim ettirmişler ve askerî disiplini öğretmişlerdir. Franko kuvvetleri Katalon hududunda acemi milislerle değil kendileri gibi disiplin ve bilgi sahibi kuvvetlerle çarpışacaklardır.

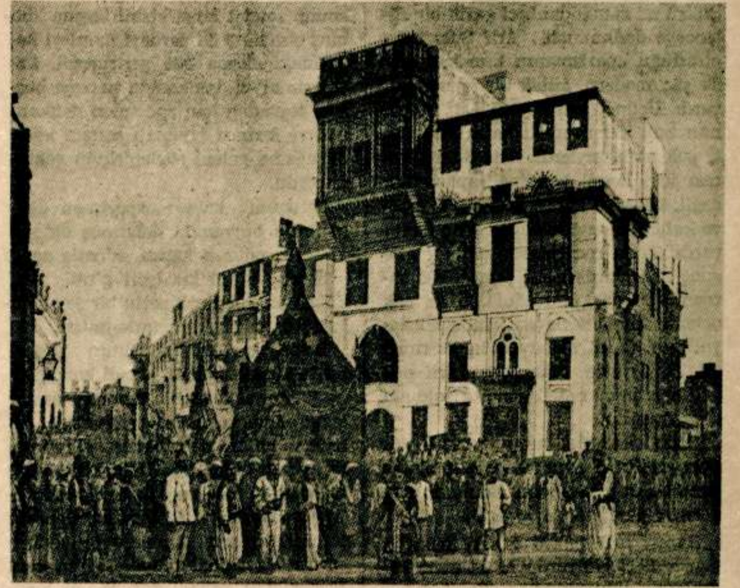
Barselondan bir görünüş

SARAY ve BABIÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme iktibas hakkımahfuzdur.

Tefrika No. 786

Şerif Avnürrefik paşa sarı ilâçtan istedi. Sarı ilâç Martel konyağı idi!

Mısır mahmeli ve Osman paşa

En mutlak ve müstebid bir hükümdar bile ancak onun gibi ve onun kadar kendisini arapların can, ırz ve malinin sahibi sayabilirdi! Abdülhamid için arapları okşamak, kollamak mültezemdi. O daima Avnürrefik paşayı iltifatlarına garkederdi.

Avnürrefik paşanın ise menfaati icab ettikçe - en âdi bir vesile ile de olsa - arapları kahretmekten çekinmediği görülürdü.

Avnürrefik paşa için mevkii ne kadar büyük, şan ve fazileti ne kadar yüksek olursa olsun araplardan hırs ve kinine feda edilmiyecek, «haznavî ve bavardilerine» vereceği bir emir ile malı, ırzı, canı izale olunmıyacak kimse tasavvur edilemezdi!

Abdülhamid Emir paşayı bu hususta serbest bırakmış gibi idi! Mekkenin emiri olan bu şeriften o «müslümanlar halifesine» şikâyet etmek en büyük tehlikeyi davet edecek bir teşebbüs olurdu! Çünkü şikâyetçinin şikâyeti şikâyet edilenin kendisinden sorulurdu. Bu da ancak şikâyeti ihbardan ibaret kalırdı. Şikâyet edilen de şikâyetçiyi bir daha şikâyet edemiyecek hale kordu! Avnürrefik paşanın garib hal ve tavırları az değildir. Mekkede arabaya ancak emir ile vali binebilirdi. Hele arapların şeriften mahsusen müsaade almadan araba sahibi olmaları katiyyen caiz değildi!

Kâbe miftahdarı Salih Şebiye arabaya binmeye Avnürrefik paşa tarafından müsaade edilmişti.

Şerif Ali paşa emarete geçince bir meseleden bu miftahdara kızmış, arabasını emaret dairesinde avluya getirtmiş, üstüne petrol döktürerek yaktırmıştır.

Avnürrefik paşanın sarrafı bir gün paşaya:

— Bina inşaatına fasıla verecek olursan ölürsün! demişti. O da bütün ömrünce bağında, bahçesinde, lüzumlu, lüzumsuz inşaata devam etmişti.

Paşa, bahçesindeki duvarı (şurası iğri olmuş!) diye baştan başa yıktırır, yeniden yaptırır, Taifte kazdırdığı bir kuyuyu (şurası olmamış) diye doldurtur, başkasını açtırırdı! Hicaz mektupçusu Hasan efendi divan efendisi bay Nail Reşide şunu anlatmıştı:

(Ara, sıra şerif Avnürrefik paşanın meclisine giderdim. Yırtmaçlı entarisinin altına don giymezdi!

Bir gün şerifin oturduğu koltuktan su akmakta olduğunu gördüm. Taaccüble bakıyordum; fakat tabiî sesimi çıkaramıyordum.

Yanımda oturan bir arap kulağıma doğru iğildi. Bana:

— Tebrik ederim! Sana iltifat etti! dedi.

İnsanı iğrendiren bu garib iltifata ne denilebilirdi?) Avnürrefik paşa konağında ziyafetler verirdi. Fakat her ziyafetinde sofra takımları değişmiş bulunurdu. Bunun sebebi şu idi: Şerif etba ve huddanına maaş vermezdi; bir ziyafet verilmek lâzım gelince kıymetli cinsten sofra takımları satın alınır. Ziyafetten sonra takımlar uşaklar tarafından maaşlarına mahsuben aralarında taksim edilirdi. Bu suretle yeni bir ziyafet verildiğinde bu takımlardan konakta eser bulunmazdı!

Şerif Avnürrefik pek az yemek yer, fakat çok tönbeki kullanırdı. Nargilesine günde bir okka Yemen tönbekisi ancak kifayet ederdi. Şerifin tönbekiye iptilâsı o derecede idi ki kendisi araba ile Arafata giderken bile yanında yaya bir arap nargilesini elinde taşır, paşa araba içinde nargileyi çekerdi! Araplar arasında kavga, gürültü çok olur.

Bu küçük gürültülerin hal ve faslı Mekkede şerifin kaymakamına ait bir vazife idi. Bu vekil şerif konağının kapısı önünde oturur, mahkemeyi kurardı! Meselâ bir davada bir taraf diğerinden bir tokat yediğinden, diğer taraf ta ötekinin kendisine sövdüğünden bahsedecek olsalar şerifin vekili hemen sövüleni altı, tokatı yiyeni de dört riyala mahkûm eder, iki mahkûm da paraları bu mecliste çıkarıp kuzu gibi verirlerdi. Dava da bu suretle kısaca bitmiş olurdu.

Şerif Avnürrefik paşa müptelâ olduğu hastalığı iyi tedavi ettiği için hususî tababetine tayin ettiği Cenab şehabeddin beyi bir gün meclisine davet eder; Cenab bey kalabalık meclis salonuna girince masa üstünde yirmi beşerlik altın dizileri görür. Meğer Mekke şerifi yanındakilere birer sual irad eyliyerek muhatabı sorduğu şeyi bilecek olursa bunlardan bir dizi ihsan ediyormuş!.

Sıra Cenab beye gelince şerif:

— Obra kaç tabaka?

Sulini sorar. Cenab bey Avnürrefik paşanın arzın mı, göklerin mi tabakalarından bahsetmek istediğini tayinde biran için müteraddit bulunur; nihayet bilmediğini itiraf mecburiyetinde kalır! Bittabi yirmi beş altınlık ihsandan da mahrum kalır.

Sonradan anlaşıldığına göre Mekke emiri o gün ihsan kapılarını açmış, ihsana vesile olsun diye herkese bileceği şeylerden sualler irad ediyormuş; Pariste tahsil etmiş olan Cenab beye de Paristeki opera binasının kaç kat olduğunu arap telâffuzile sormuş!

Reşid Akif bey — Paşa, Mekkeye gittiğinde Cenab beyle birlikte şerif Avnürrefik paşanın ziyaretine varır. Şerif paşa Reşid beyin babası Akif paşayı tanıdığı için bu ziyaretten pek memnun kalır. Misafirini tatyib için Mekkeden müfarakatinden evvel kendisine bir hediye vereceğini söyler.

(Arkası var)

Açık muhabere: İstanbulda Beyazıdda G. K. imzasile mektup gönderen zata: Yazılarım hakkındaki iltifatınızdan dolayı teşekkürler ederim. Samimî ve hoş sözlerle beyan eylediğiniz arzuların is'afı için elimden geleni yapacağım efendim — **Süleyman Kâni İrtem**

Her akşam bir hikâye

Müthiş bir cinayet..

Bay Arif Şükrü kelebek gözlükleri burnunun üstünde ciddî ciddî okuduğu kitabı bir tarafa bıraktı. Pencereye koştu. İşinde gayet ciddî, kerli ferli bir âmir olarak tanılan bay Arif Şükrü ne zamandanberi garib bir eğlenceye dadanmıştı. Arif Şükrünün oturduğu apartımanın tam karşısında şık, modern, kübik bir apartıman vardı. Üçüncü katta yani Arif Şükrünün tam karşısındaki katın kiracıları pek nefis şeylerdi. Arif Şükrü burası için kendi kendine «apartıman değil, kanarye kafesi..» derdi. Kanarye kafesinde cıvıl cıvıl üç genç kadın vardı. Tıpkı romanlarda olduğu gibi genç kadınlardan biri esmer, biri sarışın, biri de kumraldı. Üçü de pek dekolte kıyafetlerle ev içinde dolaşıyorlardı. O şık mobilyelerin üzerinde altalta üstüste didişmelerinden pek deli baş, pek neşeli gençler olduğu anlaşılıyordu.

Genç kadınlar veya genç kızlar öyle altalta didişirlerken Arif Şükrü kendilerini ağzının iki yanından salyelerini akıtarak seyrederdi.

Bazan Arif Şükrü gözetlemekte o derece ileri gidiyordu ki işi genç kadınlara çaktırıyordu. Üç deli baş genç kadın Arif Şükrüyü uzaktan farkeder etmez ona sivri, kıpkırmızı dillerini çıkarıyorlardı. Bu üç sivri, kıpkırmızı dilin üç süngü gibi kendisine uzanması üzerine Arif Şükrünün ciddî âmir damarları kabarıyor, hemen perdeyi kapıyarak içeri çekiliyordu.

İşte gene Arif Şükrü perdeyi aralıklamış, kanarye kafesine gözlerini dikmiş, keklik bekliyen bir avcı gibi dikkat içinde idi. Birdenbire karşıki salona sarışın süzüldü.

Arif Şükrü kendisine mahsus tabirlerle:

— Hay sarı papa hay... Hey çapkın kanarye... diye kendi kendine mırıldanıyordu. Birdenbire gözleri açıldı. Vay, vay, vay.. «sarı papa», «çapkın kanarye» bugün yalnız değildi. Arkasında iri yarı, şık bir delikanlı vardı. Sarışın genç kız, yahut genç kadın kırmızı bir pijama ile delikanlıyı salona almıştı. Arif Şükrü âdeta delikanlıyı kıskandı. Hiddetlendi. «Bu ne samimiyet» diyordu, pijama ile eşek kadar herifi salona al., bak şunun yediği halta...»

Kırmızı pijamasile güzel sarışın geniş divanın üzerine oturdu. Elile iri yarı delikanlıya yanında yer gösterdi. Arif Şükrünün içini bir kurd kemiriyordu.

— Pek süratli gidiyorlar.. bakalım işin sonu ne olacak?.. diyordu.

Hakikaten karşısındaki apartımanda başlıyan aşk oyunu pek süratle ilerliyordu.

Kırmızı pijamalı güzel sarışın kollarını iri yarı genç adamın boynuna dolamıştı.

Arif Şükrü:

— Tuuu.. Allah belâlarını versin... dedi, be utanmazlar bari perdeyi kapatsanıza...

Karşısındaki delikanlının başına konan saadet kuşu kendi başına konmuş olsaydı o da perdeyi merdeyi kapatmağı aklına bile getirmezdi. Fakat şimdi şu dakikadaki parsayı başkası topladığı için sportmen delikanlıya ve kırmızı pijamalı sarışın kadına ağzına geleni söylemekten çekinmiyordu.

Sarışının kolları sportmen delikanlının boynunda dolanmış olduğu bu sırada odanın kapısı şiddetle açıldı.

Esmer, güzel kız içeri girdi. Arif Şükrü bu kızın çok zorlu bir şey olduğunu daha uzaktan farketmişti.

Birdenbire Arif Şükrünün gözleri fal taşı kadar açıldı. Kendi kendine:

— Aman Yarabbi.. diyordu, esmer kızın elinde tabanca var... Vallahi tabanca.. billâhi de tabanca.. gördünüz mü şimdi olanları?.. Demek iki genç kız, sarışın da esmer de ayni delikanlıyı seviyorlar. Aralarında dehşetli bir rekabet var. Esmer evde yokken sarışın kız delikanlıyı salona aldı. Esmer üzerlerine geldi. Şimdi kıyamet kopacak... A deli kızlar ikinizin birden şu katır yapılı iri yarı erkeği sevmesinde ne mâna var ki... Etrafınızda erkek mi yok?.. Güzel yakışıklı komşularınız mevcut değil mi?.

Arif Şükrü resmî evrakta kullandığı kelimelerle söylenip dururken esmer kız tabancayı iki âşığın burunlarına doğru uzatmıştı.

Şimdi sarışın kızla sporcu delikanlı korkudan gözleri açılmış, elleri havada ne yapacaklarını şaşırmış kalmışlardı.

Birdenbire esmer kız tabancalı elile bir hareket yaptı. Eyvah tabanca patlamış olacaktı. Sarışın kız elile göğsünü tutarak yere devrildi. Bu esnada sporcu delikanlı fırladı. Esmer kızın elinden tabancasını almak istiyordu. Lâkin hiddetli esmer dişi bir kaplan çevikliğile fırladı. Tabancalı elini delikanlıdan kurtardı. Silâhını ona çevirdi. Arif Şükrü o dakikada delikanlının da yere yuvarlandığını gördü. Eyvahlar olsun... Gözünün önünde dünyanın en müthiş facıası olmuş, o buna mani olamamıştı.

Şimdi esmer kız iskarpinin uzun topuklarını yerde yatan yaralı âşıkının kalbi üzerine bastırmış, elinde tabancası vahşî kahkahalar atıyordu.

Arif Şükrü:

— Ne duruyorum?. dedi.. hemen polise haber vermeliyim. Ve apartımandan fırladı. Deli gibi merdivenlerden indi.

Karakola koştu. Polislere işi heyacan içinde anlattı. Hep birlikte müthiş cinayetin olduğu apartımana gittiler. Kapıyı çaldılar. Esmer kız açtı.

Arif Şükrü onu görür görmez:

— İşte dedi, katil budur?.

Esmer kız sert sert mukabele etti:

— Terbiyesiz, katil sensin.

Derken Arif Şükrünün sözü ağzında kaldı. Sarışın kız da biraz evvel öldürülen delikanlı da esmerin arkasında idiler.. gülüyorlardı.

Polis komiseri:

— Bu efendi sizin tabanca ile bir delikanlıyı ve sarışın bir genç kızı öldürdüğünüzü görmüş..,

Esmer güldü:

— Budala, dedi, zaten onun gözleri hep bizim pencerededir. Kaç kere onu bu huyundan vazgeçirmek istedik.. dilimizi çıkardık, hakaret ettik olmadı. Onun gözetlemelerinden evde sere serpe gezemez, biribirlerimizle didişemez olduk. Bakınız bugünkü sahneyi bile nasıl noktası noktasına görmüş.

Nihayet böyle bir hileye başvuralım dedik. Zaten biz gördüğümüz sinemaları bir kere de evde kendimiz temsil ederiz. Son gördüğümüz filmi temsil ettik.. düşüncemizde yanılmamışız O bizi bu halde gördü. «Müthiş bir cinayet var» diye karakola haber verdi. Bu ona bir ders olsun ve bizi bir daha gözetlemesin..

Polis komiseri Arif Şükrüye döndü:

— Duyuyor musunuz?.. dedi.. ben de zabıtayı füzuli yere işgalden dolayı hakkınızda takibat yaptırtacağım..

(Bir yıldız)

Nöbetçi eczaneler

Bu akşam nöbetçi eczaneler şunlardır:

Şişli: Kurtuluş caddesinde Necdet, Taksim: Nizameddin, Beyoğlu: Kanzuk, Yenişehirde Baronakyan, Bostanbaşında İtimad, Galata: İsmet, Kasımpaşa: Vasıf, Hasköy: Halıcıoğlunda Barbut, Eminönü: Mehmed Kâzım, Heybeliada: Halk, Büyükada: Halk, Fatih: Saraçhanede İbrahim Halil, Karagümrük: Mehmed Fuad, Bakırköy: Merkez, Sarıyer: Nuri, Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Yenikapıda, Sarım, Beşiktaş: Nail, Kadıköy: İskele caddesinde Sotiryadis, Yeldeğirmeninde Üçler, Üsküdar: Selimiye, Fener: Balatta merkez, Beyazıd: Cemil, Küçükpazar: Yorgi, Samatya: Çula, Alemdar: Cağaloğlunda Abdülkadir, Şehremini: Ahmed Hamdi.

Gaziantepte mekteplere rağebet çok

Gaziantep (Hususî) — İlk okullara bu sene yapılan hücum, hiç bir yıl görülmemiştir. Merkezde on ilk okul vardır. Buralara müdavim sayısı iki bin küsürdür. (52) dersahane mevcuttur.

Radyo

26 Teşrinisani 936 Perşembe

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,5 Plâkla hafif müzik. 13,25 - 14 Muhtelif plâk neşriyatı.

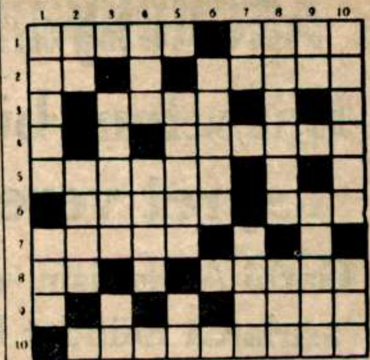
Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Monoloğ, Hazım tarafından, 20 Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21 Orkestra, 1- Offenbanh: (Orphe cehennemde), 2- Rahmaninoff: (Seranat), 3- A, d, Ambrosio: (Napoli serenadı), 4- Goldmark: (Sabah melikesi), operasından parçalar, 5- Kallinikoff: (Şanson tirist), 6- Spendiaroff: (Ninni), 7- Sullivan: (Der Mikado) operetinden parçalar, 22 Plâkla sololar, 22,30 Ajans ve borsa haberleri, 23 Son.

27 Teşrinisani 936 Cuma

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,,50: Havadis, 13,05: Plâkla hafif müzik, 13,25-14: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30: Plâkla dans musikisi, 19,30 Spor musahabeleri: Eşref Şefik tarafından, 20 Türk musiki heyeti, 20,30 Vedia Riza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21 Orkestra, 1- Suppe: (Viyanada sabah, öğle ve akşam) uvertür, 2- Kıratal: (Son damlalar) vals, 3- Thome: (Yapraklar altında), 4- Humperdink: (Kıral çocukları), operasından parçalar, 5- Dvorak: (Furuyante), 6- Gervasio: (En revant-Esquise) 7- Lehar: (Tarla kuşu) operetinden parçalar, 22 Plâkla sololar, 22,30 Ajans ve borsa haberleri, 23 Son.

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

1 — Köpüklü içilen (5) Nikâh (4)
2 — Boy değil (2) Yükleme (5)
3 — Bir yemiş (4)
4 — Kavi (6)
5 — Gönüllü (6)
6 — Zatlar (5) Bir nevi kömür (3)
7 — Koy, körfez (5)
8 — Beyaz (2) Bulgaristanda liman (5)
9 — Aylık (4)
10 — Kola tutkalı (9)

Yukardan aşağı:

1 — Neşe (5) Söz (3)
2 — Zaman (2) Çiğnenmiş (4)
3 — Oztürk ismi (5) Nida (2)
4 — Mevcut (3) Bağırma (4)
5 — Asileşmek (5) Nida (2)
6 — Kaideler (5)
7 — Su (2) Azı çok zarar veren (4)
8 — Kar kabı (6) Esir (3)
9 — Muzari (2) Aşifte (5)
10 — İliştirmek (6) Serom (9)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ

Soldan sağa: 1 - Aksak, Sade 2 - İs, Zar 3 - Sarıklı 4 - Ilık, Aslan 5 - Ense 6 - İş, K N, Işık 7 - Karagöz, Si 8 - Telif, Kıl 9 - Yanku 10 - İş, Ençok.

Yukardan aşağı: 1 - Aksırık, Mi 2 - Al, Sat 3 - Sırık, Rey 4 - Asık, Kalay 5 - Engin 6 - Alan, Öfke 7 - Issız, Un 8 - Az, Leş 9 - Dava, İn 10 - Er, Nakil.

AKŞAM Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Ramazan 11 — Ruzu Kasım 19

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	12,33	2, 6	7,18	9,46	12,00	1,37
Va.	5,16	7,00	12,01	14,30	16,44	18,21

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk Sok. No. 13

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ — No 27

— Celyanî (1) ailesi de sizin gibi, Garnatanın muhasarsından sonra başladılar afyon çekmeğe. Bilirsiniz ki, onlar bu gibi mükeyyefati küfür sayacak kadar taassup gösterirlerdi. Keder ve düşünceyle nihayet onlar da düştüler buraya. Babaları başka bir dükkâna gider.. oğulları, amcazadeleri de bizim dükkânımıza gelirler.

— Yusuf Hayyat gelmez mi buraya?

— Tanır mısınız onu?.

— Çok iyi tanırım.. aziz dostumdur.

Dükkân sahibi, Yusufun adını işitince hocaya daha fazla iltifat etmeğe başladı:

— Bu gece onların mühim bir toplantıları var. Bizim dükkânımıza gelip gider amma, dedim ya, bu gece mühim bir iş üzerindedir.. belki sabaha karşı -sağ kalırsa- başını dinlendirmek için buraya gelir...

Yahya Nasib, o gece Yusufun evine uğramadığına pişman olmuştu. Acaba bu mühim işin mahiyeti ne idi?. Yer sahibinin (sağ kalırsa) dediğine bakılırsa, mücahidlerin tehlikeli bir işe gireşecekleri anlaşılıyordu.

Hoca Yahya afyon çubuğunu eline aldı.. hafifçe bir nefes çekti.

— Beni güneşten önce uyandırınız.. ortalık aydınlanmadan evime gitmek isterim.

— O halde fazla çekmeyiniz! Çünkü bizde müşteriyi uyandırmak yasaktır. Herkes kendiliğinden uyanıncaya kadar yatar.. afyon çekmenin usullerinden biri de budur. Zorla uyandırılan kimsenin çıldırdığı çok defa görülmüştür.

ESRARKEŞLER NELER SAYIKLIYOR?

Hoca Yahya Nasib çubuğunu hafifçe dudağına götürdü.. zaten boğucu bir duman içinde sersemleyen başı çok çabuk dönmeğe başlamıştı.

Hoca başını yastıktan kaldıramıyordu.

Fakat, dükkân sahibi yanından çekilip gittikten sonra, hocanın sersemliği çok sürmedi.

Yavaşça başını kaldırdı.. etrafında kendisinden önce sızanları birer birer gözden geçirdi. Yanında yatan yirmi beş yaşlarında bir delikanlı uykusunda sayıklıyordu:

— Ah.. ne olurdu? Şu sırada kraliçe İzabellânın yanında olsaydım...

Yahya Nasib gözlerini açarak, kin ve nefretle delikanlıya baktı.

«— Yanında olsaydın, onu çarçabuk öldürürdün, değil mi?.»

Diye mırıldanarak başını kaldırdı.. sol tarafına döndü. Delikanlı, sayıklamasına kısa bir ara verdikten sonra devam etti:

— Ah güzel kraliçem! Şu sırada yanında olsaydım da, kollarımı senin boynuna dolasaydım.. seni göğsümün üstünde bir kerecik olsun sıksaydım... Ne olurdu?.

Yahya Nasib kendi kendine gülmeğe başladı.

— Zavallı çocuk.. kraliçenin eski güzelliğini hâlâ muhafaza ettiğini sanıyor. Hele bir görse şimdi onu... Yüzündeki buruşuklardan çabuk tiksinirdi.

Yahya Nasib biraz önce hiddetlendiği bu sevimli delikanlıya şimdi acıyordu.

— Demek ki, Endülüs dilberleri arasında bütün İspanyol delikanlılarını bile çileden çıkaran bir kadın bulamadın da kalbini suratı buruşuk bir kraliçeye kaptırdın, öyle mi?.

Yahya Nasib bir ses daha duydu.

İlk sayıklayan delikanlının öbür tarafında otuz, otuz beş yaşlarında iri boylu bir adam yumruklarını sıkarak göğsünün üstünde biribirine kavuşturmuş.. uykusunda söyleniyordu:

— Haydi Don Petro, bana yol ver.. şu karanlık ve korkunç uçurumlardan geçip gideyim. Emin ol ki, bu yoldan giderken hiç kimseye, hiç birinize zararım dokunmayacak.. biliyorum, sen bir büyük devletin seraskerisin! Endülüse girersen devletin daha çok büyüyecek.. ve sen şüphesiz ki, bugünkünden daha büyük bir imparatorluğun seraskeri olacaksın! Fakat, acaba rüyanda hiç görmedin mi: Bir Endülüs genci günün birinde sınırlarını ve orduları aşıp senin çadırına yaklaşacak ve seni küçük bir hançerle gebertecek.. söyle bakalım, bunu düşünmedin mi hiç?!.

Yahya Nasibin tüyleri ürperdi..

Bu adam birinci delikanlı gibi saçma ve mânasız şeyler konuşmuyordu. Kalbinde İzabelin değil, kendisini yaşatan Endülüsün aşkı vardı.. vatan aşkı vardı. Yumruklarını sıkmış.. sınırları ve orduları aşıp başkumandanın çadırına ulaşmak, Don Petro Fernandezi öldürmek istiyordu.

Yahya Nasib bu adamın yüzüne dikkatle baktı.. ve kendisini iyice tanıyabilmesi için elbisesini, saçlarını, kundurasını, ellerini gözden geçirdi.

Fakat bunlar neye yarardı?.

Acaba Yahya Nasib bir daha bu adamı görebilecek miydi?.

İspanyol seraskerini öldürmek isteyen bir fedaî olduğu belliydi.. kimbilir? Belki de bahsettiği sınırları ve orduları aşmağa ve seraskerin çadırına yaklaşmağa da muvaffak olurdu! Bunu düşünen hoca Yahyanın birden gözleri karardı.. kendi efendisini öldürmeğe hazırlanmış bir adamın yeryüzünde daha fazla teneffüs etmesine nasıl meydan verebilirdi? Yahya Nasib ki, engizisyon mahkemelerinde temin ettiği nüfuz ve şöhreti doğrudan doğruya Don Petro Fernandeze borçluydu. Onun gölgesine tecavüz etmek isteyenleri bile parçalamakta tereddüd etmeyen İspanyol papazı derhal yerinden fırladı.. göğsünden hançerini çekerek, uykusunda konuşan adamın yanına gitti.. etrafına bakındı.. herkes uykuda.. ya sayıklıyor, yahud horul horul uyuyordu.

Yahya Nasib, Garnatalı fedainin yanına sokulunca, göğsünde sakladığı hançerinin ucunu gördü.

— Onu kendi hançerile vurmak daha akıllıca bir hareket olur.

(Arkası var)

[1] «Celyan» Garnata civarında bir köyün adıdır. Endülüsün en meşhur tabibi ve mutasavvıflarından Mehmed bini Abdülmünim Elcelyanî bu köyde doğmuştur.

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLÂNLAR
«Akşam»ın Pazar, Salı ve Perşembe nüshalarında çıkar.

1 — Iş arıyanlar

MUHASİB — Daktilo, Fransızca, Almanca bilen çok tecrübeli bir muhasib iş arıyor. Günde bir kaç saat için defterinizi ve muhaberatınızı temin eder. Akşamda «Kâtib» rümuzile mektupla müracaat. — 4

İŞ ARIYOR — Ticarî, sanayi muhasebeye, Türkçe, Fransızca, Almancaya ve bu lisanlarda mütekabil tercümelere aşina bir kâtip iş arıyor. Adres: Posta kutusu 1243 Galata. — 1

İYİ İNGİLİZCE BİLEN — Hukuk mezunu tecrübeli, eski adliyeci bir genç bir müessese veya şirkette ücretli bir iş arıyor. (Akşam) da N. G. 19 rümuzuna mektupla müracaat. — 5

MUHASİB — Türkçe, Fransızca, İngilizce, daktilo bilen çok tecrübeli bir muhasib iş arıyor. Müsait şeraitle günde bir kaç saat için defterinizi ve muhaberatınızı temin eder. Akşamda, L. Pr. rümuzile mektubla müracaat.—1

GENÇ BİR BAYAN — Türkçe, Fransızca, İtalyanca ve İngilizce steno ve korespendens bilen, iş arıyor. Akşamda X .X. rümuzuna mektupla müracaat. — 4

İŞ ARIYORUM — 936 yılı orta mektep mezunuyum, kimsesiz bir Türk genciyim müessese, ticarethane, buna mümasil yerlerde tahsildarlık ücretle çalışmak stiyorum. Kefalet te verebilirim, İsteklilerin Akşamda (A.T.A.) rümuzuna mektupla müracaatları. — 3

İŞ ARIYORUM — Lise talebesiyim. Her hangi devair veya resmî müessesede çalışmak arzusundayım Taliplerin mufassal bilgi ile Beşiktaş Küçük Hamam arkası Şair ˙˙eysi sokak 41 No.da Haşime müracaat. — 1

2 — Işçi arıyanlar

OTUZ YAŞLARINDA — Kadar olmak şartile bir Damdö konpanye aranıyor. Bir lisan bilen tercih olunur. İsteklilerin Aakşamda (155) rümuzuna mektupla müracaat. — 1

DAKTİLO ARANIYOR — Türkçeyi iyi bilmeli Temiz ve muntazam makine yazmalı maaşı vazifesindeki muvaffakiyetile mütei..sip olacaktır. Taksim Bahçesi karşısında Ceylân apartımanı altında 25 numaralı mağazaya hergün saat 17 den sonra müracaat. — 1

BAYAN ARANIYOR — Yazısı, hesabı iyi, dikkatli kavrayışlı, cerbezeli olmalı, Fransızca bilmelidir. Müptedî olabilir. Galata - Bankalar, Şehsuvar cad. 47 No. 1, saat 9,30 - 11,30 müracaat. —

MÜPTEDİ DAKTİLO ARNIYOR — En az orta tahsilini bitirmiş daktilo dersi görmüş öz Türk bir bayan ve ya bay isteniyor, taliplerin fotografla tercümei mektupla Galata 1527 posta kutusuna göndermeleri. — 7

3 — Satılık eşya

UCUZ SATILIK PİYANO — Alman markalı az kullanılmış bir piyano fçi demir telleri çapraz büyük formalı ucuz satılıktır. Müracaat: Beyoğlu Balıkpazar Duduodalar sokağında 26 numaralı dükkânda. —

YAZI MAKİNESİ ARANIYOR — Temiz ve iyi kullanilmış ve muntazam işler bir halde olacak. Tekliflerin Taksim Bahçesi karşısında Ceylân apartımanı altında 25 numaraya yapılması. —

SATILIK PİYANO — Kelepir ve ucuz iyi bir pi-yano satılıktır. Beyoğlu İstiklâl caddesi Botter Han 475 - 477 kapıcıya müracaat. — 2

ACELE SATILIK PİYANO — Alman marka kuyruklu bir piyano çok ucuz fiatle satılıktır. Beyoğlu Ağahamam Lâpacı çıkmaz sokak 3 numaraya müracaat. — 3

4 — Kiralık-Satılık

KİRALIK — Sıhhat yurdu, Mektep ve talebe yurduna elverişli havadar ve denize mükemmel nezareti olan büyük bahçeli 25 oda ve salonlu kâgir konak. Sultanahmet Dizdariye eski Terzilik mektebi. Tel. 60558. — 8

ACELE SATILIK ÜÇ DAİRELİ APARTIMAN — Aksarayda Atatürk caddesi civarında İnebey mahallesi Tiryaki Hasanpaşa sokağında 26 numaralı umum tesisatı mükemmel senevî yedi yüz yirmi lira irad getirmekte, müceddeb ve beton, 150 arşın da bahçesi bulunan apartıman altı bin beş yüz liraya acele satılıktır. İçindekilere müracaat. — 2

KİRALIK ODALAR — Lüks, modern bir şekilde mobilyeli ve hamamı mevcut odalar kiraya verilecektir. Beyoğlu İstiklâl caddesi Suriye pasajı içinde 1 inci kat 3 No. ya, saat 12 den 14 e veyahut 18 den 20 ye kadar gezilebilir. —

ACELE DEVREN SATILIK BAKKALİYE DÜKKÂNI — Beyoğlu Nişantaş Vali Konak caddesi İyi su karşısında 64 No. lı bakkal dükkânı satılıktır. İçindekine müracaat. — 2

KALAMIŞ İSKELESİ SOKAĞINDA— Yeni Belvü gazinosuna giderken sağ koldaki sokak içinde deniz görür ve içinde kuyusu ve meyve ağaçları olan vakfiyeti kaldırılmış birbirine bitişik iki ev arsası satılıktır. Galata Havyar han 22 numarada Fahri Baharoğluna müracaat telefon 49069 — 3

KIZILTOPRAKLA SUADİYE — Arasında tren veya tramvay yolunda veya pek yakınında üç odalı, bahçeli ahşap veya kâgir bir evi olup satmak istiyenler, nihayet bir ay zarfında adresile son fiatini Galatada Mehmet Ali paşa hanında kahveci Musa elile (N.Mumcu) adresine tahriren bildirmeleri — 2

SATILIK EV — Üç oda iki sofa taraça, terkos, elektrik, iki dükkân biraz da deniz görür ehvendir. Hekimoğlu Alipaşa caddesi Alipaşa fırını karşısında No. 116 — 5

SATILIK ARSA — Cihangirin en makbul kısmında limana cepheli, ziyade nezaretli, hane ve çift apartıman inşasına müsait. Müracaat : Yeni Postane caddesinde Ananyadi hanında terzi bay Aristidi Kazancidise. — 4

BÜYÜK FIRSAT — Acele satılık büyük bir bina : Tarabya, caddesinde deniz kenarında ve vapur iskelesine yakın 4 No. lı ve büyük bahçeli MISIR OTELİ binası inanılmıyacak derecede çok ucuz fiatle satılıktır. Görmek için içinekilere, şerait için 43358 telefon numarasına. —

KIRALIK APARTIMAN — Şişli tramvay İstasyonuna iki dakika mesafede beş odalı. havadar, yeni, her türlü konforu havi apartıman. Görmek için Şişli abidei Hürriyet caddesi 222 No. ya müracaat. — 1

BEYOĞLUNDA — Maruf işlek bir kıraathaneye sermayeli ortak alınacaktır. Kâr maktuanda verilir. Teminatlıdır. Girmek isteyenler, Akşam gazetesi H. H. rümuzuna mektupla müracaat etsin. — 2

KİRALIK HAMAM — Bakırköy hamamı mükemmelen asrî surette tamir ediliyor, ocağı kömüre tahvil edildi. İstekli kiracılar, Galata perşembe pazar Arslan han 6 ıncı kat 5 numara Bay Hamdiye müracaat. —

DEVREN SATILIK TÜTÜNCÜ DÜKKÂNI — Beyazıd Darülfünün caddesinde No. 27 tütüncü dükkânı devren satılıktır. —

VİLLÂ — Boğaziçinde Çengelköyünde iskele yanında yeni yalı. Betonarme 934 modeli, kübik, cadde ve deniz tarafında muntazam bahçeler, havuz, yüzlerce renkli balık, nadide meyva ağaçları, yediveren Avrupa gülleri kayıkhane hem denize banyosu, kamerye, bahçede tenvirat, yalıda terkos. telefon, gaz, elektrik, geniş oda ve salonlar, çift mutfak, çift banyo, sığınak ve bütün istirahati havi boğazın en güzel villâsı satılıktır. Taliplerin içindekilere ve yahut 38 - 98 numaraya telefonla müracaatları. —

KURTULUŞ — Tepe üstü Baruthane caddesi 129 No.lı bütün kâgir yeni apartıman üç katta 7 oda 1 dükkân 3 mutfak 3 helâ ve kurnalı hamam, bir çamaşırhane, odun ve kömürlük ve büyük bahçeli acele satılıktır. Taliplerin dükkânda sahibine müracaatları. — 3

5 — Müteferrik

DANS DERSLERİ — Hususî ve münferiden (asrî dans dersleri) Beyoğlu, Karlman karşısında eski Polonya Nur Ziya sokak No. 3. Müracaat saatleri: (12 - 14) (17 - 20) ye kadar Profesör Panosyan. — 4

ALMANCA DERSLERİ — Berlin üniversitesinden edebiyat ve felsefe agrejesine malik ve İstanbul üniversitesinde lisan tedris eden - Fransızca ve İngilizceye vakıf - genç bir Alman profesörü (hususî veya grup halinde) Almanca dersleri vermektedir. Muhtelif ticaret şubeleri ve bakalorya imtihanlarına hazırlık dersleri. Esaslı ve en seri yeni usullerle tedris eder. Fiatlar mutedildir. «Prof. M. M.» rümuzile (Akşam) a mektupla müracaat. — 15

ALMANCA İNGİLİZCE VE FRANSICZA — (Bahsus ticaret şubeleri için) İstanbulun mühim resmî müesseselerinden birinde vazifeli diplomalı bir Alman öğretmeni tarafından gayet seri ve hakikî metodlarla ders verilmektedir Şerait rekabet kabul etmiyecek derecede müsaittir.(Akşam)da «Terakki» rümuzuna mektupla müracaat ediniz.—14

DANS BİLMEYENLERE MÜJDE — En kısa bir zamanda iyi dans öğrenmek isterseniz ve ucuz bir fiat ile vakit kaybetmeden bay Yorgoya müracaat ediniz. Adres: Beyoğlu Tokatlıyan arkası Topçekenler sokak No. 31, 1 ci kat. — 6

UCUZ DERS — Bir Alman profesörü en son usullerle az bir zamanda Almanca, Fransızca ve İtalyanca lisanlarını öğretmektedir. Ücret gayet mutedildir. Bu lisanlar üzerine tercüme ve ticaret muhabereleri yapmağa vakti müsaittir. Akşam gazetesine A.B. rümuzuna mektupla müracaat. — 2

İNGİLİZCE VE FRANSIZCA DERSLER — Tecrübeli profesör tarafından. Mektepler için talebe hazırlıyor, fiatler uygun. Kadıköy Hale sineması civarında Hacı Şükrü sokak No. 10 Beyoğlu için Akşamda Prof. Leo adresine. —5

BİR ŞERİK ARANIYOR — İstanbulda bir fabrika büyük sipariş elinde mevcut olduğu için 12000 lira ile bir şerik aranmaktadır. Yapılacak işlerin kazancı ümid fevkindedir, sürümü çoktur. Arzu edenler Akşam gazetesine mektupla (Büyük Kâr) rümuzuna müracaat. — 3

Mektuplarınızı aldırınız
Gazetemiz idarehanesini adres olarak gösterilmiş olan karilerimizden
K İ P - RG - AK - AB - Şube 815 - 155 - Kâtip- Dilek - HH 1435
namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

İstanbul Harici Askerî KITAATI İLÂNLARI

352 ton arpa kapalı zarfla 7/12/936 pazartesi günü saat 11 de Samsunda Tümen satınalma komisyonunda eksiltmesi yapılacaktır. Tahmin bedeli 15840 liradır. Teminatı 1188 liradır. Şartnamesi Samsunda komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (493) (3110)

★

350,000 kilo fabrika unu kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Tahmin bedeli 47250 lira ilk teminatı 3543 lira 75 kuruştur. İhalesi 10/Birinci kânun/936 perşembe günü saat 15 dedir. Şartnameyi görmek isteyenlerin Erzurumda Askerî satınalma komisyonuna her gün müracaatlarının münakasaya iştirak edeceklerin ihale saatinden bir saat evveline kadar kapalı zarflarını komisyon reisliğine vermiş veya posta ile göndermiş bulunmaları. (494) (3111)

★

Askerî hastahanede yapılacak bir paviyon ile koridor keşif resimleri mucibince kapalı zarf usulile yeniden münakasaya konmuştur. Keşif bedeli 25651 lira 6 kuruştur. İlk teminatı 1923 lira 83 kuruştur. Şartname keşif ve resimlerini görmek isteyenlerin her gün taliplerin ihale günü olan 12/Birinci kânun/936 cumartesi günü saat 11 de teklif mektuplarını Erzurumda Askerî satınalma komisyonuna vermelerinin veya posta ile göndermiş bulunmaları. (501) (3219)

Emniyet Sandığı Direktörlüğünden :

Muhtelif tarihlerde Sandığımız dahilinde bulunan para ve mücevheratın müfredat listesi:

Adet Lira	Evrakı nakdiye	
30	»	»
2	»	»
10	»	»
4	»	»
1	»	»
1	»	»
50	»	»
1	»	»
15	»	»
10	»	»
1	»	»
5	»	»
5	»	»
1	»	»
1	»	»
4	»	»
4	»	»
5	»	»
1	»	»
5	»	»
10	»	»
0,10		

1 adet gümüş zarf
1 » roza iğne
1 » gümüş bilezik
1 » altın gerdanlık

Bu eşya sahiplerinin Cagaloğlunda Emniyet sandığı direktörlüğüne müracaatları. (3196)

Çanakkale vilâyetinden:

Göçmen evleri için on bin metre mikâp mamul çatılık ve döşemelik kereste pazarlıkla satın alınacaktır. Bu keresteler vilâyetin Anadolu yakasındaki iskelelerde depo edilecektir. Bu miktar kerestenin 2610 metre mikâbı 4X8X8 ve bin altı yüz yetmiş metre mikâbı 3,5X8X4 ve 3390 metre mikâbı 4X12X8 ve 1100 metre mikâbı döşemelik olarak dört boy 12 santim en 18 milimetre kalınlığında ve 140 metre mikâbı 3,5X4X28 ve 1090 metre mikâbıda 12 milim kalınlık ve 24 milim genişliğinde çıta olarak imâl edilecektir. Çıtalık kerestenin beher metre mikâbı yine bu iskelelerde teslim şartile 12,5 çıta ve döşemenin beher metre mikâbı yine bu iskelelerde teslim on yedi buçuk lira üzerinden fiati takarrur etmiştir. Pazarlık suretile alınacak bu miktar kerestenin % 15 hesabile teminatı katiyeye raptedilecek ve bu kerestenin 4000 metre mikâbı Mayıs 937 nihayetine kadar ve 2000 metre mikâbı Temmuz 937 nihayetinde bu iskelelerde depo edilmiş bulunacaktır. Talip olanların % 15 teminatları ile birlikte ikinci teşrinin 21 inci cumartesi günü saat onda Çanakkale iskân komisyonuna müracaat etmeleri evvelce yazılmıştı. Görülen lüzum üzerine pazarlık 28/11/936 tarihine kadar temdid edilmiştir. Yevmi mezkürda saat 10 da Çanakkale İskân komisyonuna müracaat edilmesi ilân olunur. (3186)

Istanbul Gayrimübadiller Komisyonundan:

TARSUS SATIŞI

Dosya No.	Semti ve mahallesi	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhammen kıymeti
140	İnce Ark	Harap fabrikanın 1/3 hissesi ile 1/3 hissesinin 2304 sehim itibarile 238 sehimi	18000

Yukarıda evsafı yazılı gayri menkul kapalı zarf usulile satışa çıkarılmıştır. İhalesi 10/12/936 perşembe günü saat 15 te Tarsus malmüdürlüğünde yapılacaktır. Satış münhasıran gayri mübadil bonosiladır.

İşte bu en ufak fark

istanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

İdareleri İstanbul Levazım âmirliğine bağlı müesseseler için 30 ton kuru üzüm 14/12/936 pazartesi günü saat 15,30 da Tophanede satınalma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. Tahmin bedeli 5100 liradır. İlk teminatı 382 lira 50 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalariyle teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri.

(235) (3220)

★

İdareleri İstanbul levazım âmirliğine bağlı müesseseler için 1500 kilo çay 11/12/936 cuma günü saat 14,30 da Tophanede satınalma komisyonunda açık eksiltmesi yapılacaktır.

Tahmin bedeli 4725 liradır. İlk teminatı 354 lira 37 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalariyle belli saatte komisyona gelmeleri. (234) (3221)

★

İdareleri İstanbul Levazım âmirliğine bağlı müesseseler için 110 ton kuru fasulye 11/12/936 cuma günü saat 15,30 da Tophanede satınalma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. Tahmin bedeli 13200 liradır. İlk teminatı 990 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri.

(232) (3218)

M. M. Vekâleti Deniz Merkez Satınalma Komisyonundan

Muhammen bedeli Lira	Teminatı Lira	Miktarı Ton	Cinsi
28,500	2,138	1500	Kardif kömürü

1 — Yukarıda muhammen bedeli ile teminatı yazılı 1500 ton kardif kömürü kapalı zarfla münakasaya konmuştur.

2 — Münakasa 12/Kânunusani/937 salı günü saat 14 de Ankarada M. M. vekâleti binasında yapılacaktır.

3 — (143) kuruş bedel mukabilinde şartnamesini almak isteyenlerin her gün, münakasaya girmek isteyenlerin de yukarıda yazılı teminatı havi teklif mektuplarını 2490 sayılı kanun hükümleri dahilinde münakasa saatinden bir saat evvel, yani saat 13 e kadar komisyona vermiş olmaları. (3147)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Semtimeşhur ve mahallesi	cadde veya sokağı	No. sı	Cinsi	Muhammen kirası lira K.
Şişli, Meşrutiy	Ebekız	26-28	Valde apartımanının 1 ci dairesi.	22
Unkapanı, Demirhun.	Tekke	3	Tekke samahane ve meşruta hanesi	10
Tavşantaşi	Kalayci	8	Dükkân	3
Hacıkadın	Ayazmalıbostan	25	Hanenin nısıf hissesi	5

Müddeti icar: Teslimi tarihinden 937 senesi Mayıs nihayetine kadar.

Semtimeşhur ve mahallesi	cadde veya sokağı	No. sı	Cinsi	senelik
Yenibahçe, Arpaemini	Tatlıkuyu		480 metro murabbaı arsa	6
Topkapı haricinde Davutpaşa caddesinde		28	Arsa	12

Müddeti icar: Teslimi tarihinden 939 senesi Mayıs nihayetine kadar.

Edirnekapı haricinde Otakçıbaşı Hüseyin vakfından 4 No. lu tarla. 12

Müddeti icar: Teslimi tarihinden 939 senesi Ağustos nihayetine kadar.

Yukarda yazılı mahaller kiraya verilmek üzere arttırmaları uzatılmıştır. İstekliler senelik muhammen kirasının % yedi buçuğu nisbetinde teminatı muvakkate akçelerile birlikte ihale günü olan 30/Teşrinisani/936 pazartesi günü saat 15 e kadar Çemberlitaşta İstanbul Vakıflar başmüdürlüğünde Akarat kalemine gelmeleri. (3197)

Havayolları Devlet işletme idaresinden:

Günlerin kısalmasından 26/11/936 «Dahil»den itibaren yolcu tayyarelerimizin hareket saatleri aşağıda yazılı olduğu üzere olacaktır.

A — Her gün:

	Kalkış Saat D.	İstanbula varış Saat D.
Ankaradan —	9	10 50

	Kakış Saat D.	Ankaraya Varış Saat D.
İstanbuldan —	15 30	15 20

B — Yalnız Cumartesi günleri - Öğleden sonraki 2 inci seferimiz:

	Kalkış Saat D.	İstanbula Varış Saat D.
Ankaradan —	13 30	15 20

C — Ankarada:

Hergünkü - İstanbul yolcularımızı, Ankara meydanına nakil - edecek İdare otobüsü 26/11/936 «Dahil»den itibaren P. T. T. genel direktörlüğü binası önünden saat 8 ½ de hareket edecektir.

Ankarada:

Cumartesi günü öğleden sonraki 2 inci seferimiz ile İstanbula gidecek yolcularımızı - Ankara meydanına nakledecek İdare otobüsü P. T. T. genel direktörlüğü binası önünden saat 13 de hareket edecektir.

D — İstanbulda:

Her günkü - Ankara yolcularımızı Yeşilköye nakledecek idare otobüsü 26/11/936 «Dahil»den itibaren Karaköy P. T. T. şubesi önünden saat 12,30 da hareket edecektir.

C — İstanbulda:

Pazartesi günü sabah saat 7 de Ankaraya hareket edecek yolcu tayyaremizin hareket saatinde tebeddül yoktur.

Sayın yolcularımıza ilân olunur. (3182)

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonu İlânları

Muhtelif Elektrik Malzemeleri:

Tahmin edilen bedeli (35000) lira olan yukarıda cinsi yazılı malzeme Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü satınalma komisyonunca 11/1/937 tarihinde pazartesi günü saat 15 de kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname bir lira (75) kuruş mukabilinde komisyondan verilir.

Taliplerin muvakkat teminat olan (2625) lirayı havi teklif mektuplarını mezkür günde saat 14 e kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkür gün ve saatte komisyona müracaatları. (3098)

★

16 kalem muhtelif cins çelik

Tahmin edilen bedeli (15000) lira olan yukarıda miktarı ve cinsi yazılı malzeme Askerî fabrikalar umum müdürlüğü satınalma komisyonunca 15/1/937 tarihinde cuma günü saat 15 de kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (1125) lirayı havi teklif mektuplarını mezkür günde saat 14 e kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkür gün ve saatte komisyona müracaatları. (3145)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

Cinsi	Miktarı ve ölçüsü	Tahmin bedeli Lira	Muvakkat teminat Lira
Süt	20000 Kilo	2200	285
Yoğurt	10000 Kilo	1600	
		3800	

Yukarıda cins ve miktarları ile tahmin bedelleri yazılı olan iki kalem yiyecek, 11/Birincikânun/936 tarihine rastlayan cuma günü saat 15 de açık eksiltme suretile alınacaktır. Şartnamesi komisyonundan hergün parasız verilir.

İsteklilerin 285 liralık muvakkat teminatı İstanbul Vilâyeti muhasebeciliğine yatırarak mukabilinde alacakları makbuz veya Banka teminat mektubu ile ve belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyonumuza müracaatları. (3199)

İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Dekanlığından:

Fakültemizde Fizik, Hayvanat, Kimya asistanlıkları ve bir kimya tercümanlığı açıktır. İstekli olanların hemen müracaatları (3195)

Istanbul Gayrimübadiller komisyonundan:

D.No.	Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlâk No.	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhammen K.
319	Bakırköy Zeytinlik	E. Fırın Y. Taşevler	32	115 merte arsa	230 A. A.
320	Ortaköy	Karadağ	19	305 metre arsa	305 «
934	Eminönü Ahiçelebi	Taşçılar cad. ve Tulumba çıkmazı	E.154 Y.4	Kâgir mağaza ve üstünde odaları 3000/103680 his.	510 »
1273	Büyükada Maden	E. Ayanikola Y. Yılmaz Türk	E. 50 Y. 56 ada: 193 parsel: 5	5244 metre çamlık	5244 K. Z.
2865	Taksim Firuzağa	E. Beyoğlu cad. Y. Sıraserviler caddesi	E. 62, 64 mahalien 185, 187	986 metre arsa elyevm tenis sahası ve kulübe	8000 »
3037	Tophane Firuzağa	E. Tavuk yokuşu Y. Emanetçi	E. 9 Y. 19 ada 34 harita 1045	118, 17 metre arsa	1000 »
3117	Sirkeci Hocapaşa	Hocapaşa cad.	E. 32, 34 Y. 24	Üstünde odaları olan dükkânın 35/384 hissesi	250 A. A.
3939	Erenköy	Çatalçeşme Alipaşa tariki	E. 11, 15 harita: 67	161 metre arsa	100 »
5095	Arnavutköy	E. Köşk	E. 32 Y. 43	284 metre arsanın 5/8 hissesi	160 »
5882	Ortaköy	Üçüncü orta	E. 22, 24	373 metre arsa	120 »
6108	Unkapanı Hacı Kadın	E. Zeyrek cad. Y. Unkapanı cad. ve iskele sokağı	E. 79 Y. 89.	Bodrum ve üstünde odaları ve sofası olan kâgir dükkânın 77,5/240 hissesi	550 »
7304	Küçükpazar Zindankapı	İpçiler	Y. 40	Kâgir fevkani oda	350 »
7409	Ortaköy	Asmalı	4	63,5 metre arsanın 1/2 hissesi	30 »
8464	»	E. Menekşe Y. Hercai	E. 5 Y. 11	156 metre arsa	100 »
8465	Arnavutköy	Dere	E. 108, 110	70 metre arsa	100 »

Yukarıda evsafı yazılı gayri menkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 7/12/936 tarihine tesadüf eden pazartesi günü saat 14 dedir. Satış münhasıran gayri mübadil bonosiladır.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — Şartnamesi mucibince muhtelif renkte ve 90X100 eb'adında 29500 yaprak Sellofan kâğıdı pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık, 8/12/936 tarihine rastlıyan salı günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılaçaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen Şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3103)

★

1000 metre kalın çivili kayış
1000 » ince » »

1 — Yukarıda cins ve mikdarları yazılı iki kalem malzeme nümune ve şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 27/11/936 tarihine rastlıyan cuma günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme parlariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri lâzımdır. (2749)

★

1 — Muhtelif eb'atta (32000) top sigara kâğıdı şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 22/XII/936 tarihine rastlıyan salı günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Bu pazarlığa; evvelce idaremize muvafık sigara kâğıdı vermiş olanlarla ihale gününden evvel getirecekleri nümuneleri bilmuayene muvafık çıkacak yeni talipler girebilecektir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3228)

Nafıa Bakanlığından:

Yüksek Mühendis Okulunun 934-935 mezunlarından olup bu kere askerlik hizmetlerini bitirmiş oldukları anlaşılan 639 diploma No. lu M. Ali ile 643 Emin, 647 Tevfik, 650 Refik, 651 Nezih, 657 Muzafferin mecburî hizmetlerini ifa etmek üzere hemen Bakanlığımıza müracaatları ilân olunur. (1850) (3128)

İnhisarlar İstanbul Başmüdürlüğünden:

Kabataşta Başmüdürlüğümüz binasında yapılacak «1200» lira keşif bedelli demir pencere çerçeveleri, oluk ve regar kapağı tamir ve ıslahı ve yine aynı bina dahilinde yapılacak «895» lira keşif bedelli yağlı boya, dahilî badana vesaire tadilât ve tamirat şartnamesine göre 5/12/936 cumartesi günü saat 10 da açık eksiltme suretile ihale edilecektir. Nümuneler ve şartnameler Başmüdüriyet muhasebesinde görülebilir. İsteklilerin gösterilen günde saat 10 dan evvel % 7,5 nisbetinde teminat akçesile Başmüdüriyet muhasebesine müracaatları. (3026)

Satılık bina

KIZILAY CEMİYETİNDEN:

Cağaloğlunda İstanbul Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Direktörlüğü karşısında Kızılay Mümessilliğinin bulunduğu bina satılıktır. Müracaat mahalli Yenipostane civarında Kızılay hanında «eski Aksaraylılar hanı» Depo Direktörlüğüdür.

İktisat Vekâleti iç Ticaret Umum Müdürlüğünden:

Türkiyede yangın ve nakliyat sigorta şirketlerile çalışmak üzere kanunî hükümler dairesinde tescil edilerek bugün faaliyet halinde bulunan ecnebî sigorta şirketlerinden Nordştern sigorta şirketinin Türkiye umumî vekili haiz olduğu selâhiyete binaen bu kere müracaatla, kendisinin gaybubeti esnasında şirkete aid bilcümle işleri yapmak ve bu işlerden doğacak davalarda, bütün mahkemelerde müddei, müdeaaleyh ve üçüncü şahıs sıfatlarile hazır bulunmak üzere şirketin Türkiye muvakkat vekilliğine İtalya tab'asından Muiz Naum'u tayin eylediğini bildirmiş ve lâzımgelen kâğıtları vermiştir.

Keyfiyet sigorta şirketlerinin teftiş ve mürakabesi hakkındaki 25/haziran/1927 tarihli kanun hükümlerine muvafık görülmüş olmakla ilân olunur.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından:

İnegöl Sülüklügöl köyü öğretmeni Bay Ali Enver'e aid D sınıfından bir hisselik 9150 numaralı Aksiyon kaybedildiğinden artık hükmü kalmadığı ve mumaileyhe başka numaralı yeni aksiyon verildiği bildirilir.

* * *

Ankarada Saman pazarında Müteahhit Bay M. Emin adına yazılı D sıfından bir hisselik 1041 ve 1042 numaralı Bankamız iki aksiyonu kaybedildiğinden artık hükmü kalmadığı ve mumaileyhe başka numaralı yeni aksiyonlar verildiği bildirilir. (3200)

- 1930 dan beri PHILCO radyo fabrikaları arasında ehemmiyet itibarile birinci olarak tasnif edilmiş ve " DÜNYANIN EN BÜYÜK RADYO FABRİKASI " ünvanını almıştır. Philco bu ünvanı bu güne kadar muhafaza etmekte ve buna her zamandan daha ziyade layık olduğunu göstermektedir.
- Dünyanın en kuvvetli ve en zengin teşkilâtı olan PHİLCO şirketi radyoların ıslahına müteallik ihtiraların en çoğunun imtiyaz sahibi olmakla en mükemmel radyoları en ucuz fiatlara satabilecek vaziyettedir.
- Yaptığı radyolardaki mütemadi tekâmülatla PHİLÇO fabrikası radyo fenninin terakkisine her kesten daha ziyade iştirak etmiştir. Radyo fenninin PHİLCO ya neler borçlu olduğunu öğrenmek isterseniz kataloğumuzu isteyip okuyunuz.
- PHİLCO 1936 mevsimi zarfında 1.600.000 tane Radyo satmakla kendi tesis etmiş olduğu rekoru kırıyor. Bu suretle Philco bütün diğer radyo fabrikalarından 3 misli daha fazla satmış oluyor.
- PHİLCO radyoları, Ford, Studebaker, Chrysler, Packard, Nash ve saire gibi en meşhur 28 otomobil fabrikası tarafından tercih edilerek lüks modeli arabalarını Philco radyoları ile techiz etmişlerdir.

İŞTE PHİLCO RADYOLARININ KAT KAT ÜSTÜNLÜĞÜNÜ GÖSTEREN SİZE BU KADAR DELİL.

MODEL 37-2670

PHILCO

«PHİLCO RADİO & TELEVİSİON CORP.,» Filadelfiya Fabrikası — Umumi Mümessilliği

HELİOS MÜESSESATI

Telgr.: HELİOS - İSTANBUL İstanbul — Galata, Voyvoda Caddesi — P. K. 1400 Telefon: 41108

Bir Gripin almadan evvel

Istırabın ve ağrının en şiddetlisini en kolay, en çabuk ve en ucuz geçirmenin çaresi bir kaşe GRİPİN almaktır, mideyi bozmaz, böbrekleri kalbi yormaz

Aldıktan beş dakika sonra

Ucuz - Tesirli - Zararsız

GRİPİN

ALİ MUHİDDİN
HACI BEKİR

Şeker, Şekerleme ve Lokumlarının nefaseti dünyaya nam vermiştir.

Akide	60 Kr.
Sade lokum	60 Kr.
Güllü lokum	70 Kr.
Fındıklı lokum	90 Kr.
Elvan şekeri	80 Kr.
Sakızlı lokum	70 Kr.
Fıstıklı lokum	120 Kr.
Kaymaklı lokum	120 Kr.

Bayram için taşradan sipariş kabul olunur. Siparişler Ticarethanenin merkezi olan İstanbul, Bahçekapı, Hamidiye caddesinde Kadim

HACI BEKİR

Şekerci mağazasında kabul olunur.

En tehlikeli noktada en emin nöbetçi

Ağız ve dişlerinizi

RADYOLİN

ile temizlerseniz vücüdünüzü birçok hastalıklara karşı korumuş olursunuz!

Ağız, mikroplara karşı daima açık olan bir kapıdır. En büyük hastalık mikropları bu kapıdan girer, ağzın içinde yerleşir ve çoğalarak vücuda yayılır. Çürük, bakımsız bir tek dişin üstünde milyonlarca mikrop barınabileceğine göre, tehlikenin büyüklüğü kolaylıkla anlaşılabilir.

Bu açık kapıya

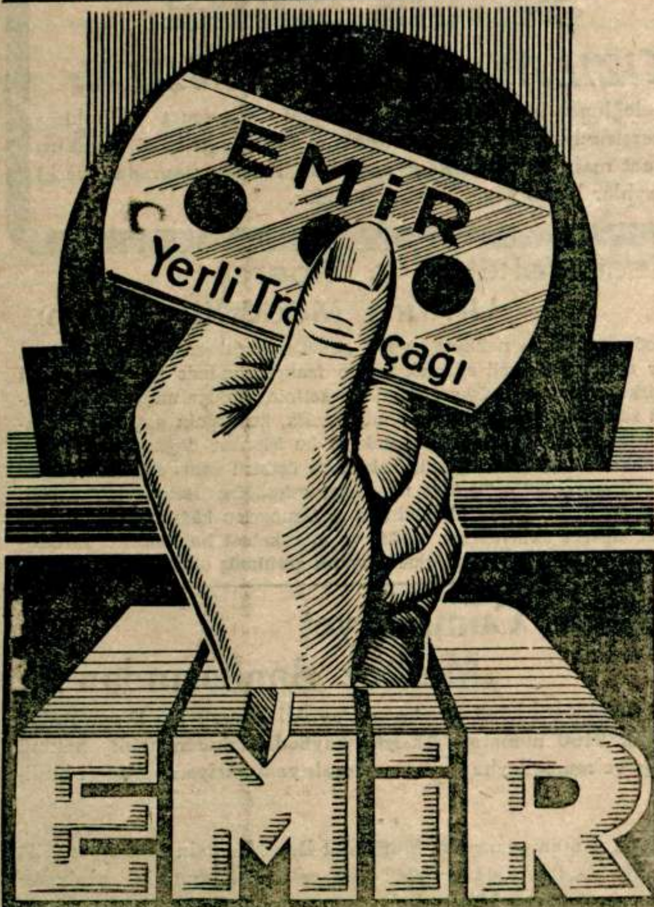
RADYOLİN

gibi mikrop öldürücü hassası yüzde 100 olan bir nöbetçi dikmelisiniz

RADYOLİN mikropları öldürmekle beraber dişleri beyazlatır. diş etlerini sağlamlaştırır, ağız kokusunu keser

ÇARPINTI, NEVROL

dan 20 damla almakla derhal geçer. Sinire, Hafakana, teessürle bayılanlara emsalsiz ilâçtır.

VATANDAŞ!

YERLİ MALI KULLANMAK MEMLEKET BORCUDUR!

Senelerdenberi muhterem halkımızın rağbetini kazanan tam yerli EMİR tıraş bıçağının fevkalâde mükemmeliyetine rağmen 10 adedi 15 kuruşa satılırken paramızı harice çıkarmıyarak memleketimizde saklamak için ecnebi memleketlerden getirilen ve yüksek fiyatlarla satılan tıraş bıçaklarını kullanmağa asla lüzum ve ihtiyaç kalmamıştır-

Arkadaş; her yerde tam yerli malı olan:

EMİR

Tıraş bıçağını ara, al ve güle güle kullan.

BELSOĞUKLUĞU VE FRENGİYE YAKALANMAMAK İÇİN EN İYİ İLAÇ PROTEJİN'dir

50 KRS. HER ECZANEDE BULUNUR.

Dr. MEHMED İZZET

Emrazı dahiliye ve sariye mütehassısı

Muayenehane: Cağaloğlu Nuruosmaniye caddesi No. 17 Baha Bey Apartımanı pazardan maada hergün 13 - 17 hastalarını kabul eder. Telefon: 23925

Sahibi Necmeddin Sadak Umumi neşriyat müdürü: Enis Tii Akşam matbaası